

“Khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo - Khơi dậy khát vọng, kiến tạo tương lai”

T.LIÊN

Ngày 18/6/2013, Quốc hội đã thông qua Luật Khoa học và Công nghệ, trong đó quy định lấy ngày 18/5 hằng năm là “Ngày Khoa học và Công nghệ Việt Nam”. Ngày 18/5/2014, Bộ Khoa học và Công nghệ (KH&CN) đã chính thức tổ chức Lễ công bố Ngày Khoa học và Công nghệ Việt Nam 18/5.

Nêu cao tinh thần, trách nhiệm của cộng đồng xã hội đối với sự nghiệp KH&CN

Ngày KH&CN Việt Nam nhằm biểu dương và tôn vinh đội ngũ cán bộ KH&CN; tuyên truyền, phổ biến rộng rãi các thành tựu KH&CN đối với sự phát triển đất nước, nâng cao nhận thức của xã hội về vai trò

của KH&CN; động viên thế hệ trẻ, đặc biệt là học sinh, sinh viên say mê nghiên cứu khoa học, góp phần xây dựng và phát triển đội ngũ cán bộ khoa học trong tương lai.

Cách đây 57 năm, ngày 18-5-1963, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã thay mặt Trung ương Đảng và Chính phủ đến dự và chúc mừng Đại hội Đại biểu Hội

Phổ biến Khoa học và Kỹ thuật (KH&KT) Việt Nam toàn quốc lần thứ nhất (tiền thân của Liên hiệp các Hội KH&KT Việt Nam).

Trong bài phát biểu của mình, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã tổng kết những luận điểm quan trọng nhất về phát triển khoa học và công nghệ (KH&CN) ở nước ta, đồng thời giao nhiệm vụ vừa khó khăn,

Phó Chủ tịch UBND tỉnh Nguyễn Thị Hoàng cùng các đại biểu tham quan gian hàng giới thiệu sản phẩm sáng tạo của doanh nghiệp tại Ngày hội KH&CN tỉnh Đồng Nai năm 2020

Kính Biểu

nhưng lại vừa vinh quang này cho giới trí thức KH&CN Việt Nam. Người khẳng định:

"Chúng ta đều biết rằng trình độ KH&KT của ta hiện nay còn thấp kém. Lễ lối sản xuất chưa cải tiến được nhiều. Cách thức làm việc còn nặng nhọc. Năng suất lao động còn thấp. Phong tục tập quán lạc hậu nhiều. Nhiệm vụ của khoa học là ra sức cải biến những cái đó..."

...Khoa học phải từ sản xuất mà ra và phải trở lại phục vụ sản xuất, phục vụ quần chúng, nhằm nâng cao năng suất lao động và không ngừng cải thiện đời sống của nhân dân, bảo đảm cho chủ nghĩa xã hội thắng lợi..."

...Các cô, các chú phải ra sức đem hiểu biết KH&KT của mình truyền bá rộng rãi trong nhân dân lao động, để nhân dân thi đua sản xuất nhiều, nhanh, tốt, rẻ..."

Xuất phát từ đó, ngày 18/5 được chọn là Ngày Khoa học và Công nghệ Việt Nam.

KH&CN không chỉ khẳng định vai trò và sức mạnh vô cùng to lớn trong các lĩnh vực công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước mà còn trở thành động lực then chốt

của sự nghiệp đổi mới và phát triển. Những thành tựu trong nghiên cứu khoa học ngày càng được được quan tâm, ứng dụng, phổ biến và áp dụng sâu rộng trong thực tiễn, tác động tích cực đến phát triển kinh tế – xã hội, góp phần cải thiện chất lượng cuộc sống, nâng cao dân trí, bảo tồn và phát huy những giá trị tốt đẹp của văn hóa, con người Việt Nam.

Đổi mới sáng tạo để kiến tạo tương lai

Từ năm 2014 đến nay, Ngày Khoa học và Công nghệ (KH&CN) Việt Nam 18/5 đã trở thành ngày truyền thống, ngày hội quan trọng của những người làm công tác nghiên cứu khoa học, quản lý khoa học, của các doanh nghiệp có tinh thần đổi mới sáng tạo. Ngày KH&CN Việt Nam 18/5 năm 2021 có chủ đề "Khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo - Khởi dậy khát vọng, kiến tạo tương lai".

Thời gian qua, tỉnh Đồng Nai đã và đang thực hiện những giải pháp để đẩy mạnh, khuyến khích phát triển hoạt động sáng tạo và đổi mới

sáng tạo (ĐMST). Cụ thể, tỉnh đã tạo sân chơi cho hoạt động ĐMST như: tổ chức các hội thi sáng tạo kỹ thuật, hội thi sáng kiến sáng tạo trong lao động và học tập, cuộc thi sáng tạo thanh thiếu niên nhi đồng, cuộc thi khởi nghiệp ĐMST... Năm 2018, UBND tỉnh đã phê duyệt kế hoạch Hỗ trợ hệ sinh thái khởi nghiệp ĐMST trên địa bàn tỉnh Đồng Nai giai đoạn 2018-2023. Năm 2020, UBND tỉnh tiếp tục phê duyệt kế hoạch triển khai thực hiện đề án Hỗ trợ học sinh, sinh viên khởi nghiệp đến năm 2025 trong các cơ sở giáo dục nghề nghiệp trên địa bàn tỉnh.

Từ năm 2019, UBND tỉnh đã giao Sở KH&CN chủ trì tổ chức cuộc thi Khởi nghiệp ĐMST Đồng Nai. Cuộc thi được tổ chức thường niên đã khơi dậy tinh thần khởi nghiệp của nhiều cá nhân, tổ chức. Nhờ đó, các dự án được cố vấn để hoàn thiện, kết nối với các nhà đầu tư nhằm quảng bá, đưa sản phẩm ra thị trường. Đây cũng là cơ hội để Sở KH&CN tìm kiếm, chọn lọc và hỗ trợ các doanh nghiệp khởi nghiệp phát triển và hình thành doanh nghiệp KH&CN.

Thí sinh trình bày dự án tại cuộc thi Khởi nghiệp ĐMST tỉnh Đồng Nai năm 2020

Thực hiện Chương trình quốc gia “Nâng cao năng suất và chất lượng sản phẩm, hàng hóa của doanh nghiệp Việt Nam đến năm 2020 tỉnh Đồng Nai đã xây dựng và triển khai Chương trình KH&CN hỗ trợ doanh nghiệp nâng cao năng lực cạnh tranh, áp dụng hệ thống quản lý chất lượng tiên tiến, bảo hộ sở hữu trí tuệ trong quá trình hội nhập. Mỗi năm hàng chục doanh nghiệp nhận được hỗ trợ để nâng cao năng suất, áp dụng các hệ thống quản lý, tiêu chuẩn chất lượng, phát triển tài sản trí tuệ. Qua công tác hỗ trợ, một số doanh nghiệp đã tạo dựng được mô hình doanh nghiệp năng suất, chất lượng; qua đó đã góp phần nâng cao nhận thức trong việc cải tiến năng suất, chất lượng trong hoạt động sản xuất, kinh doanh của doanh nghiệp. Nổi bật như: Chi nhánh Công ty TNHH TM Trang trại Việt có mô hình được nhân rộng và học tập tại địa phương về việc sản xuất và áp dụng quy trình sản xuất theo GlobalGAP; Công ty TNHH Tài Tiến đã ứng dụng tích hợp các hệ thống quản

lý, từ đó không ngừng nâng cao hoạt động cải tiến năng suất, tạo ra các sản phẩm từ rác thải (gạch không nung)...

Ông Huỳnh Minh Hậu, Phó Giám đốc phụ trách Sở KH&CN cho biết, nhằm góp phần hỗ trợ hệ sinh thái khởi nghiệp ĐMST trên địa bàn tỉnh, ngày 5-3, Sở KH&CN đã ban hành Kế hoạch số 354/KH-SKH&CN về hoạt động hỗ trợ Hệ sinh thái khởi nghiệp ĐMST năm 2021. Nội dung trọng tâm của kế hoạch bao gồm: tổ chức Ngày hội Khởi nghiệp ĐMST (Techfest Đồng Nai) nhằm giới thiệu phong trào khởi nghiệp ở Đồng Nai; kết nối, giới thiệu các sản phẩm khởi nghiệp ĐMST ở địa phương, kết nối cung cầu về các sản phẩm khởi nghiệp; thực hiện điều tra, khảo sát, thống kê, đánh giá, xây dựng cơ sở dữ liệu về hệ sinh thái khởi nghiệp ĐMST tỉnh Đồng Nai; tổ chức các sự kiện kết nối cộng đồng khởi nghiệp ĐMST và xây dựng văn hóa khởi nghiệp nhằm gắn kết các cộng đồng khởi nghiệp, các thành phần của hệ sinh thái khởi nghiệp; tổ chức các buổi tọa đàm, hội thảo để bàn đến các vấn đề ứng dụng tiến bộ kỹ thuật, công nghệ của cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 trong khởi nghiệp ĐMST.

T.L

Nhằm tạo sự thống nhất, hiệu quả và thiết thực trong tổ chức các hoạt động chào mừng Ngày KH&CN Việt Nam năm 2021, Bộ KH&CN đã có hướng dẫn các bộ, ngành, địa phương tổ chức các hoạt động ý nghĩa, thiết thực, tiết kiệm và hiệu quả; tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin để kết nối, lan tỏa các hoạt động chào mừng trong phạm vi cả nước với chủ đề “Khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo - Khơi dậy khát vọng, kiến tạo tương lai”.

Theo đó, các bộ, ngành, địa phương đã tổ chức các hoạt động thông tin, tuyên truyền, phổ biến pháp luật KH&CN, vai trò của KH&CN và hoạt động khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo; Phát hành số đặc biệt chào mừng Ngày KH&CN Việt Nam trên các báo, tạp chí, bản tin, tập san... về KH&CN; Tổ chức triển lãm các kết quả nghiên cứu khoa học, sáng kiến của sinh viên, nhóm nghiên cứu trẻ tại các viện, trường, tổ chức KH&CN, doanh nghiệp; Phát động phong trào nghiên cứu khoa học, phát huy sáng kiến cải tiến kỹ thuật của cán bộ nghiên cứu, học sinh, sinh viên và các tầng lớp nhân dân; Phát động phong trào nâng cao năng suất, chất lượng tại các doanh nghiệp; Tổ chức khen thưởng các tập thể, cá nhân xuất sắc, có nhiều đóng góp cho sự nghiệp phát triển KH&CN; Tổ chức các hoạt động văn nghệ, thể thao chào mừng Ngày KH&CN Việt Nam...

Nâng cao sức cạnh tranh bằng tài sản vô hình

Trong những năm gần đây, môi trường kinh doanh của Việt Nam đã có những thay đổi hết sức căn bản tạo điều kiện thuận lợi cho DNNVV phát triển, có tác động to lớn, góp phần quan trọng vào sự phát triển kinh tế - xã hội. Theo ông Huỳnh Minh Hậu, Phó Giám đốc phụ trách Sở KH&CN, do quy mô DNNVV với tổ chức đơn giản, tinh gọn, tập trung chủ yếu vào kết quả cuối cùng nên vấn đề liên quan đến SHTT còn chưa được quan tâm đúng mức. Những sáng kiến, sáng tạo có rất nhiều nhưng thực hiện quyền để đăng ký được bảo hộ còn hạn chế.

TS. Tạ Quang Minh, Viện trưởng Viện Khoa học Sở hữu trí tuệ cho biết, thời gian qua, Sở KH&CN các tỉnh đã có những hoạt động tuyên truyền phổ biến nhằm nâng cao nhận thức về SHTT cho các DNNVV. Tuy nhiên, từ nhận thức đến hoạt động liên quan đến quản trị, phát triển tài sản trí tuệ còn hạn chế. Nhiều doanh nghiệp còn chưa thấy được tầm quan trọng về vai trò của tài sản trí tuệ, đặc biệt là quyền SHTT đối với hoạt động sản xuất kinh doanh của mình. Họ chưa quan tâm đến việc đăng ký bảo hộ cũng như chăm lo khai thác, phát triển nó. Vì vậy mà lợi ích từ tài sản trí tuệ mà họ đầu tư chưa được khai thác một cách hiệu quả.

Ông Trần Giang Khuê, Phó Trưởng phụ trách Văn phòng Đại diện Cục SHTT tại Thành phố Hồ Chí Minh thông tin, mặc dù DNNVV của Việt Nam nói chung và của tỉnh Đồng Nai nói riêng bị ảnh hưởng rất lớn bởi đại dịch Covid-19. Tuy nhiên, trong lĩnh vực SHTT, nhiều năm qua, lượng đơn đăng ký, việc khai thác và bảo hộ quyền liên tục tăng. Năm 2018 đơn đăng

DOANH NGHIỆP NHỎ VÀ VỪA VỚI SỞ HỮU TRÍ TUỆ

L.HƯƠNG

Quyền sở hữu trí tuệ (SHTT) là một tài sản của doanh nghiệp. Hiện nay, nhờ cuộc cách mạng công nghệ thông tin và sự phát triển của nền kinh tế dịch vụ, ngày càng có nhiều doanh nghiệp nhận ra rằng tài sản vô hình (bao gồm nguồn nhân lực, bí quyết kỹ thuật, ý tưởng, nhãn hiệu, kiểu dáng,...) còn có giá trị lớn hơn cả các tài sản hữu hình. Chính vì lẽ đó, việc coi trọng và bảo vệ quyền SHTT với các tài sản này có thể mang ý nghĩa sống còn cho một doanh nghiệp vừa và nhỏ (DNNVV).

Sở KH&CN thường xuyên tổ chức tập huấn về sở hữu trí tuệ cho các đơn vị, doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh

ký sở hữu công nghiệp khoảng 65 nghìn đơn, đến năm 2019, lượng đơn tăng lên 76 nghìn, và năm 2020 thì lượng đơn lên khoảng hơn 77 nghìn đơn. Điều đó chứng tỏ DNNVV ngày càng quan tâm đến SHTT. Có được kết quả này là do các chính sách của Trung ương cũng như của địa phương hỗ trợ từ việc đăng ký xác lập quyền, quản lý phát triển các tài sản trí tuệ, khai thác các đặc sản địa phương, tăng cường thực thi và bảo vệ quyền đến hỗ trợ nâng cao nhận thức cho DNNVV.

Ông Khuê nhấn mạnh, trước xu thế phát triển của cuộc

CMCN lần thứ 4 thì DNNVV cũng phải chuyển đổi để bắt kịp xu thế. Lúc này, vai trò của tài sản trí tuệ, tài sản vô hình, đặc biệt là đổi mới sáng tạo càng lớn. Hiện nhiều doanh nghiệp trên thế giới đi lên bằng tài sản vô hình như: thương hiệu, phát minh sáng chế... Chính những tài sản vô hình này đã tạo nên sức sống, tương lai của doanh nghiệp và giúp họ phát triển rất nhanh. Năm nay, chủ đề của tổ chức SHTT thế giới là: "Sở hữu trí tuệ & DNNVV: Mang ý tưởng của bạn đến với thị trường" với ý nghĩa: từ 1 ý tưởng xuất phát từ nhu cầu của thị trường để

Các đại biểu tham gia buổi Tọa đàm về sở hữu trí tuệ

quay lại thị trường là cả một quá trình nghiên cứu, phát triển, khai thác, thương mại hóa và bảo vệ thực thi quyền gắn liền với SHTT.

“Hiện Cục SHTT đã và đang tăng cường các kênh thông tin, hỗ trợ để các DNNVV tiếp cận, tra cứu thuận tiện, định hướng nghiên cứu cũng như: tìm cơ hội trong thị trường từ các tài sản trí tuệ, từ kho sáng chế, kho công nghệ; phổ biến qua phương tiện truyền thông, tăng nhận thức của công chúng và cộng đồng, đưa vào giảng dạy tại các trường đại học, tổ chức tập huấn, hội thảo...” - ông Trần Giang Khuê cho hay.

Hỗ trợ doanh nghiệp bảo hộ SHTT

Ông Huỳnh Minh Hậu cho hay, Đồng Nai là tỉnh có ngành công nghiệp phát triển, số lượng DNNVV rất lớn. Hiện toàn tỉnh có trên 38 ngàn doanh nghiệp, trong đó DNNVV chiếm trên 86%. Thời gian qua, Đồng Nai đã tạo nhiều điều kiện, hỗ trợ DNNVV, trong đó có chương trình khoa học công nghệ hỗ trợ doanh nghiệp nâng cao năng lực cạnh tranh, áp dụng hệ thống quản lý chất lượng tiên tiến, bảo hộ sở hữu trí tuệ. Trong đó, về SHTT, Đồng Nai đã hỗ trợ doanh nghiệp xây dựng các website, lập hồ sơ đăng ký, xác lập quyền sở hữu, đăng ký các sáng kiến, sáng chế để doanh nghiệp được bảo

hộ, tăng tính cạnh tranh trên thị trường. Đặc biệt, thực hiện chương trình mỗi xã một sản phẩm, KH&CN đã hỗ trợ cho các địa phương phát triển các sản phẩm chủ lực, tiêu biểu để tham gia thị trường, phát triển kinh tế nông thôn.

“Đồng Nai đã tập trung triển khai các nội dung về SHTT đến người dân, doanh nghiệp qua nhiều hình thức; thực hiện chế độ chính sách hỗ trợ cho doanh nghiệp để kích thích doanh nghiệp tham gia xác lập quyền SHTT; phối hợp với các sở, ngành hỗ trợ doanh nghiệp tham gia thị trường, mở rộng thương hiệu để liên kết chặt chẽ, ngày càng nâng cao tài sản vô hình của doanh nghiệp. Thời gian tới, Đồng Nai sẽ triển khai sâu rộng chiến lược phát triển SHTT, có chương trình trình cụ thể và sẵn sàng hướng dẫn cho các doanh nghiệp bảo hộ tài sản trí tuệ” - ông Huỳnh Minh Hậu nhấn mạnh.

PGS.TS Nguyễn Vũ Quỳnh, Phó hiệu trưởng trường Đại học Lạc Hồng chia sẻ, trong những năm qua, trường đã xây dựng được văn hóa chất lượng và ĐMST nhằm ươm mầm, nhân rộng nhiều mô hình sáng tạo, kết quả nghiên cứu các đề tài, sản phẩm của giáo viên, sinh viên nhà trường. Trường còn đầu tư một trung tâm nghiên cứu ứng dụng, là nơi kết nối giữa doanh nghiệp và sinh viên, giáo viên để có thể chuyển giao

trực tiếp các kết quả nghiên cứu cho các doanh nghiệp. Hiện nhà trường đã kết nối được hơn 800 doanh nghiệp. Ngoài ra, trường còn xây dựng không gian làm việc chung nhằm mục đích để đào tạo kiến thức khởi nghiệp cho giáo viên, sinh viên, mời các chuyên gia uy tín về tư vấn về SHTT cũng như khởi nghiệp ĐMST.

“Hàng năm, Đại học Lạc Hồng thường xuyên tổ chức các lớp tập huấn về SHTT, mời các chuyên gia về trường để cập nhật kiến thức về SHTT cho giáo viên, sinh viên. Ngoài ra, trường còn cử chuyên gia chuyên phụ trách về SHTT để hỗ trợ tối đa về thủ tục cho các tác giả. Đặc biệt, để khuyến khích có những sản phẩm bảo hộ, các tác giả khi có tài sản được ký bảo hộ, nhà trường sẽ thưởng thêm” - PGS. TS. Nguyễn Vũ Quỳnh cho hay.

Theo ông Trần Giang Khuê, thực hiện hỗ trợ doanh nghiệp bảo hộ SHTT thì cần nhất là tuyên truyền để thay đổi tư duy, nhận thức. Cục SHTT sẽ tiếp tục xây dựng chính sách hỗ trợ và hướng dẫn cho các địa phương đảm bảo lan tỏa sâu rộng. Đồng thời tư vấn, hướng dẫn, hỗ trợ, minh bạch hóa thủ tục để các cá nhân, doanh nghiệp tiếp cận, thực hiện một cách dễ dàng.

“ĐMST là chìa khóa thành công. Doanh nghiệp phải không ngừng ĐMST, phát triển năng lực nội sinh, chuẩn bị các hành trang như: thông tin kiến thức kỹ năng về thị trường, về pháp lý để hội nhập quốc tế. Các DNNVV phải quan tâm xác lập quyền cho tốt. Muốn định vị thương hiệu trong tâm trí người tiêu dùng nhanh và hiệu quả, doanh nghiệp phải định vị bằng sự khác biệt ở khoa học công nghệ, ở ĐMST, ở tài sản trí tuệ” - ông Trần Giang Khuê nói.

L.H

ỨNG DỤNG TRÍCH LY ĐƯỜNG CỎ NGỌT SỬ DỤNG THAY THẾ ĐƯỜNG SACCHAROSE CHO SẢN PHẨM BÁNH COOKIES

HUỲNH THỊ THÚY LOAN

Khoa Khoa học Ứng Dụng - Sức Khỏe, Trường Đại học Công Nghệ Đồng Nai

NGUYỄN QUỐC CƯỜNG

Khoa Công Nghệ, Trường Đại học Công Nghệ Đồng Nai

Cây cỏ ngọt *Stevia rebaudiana* có nguồn gốc từ Nam Mỹ, là một loại cây bụi lâu năm thuộc họ Cúc *Asteraceae* bao gồm hơn 200 loài khác nhau. Thành phần chất ngọt trong lá cỏ ngọt *S. rebaudiana* là các loại đường Steviol Glycoside (STG), như Steviolside và Rebaudioside A (RebA), mỗi loại chiếm từ 3 - 10% khối lượng lá khô, tiếp theo là Rebaudioside C ~1,1% và Dulcoside A ~0,5% và Steviolbioside ~0,1%... (Abou-Arab et al., 2010; Abelyan et al., 2010; Gardana et al., 2006 và Jaitak et al., 2009). Các chế phẩm Steviolside và RebA từ lá cỏ ngọt được sử dụng rộng rãi trên toàn thế giới như là các loại đường chức năng, tác nhân tạo ngọt, các chất điều vị có năng lượng thấp và thay thế đường mía truyền thống trong công nghiệp thực phẩm, dược phẩm, cũng như mỹ phẩm...

Hiện nay, chúng đã được coi là glycogen 'thế hệ thứ ba' của thế giới. Steviolside và RebA là hai loại đường được sản xuất nhiều nhất từ cỏ ngọt, có độ ngọt gấp từ 250 đến 450 lần so với đường mía. Ngoài ra, Steviolside và RebA còn có nhiều tác dụng lâm sàng, như khả năng kích thích tiết insulin của tuyến tụy trong điều trị các bệnh nhân tiểu đường và rối loạn các chuyển hóa cacbonhydrat khác

(Chatsudthipong et al., 2009 và Munish et al., 2012). Hiện nay, đã có khá nhiều giống cỏ ngọt được trồng và phát triển trên nhiều vùng trong cả nước, từ các tỉnh phía Bắc như Hà Giang, Cao Bằng, Sơn La, Phú Thọ, Vĩnh Phúc, Hòa Bình, Hà Nội... cho đến các tỉnh phía Nam như Lâm Đồng, Đắk Lắk. Tuy nhiên, mới chỉ có rất ít nghiên cứu về thành phần STG, cũng như dinh dưỡng của lá cỏ ngọt được trồng tại Việt Nam. Năm 2001, Nguyễn Kim Cẩn và Lê Nguyệt Nga đã định lượng Steviolside trong lá cỏ ngọt khô là từ 3% đến 6%. Năm 2009, Phạm Thành Lộc và Lê Ngọc Thạch cũng đã xác định định hàm lượng Steviolside trong lá cỏ ngọt khô là 3,38%. Các thí nghiệm sinh lý và dược lý cũng cho thấy rằng chiết xuất stevia có tác dụng đối với hệ tim mạch. Các nghiên cứu trước đây đã báo cáo chiết xuất stevia có lợi trong việc gây hạ huyết áp và giảm nhịp tim rõ rệt. Ngoài ra, chiết xuất stevia có thể gây ra lợi tiểu (Venkata Sai Prakash Chaturvedula, Mani Upreti and Indra Prakash, 2008). Cỏ ngọt là cây không độc hại, không gây nghiện, không gây ung thư, không gây đột biến và không gây quái thai, và không có tác dụng gây độc gen. Stevia và các sản phẩm liên quan chiếm một phần đáng kể của thị

trường Nhật Bản để làm ngọt tự nhiên. Tại Nhật Bản, stevia được sử dụng trong nước sốt ngọt, dưa chua, đồ uống, v.v., khiến Nhật Bản trở thành một trong những người tiêu dùng stevia lớn nhất thế giới, nơi được FDA chỉ định là phụ gia thực phẩm. Tuy nhiên, nó đã bị từ chối chính thức GRAS (thường được công nhận là an toàn) bởi FDA.

Sucrose là đường tạo năng lượng khá cao và được lưu trữ hiệu quả dưới dạng chất béo của cơ thể. Ngược lại, stevia như một chất làm ngọt có hàm lượng calo thấp có thể dùng cho đối tượng cắt giảm calo. Trong nghiên cứu này, chúng tôi tiến hành chiết xuất đường từ lá khô của giống cỏ ngọt đang được trồng phổ biến ở Việt Nam thay thế đường saccharose cho sản phẩm bánh cookies giúp đa dạng hóa sản phẩm dành riêng cho người bị tiểu đường.

1. Nguyên liệu và hóa chất

Cỏ ngọt khô mua tại Công ty TNHH Tấn Phát, địa chỉ 104/1/1j tổ 7c khu Phố 3, phường Tân Hiệp, Tp. Biên Hòa - Sau Sân Vận Động Đồng Nai.

Nguyên liệu làm bánh Cookies mua tại cửa hàng Hoàng Gia Bảo, địa chỉ 192, đường Hà Huy Giáp, khu phố 1, phường Quyết Thắng, TP. Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai.

2. Phương pháp nghiên cứu

2.1. Phương pháp phân tích thành phần hóa lý

- Xác định độ ẩm bằng sấy ở 105°C đến khối lượng không đổi (AOAC, 2000).

- Xác định hàm lượng đường Stevioside bằng sắc ký lỏng hiệu năng cao (HPLC) theo phương pháp của Abou-Arab et al.

2.2. Đánh giá cảm quan

Đánh giá cảm quan thực hiện theo phương pháp cho điểm. Đánh giá cảm quan bánh cookie được thực hiện trong phòng chiếu sáng thông thoáng có 10 thành viên tham gia đánh giá cảm quan để đánh giá bánh cookies. Người thử không được đào tạo nhưng là đối tượng đã từng ăn bánh cookies và hiểu về vị ngọt và độ xốp của bánh cookies thương mại. Để xác định mức độ chấp nhận, các mẫu được 30 người thử tham gia và nam và nữ ở độ tuổi từ 20-45 tuổi. Họ được yêu cầu đánh giá sản phẩm và điền vào mẫu theo thuộc tính chất lượng của sản phẩm. Để xác định các thuộc tính chất lượng của bánh cookies dùng cỏ ngọt thay thế đường saccharose và bánh cookies thương mại, đánh giá cảm quan được đánh giá về độ ngọt và độ xốp của bánh cookies. Mô tả khả năng chấp nhận các thuộc tính chất lượng của bánh cookies dùng cỏ ngọt và bánh cookies thương mại, thang đo 5 điểm trong đó 5 điểm được hiểu là rất thích và 1 là không thích lắm.

2.3. Phân tích thống kê

Thang điểm sử dụng là thang điểm Hedonic 5 điểm để xác định mức độ chất nhận của 2 sản phẩm bánh cookies. Phân tích t-test được dùng để so sánh sự khác biệt các thuộc tính chất lượng của 2 sản phẩm bánh cookies.

Bảng 2. Thang 5 điểm Hedonic

Điểm	Khoảng	Mô tả
5	4.5 – 5.0	Thích rất nhiều
4	3.5 – 4.49	Thích vừa
3	2.5 – 3.49	Bình thường
2	1.5 – 2.49	Không thích vừa
1	1.0 – 1.49	Không thích rất nhiều

3. Kết quả

3.1. Kết quả khảo sát tỷ lệ chiết giữa nước và nguyên liệu trong quá trình ly trích hỗn hợp glycosid thô.

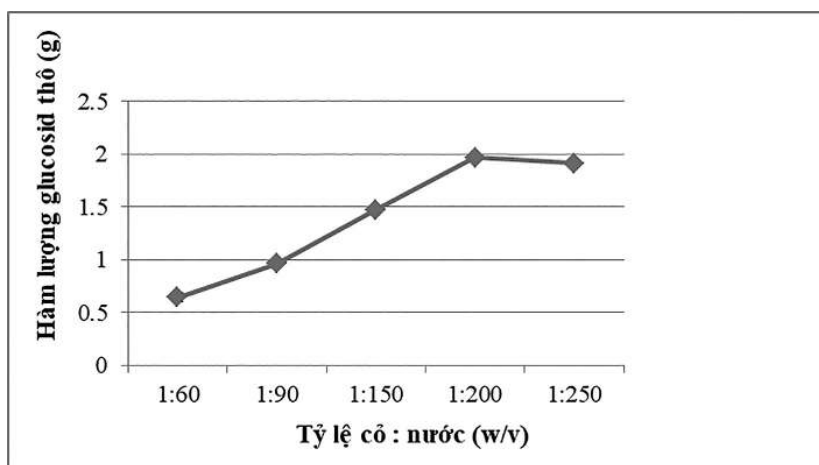
Thí nghiệm được tiến hành như đã nêu ở phần nguyên liệu và phương pháp nghiên cứu có 5 nghiệm thức thay đổi giữa tỷ lệ dung môi khác nhau được tiến hành với 3 lần lặp lại. Cỏ ngọt khô ngâm với nước nóng ở nhiệt độ 75°C theo tỷ lệ khác nhau giữa cỏ ngọt và nước lần lượt là 1:60, 1:90, 1:150, 1:200, 1:250

Trong quá trình chiết xuất, yếu tố ảnh hưởng quan trọng nhất đến hiệu suất chiết là dung môi được sử dụng trong quá trình trích ly với khối lượng nguyên liệu ban đầu không đổi. Khi lượng dung môi gia tăng thì quá trình trích ly diễn ra nhanh chóng và lượng chất

tạo ngọt còn lại trong bã sẽ giảm.

Ở thí nghiệm này, để tìm được tỷ lệ chiết giữa nước và nguyên liệu tốt nhất trong quá trình ly trích hỗn hợp glycosid thô dung môi được sử dụng là nước. Nước là dung môi phân cực. Vì chất tạo ngọt trong Cỏ Ngọt là chất phân cực nên tan tốt trong dung môi phân cực. Do đó, việc lựa chọn dung môi là nước để ly trích là thích hợp vì khi đó sẽ thu được lượng chất tạo ngọt tốt nhất. Theo (Nishiyama et al., 1992) cũng đã dùng nước để chiết xuất hàm lượng chất tạo ngọt trong lá Cỏ Ngọt khô.

Kết quả hình 3 cho thấy, khi bổ sung lượng nước từ tỷ lệ 1:60 - 1:250 thì nhận thấy lượng chất tạo ngọt tăng dần từ tỷ lệ 1:60 - 1:200 và từ tỷ lệ 1:200 - 1:250 thì lượng chất

Hình 3.1. Khảo sát tỷ lệ nguyên liệu/nước trong quá trình ly trích hỗn hợp glycosid thô.

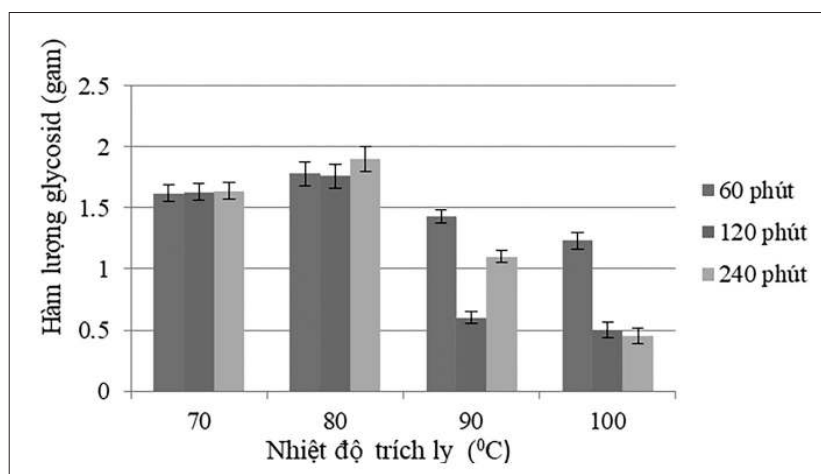
tạo ngọt không tăng nữa. Kết quả thống kê giữa hai tỷ lệ 1:200 và 1:250 không có sự khác biệt có ý nghĩa thống kê ở mức độ tin cậy 95%. Ở tỷ lệ 1:200 - 1:250 lượng chất tạo ngọt không tăng là do lượng chất tạo ngọt và lượng nước đã đạt đến trạng thái cân bằng cho nên khi lượng nước tăng thêm thì lượng chất tạo ngọt thu được cũng không tăng. Từ các kết quả thu được có thể kết luận rằng hàm lượng chất tạo ngọt cao nhất là ở tỷ lệ từ 1:200 - 1:250, tốt nhất là ở tỷ lệ 1:200.

3.2. Kết quả khảo sát thời gian và nhiệt độ trong quá trình ly trích hỗn hợp glycosid thô

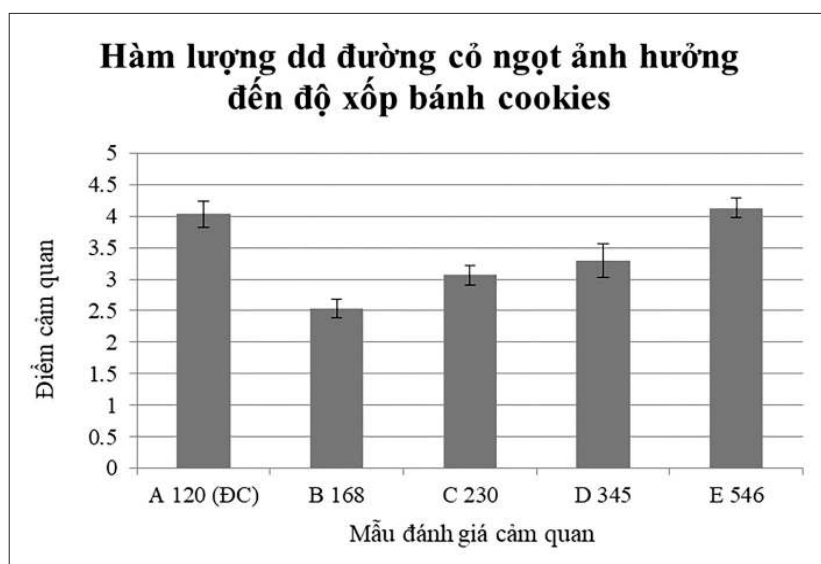
Trong thí nghiệm khảo sát nhiệt độ và thời gian chiết xuất tỷ lệ bột lá Cỏ Ngọt và nước chọn được tỷ lệ tốt nhất là 1:20 là nhân tố cố định, các nhân tố thay đổi là nhiệt độ và thời gian. Ở thí nghiệm này nhiệt độ khảo sát là 70°C, 80°C, 90°C, 100°C, thời gian khảo sát cho mỗi nhiệt độ là 60, 120, 240 phút. Kết quả trình bày ở Hình 4.2 cho thấy lượng chất tạo ngọt của các nghiệm thức dao động từ 0,6-1,9g và giữa các nghiệm thức có sự khác biệt có ý nghĩa thống kê với mức độ tin cậy 95%. Từ đó cho thấy quá trình chiết xuất ở nhiệt độ và thời gian khác nhau thì kết quả hàm lượng chất tạo ngọt khác nhau, nên trong quá trình chiết xuất nhiệt độ và thời gian là hai nhân tố ảnh hưởng rất lớn. Nhìn chung, quá trình khảo sát sự ảnh hưởng của thời gian và nhiệt độ có hai nghiệm thức cao nhất là 75°C, 240 phút có hàm lượng đường 1,9g và nghiệm thức 80°C.

3.3. Khảo sát hàm lượng dịch đường cỏ ngọt ảnh hưởng đến độ xốp của bánh cookie.

Từ hình 3.3. Mẫu F546 khi nướng nước bốc hơi trong cấu

Hình 3.2. Khảo sát nhiệt độ và thời gian trích ly hỗn hợp glycosid thô trong cỏ ngọt

Hình 3.3. Hàm lượng dd đường cỏ ngọt ảnh hưởng đến độ xốp của bánh cookies so với mẫu kiểm chứng.

Hình 3.4. Sản phẩm bánh cookies sử dụng đường cỏ ngọt

trúc bánh tạo các lỗ xốp nhiều giúp bánh cookies xốp hơn. Nhìn chung, bổ sung 40ml dung dịch đường cỏ ngọt thay

thế đường saccharose không làm thay đổi cấu trúc của bánh cookies. Là công thức có thể xem xét thay thế đường saccharose trong sản xuất bánh cookies.

Tỷ lệ cỏ ngọt/ nước được chọn 1:200 (w/v) trong quá trình trích ly với thời gian trích ly là 80°C trong 240 phút được chọn là điều kiện tối ưu để trích ly glycoside thô trong cỏ ngọt. Kết quả cho thấy với điều kiện trên hàm lượng glucoside thu được là 1,9 gam/100 g cỏ ngọt khô. Phối trộn 40 ml dung

dịch cỏ ngọt vào công thức cookies có độ ngọt và độ xốp tương đương với bánh cookies sử dụng đường, đáp ứng nhu cầu đa dạng hóa sản phẩm của thị trường ăn kiêng đường saccharose hiện nay.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Kim NC and Kinghorn AD, 2002. Highly sweet compounds of plant origin. Arch Pharm Res 25:725–746

2. Giorgio Colombo, Sergio Riva, and Bruno Danieli, 2004. Remote control of enzyme selectivity the case of stevioside and steviolbioside. Tetrahedron. Vol 60 (741–746).

3. K. Ramesh, Virendra Singh and Nima W. Megeji, 2006. Cultivation of Stevia [Stevia rebaudiana (Bert.) Bertoni]: A Comprehensive Review. Advances in Agronomy. Vol 89, (137–177).

4. Venkata Sai Prakash Chaturvedula, Mani Upreti and Indra Prakash, 2011. Diterpene Glycosides from Stevia rebaudiana. Molecules. Vol. 16, No. 5 (3552–3562).

5. Trương Hương Lan, Lại Quốc Phong, Nguyễn Thị Lân, Nguyễn Thị Việt Hà, Phạm Linh Kho, Lê Hồng Dũng, 2014. Xác định thành phần dinh dưỡng của lá Cỏ ngọt Việt Nam. Tạp chí Khoa học và Phát triển. Tập 12, Số 1 (73–77).

6. Phạm Thị Hồng Minh, Phạm Hoàng Ngọc, Walter C. Taylor, Nguyễn Mạnh Cường, 2004, A new ent-kaurane diterpenoid from Crotons tonkinensis leaves, Fitoterapia, Vol. 75, (552–556).

7. Đỗ Huy Bích, Đặng Quang Trung, Bùi Xuân Chương, Nguyễn Thượng Dong, Đỗ Trung Đàm, Phạm Văn Hiến, Vũ Ngọc Lô, Phạm Duy Mai, Phạm Kim Mãn, Đoàn Thị Thu, Nguyễn Tập, Trần Toàn, 2004. Cây thuốc và động vật làm thuốc ở Việt Nam. Nhà xuất bản Khoa học Kỹ Thuật Hà Nội tập 1, trang 495–498.

8. Tôn Nữ Liên Hương, Võ Hoàng Duy, Dương Mộng Hòa, Đỗ Duy Phúc, Nguyễn Duy Thanh, 2015. Chiết xuất Stevioside từ cây cỏ ngọt (Stevia Rebaudiana Bertoni), trang 73–76.

SÁNG TẠO XE LĂN ĐIỆN “GIÁ MỀM” ĐỂ HỖ TRỢ CỘNG ĐỒNG

HẢI YẾN

Với những chiếc xe lăn “made in sinh viên Lạc Hồng”, người sử dụng sẽ được sở hữu 1 chiếc xe lăn điện với giá thành rẻ hơn nhiều lần so với các dòng xe lăn điện hiện có trên thị trường.

Ngoài ra, khi sử dụng những chiếc xe lăn điện hàng nội địa này, người dùng cũng sẽ dễ dàng thay thế, sửa chữa với chi phí thấp...

Xe lăn điện giá rẻ cho người khuyết tật

Hiện nay, các dòng sản phẩm xe lăn điện không còn xa lạ trên thị trường. Với những người khuyết tật, người già cần sử dụng xe lăn thì đây là sản phẩm vô cùng quan trọng, tiện lợi. Khi sở hữu 1 chiếc xe lăn điện, người dùng có thể tự mình di chuyển mà không cần đến sự trợ giúp của người thân. Việc di chuyển bằng xe lăn điện cũng giúp người dùng tránh được các bệnh lý về tay, vai... so với dùng xe lăn bằng tay.

Tuy vậy, không phải ai cũng có cơ hội mua được xe lăn điện bởi dòng sản phẩm này có giá thành khá cao. Những người khuyết tật thuộc diện khó khăn thì lại càng không bao giờ dám “mơ” đến “đôi chân thứ 2” này. Làm thế nào để sản xuất được những chiếc xe lăn điện có giá thành thấp và tận dụng được nguồn xe lăn truyền thống bị dư thừa nhằm hỗ trợ cho cộng đồng? Đó là câu hỏi mà 1 nhóm sinh viên ngành Tự động hóa, Trường đại học Lạc Hồng đặt ra. Sau nhiều tháng nghiên cứu, cuối cùng nhóm cũng hoàn thành được sản phẩm xe lăn điện và xuất sắc giành giải nhất cuộc thi Dự án kỹ thuật phục vụ cộng đồng (Engineering Projects in Community Service - EPICS).

Sinh viên Bùi Thị Diễm, thành viên nhóm dự án cho biết: “Hiện tại, chi phí mua 1 chiếc xe lăn điện trên thị trường khá cao. Những người có túi tiền “eo hẹp” sẽ khó tiếp cận được sản phẩm này. Trong trường

Nhóm sinh viên ngành Tự động hóa, Trường đại học Lạc Hồng giới thiệu sản phẩm xe lăn điện tại Cuộc thi EPICS

Nhóm tác giả bên Sản phẩm Xe lăn điện tại phòng làm việc do nhóm thuê

hợp họ mua được xe lăn điện thì chiếc xe lăn bằng tay sẽ bị “gác xó”, như vậy rất lãng phí. Vì vậy, nhóm muốn biến những xe lăn dư thừa này thành các xe lăn điện giá rẻ, có chức năng tương đương với các dòng xe lăn điện trên thị trường để những người khó khăn cũng có thể mua được xe lăn điện”.

Theo đó, với chiếc xe lăn đã có sẵn, nhóm thiết kế thêm 2 động cơ và các cơ cấu lấy tín hiệu điều khiển từ phía trên tay cầm điều khiển xuống bộ xử lý để điều khiển động cơ theo ý muốn của người sử dụng. Bộ điều khiển có 2 chế độ: sử dụng cần điều khiển (Joystick), điều khiển bằng cử chỉ nghiêng của đầu.

Năng lượng của xe được lấy từ 1 bình ắc quy đặt ở dưới chỗ ngồi. Ngoài ra, nhóm còn gắn thêm 1 tấm pin năng lượng mặt trời vừa dùng để tích năng lượng giúp xe di chuyển được xa hơn, đồng thời làm mái che cho người dùng.

Theo tính toán của nhóm, giá thành của chiếc xe lăn điện này

Cuộc thi EPICS do Dự án USAID BUILD-IT và Chương trình STEM của Công ty DOW Việt Nam tổ chức. EPICS là một hoạt động đào tạo phương pháp thiết kế 1 dự án kỹ thuật, trong đó kết quả của nó được đánh giá bằng 1 cuộc thi. Năm nay, cuộc thi thu hút sự tham gia của 180 sinh viên đến từ 6 trường đại học. Vòng chung kết của cuộc thi được tổ chức tại Trường đại học Sư phạm kỹ thuật TP.HCM với 35 dự án.

khởi điểm ở mức từ 3,5 đến 5 triệu đồng, rẻ hơn nhiều so với các dòng xe lăn hiện có trên thị trường. Ngoài đáp ứng yêu cầu sử dụng cho người già, người khuyết tật, dòng xe lăn điện này cũng phù hợp sử dụng trong các bệnh viện nhằm trợ sức cho các y tá, điều dưỡng khi phải đẩy bệnh nhân hằng ngày.

Cải tiến sản phẩm để khởi nghiệp

Trở về từ cuộc thi EPICS, nhóm đã nhận được sự hỗ trợ của các giảng viên ngành Quản trị kinh doanh nhằm thương mại hóa sản phẩm.

“Chúng em là những người

thuần kỹ thuật, chỉ biết làm sao để có sản phẩm tốt chứ không có kiến thức kinh doanh, không biết cách để tiếp cận thị trường. Vì vậy, các thầy cô của ngành Quản trị kinh doanh sẽ hỗ trợ để chúng em biết cách nhận diện thị trường, thử sản phẩm... Nhóm đã quyết định sẽ khởi nghiệp với sản phẩm xe lăn điện này. Trước tiên, chúng em sẽ tham gia cuộc thi MEP - maker to Entrepreneur program (từ nhà sáng tạo đến khởi nghiệp). Với việc tham gia cuộc thi này, nhóm sẽ học được cách làm thế nào để đưa sản phẩm sáng tạo ra thị trường”, Đinh Tuấn Anh, trưởng nhóm xe lăn điện cho biết.

ĐẦU TƯ PHÒNG LÀM VIỆC RIÊNG

Để thuận tiện cho việc nghiên cứu, gia công các sản phẩm kỹ thuật, nhóm sinh viên trên đã tìm thuê 1 căn phòng rộng khoảng 60m² với giá 2,5 triệu đồng/tháng. Chi phí thuê phòng chủ yếu được các thành viên của nhóm tự nguyện đóng góp 1 phần thu nhập từ việc làm thêm. Một phần tiền thưởng từ cuộc thi EPICS cũng được nhóm trích để chi trả tiền phòng.

Hiện tại, nhóm đang tiếp tục nghiên cứu, cải tiến sản phẩm để tham gia cuộc thi MEP, đồng thời chuẩn bị cho việc khởi nghiệp. Theo đó, các sinh viên này sẽ cải tiến xe lăn theo dạng module nhằm giúp người mua dễ dàng sử dụng, tháo lắp.

“Nếu ở nhà bạn đã có 1 xe lăn tay thì bạn chỉ cần mua module động cơ về và lắp ráp theo hướng dẫn. Chỉ sau 20-30 phút vặn ốc vít là bạn có thể biến chiếc xe lăn tay thành xe lăn điện, thay vì phải bỏ tiền để mua 1 chiếc xe lăn điện mới và vứt xó chiếc xe lăn cũ”, Vương Thị Mỹ Hân cho hay.

Trần Trọng Bằng chia sẻ: “Cuộc thi EPICS cho em cũng như cả nhóm rất nhiều trải nghiệm quý giá. Về mặt thực tiễn, cuộc thi giúp chúng em nhìn thấy nhiều vấn đề cần giải quyết, tìm ra các hướng phát triển sản phẩm để phù hợp với nhu cầu của người dùng”.

Với hướng đi đó, dòng sản phẩm chủ lực của nhóm sẽ là các module để “hô biến” xe lăn tay thành xe lăn điện. Như vậy, khách hàng sẽ tiết kiệm được nhiều chi phí hơn so với mua 1 chiếc xe lăn điện hoàn toàn mới.

H.Y

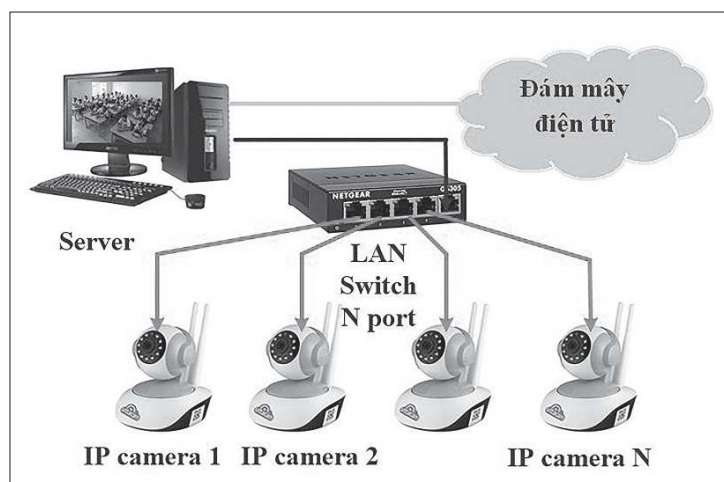
Hệ thống tự động điểm danh học sinh: Nhanh, chính xác và thuận tiện

NGỌC YẾN

Với mong muốn theo dõi tốt việc đi học của học sinh đồng thời tạo thuận tiện cho việc liên hệ, trao đổi thông tin giữa gia đình, nhà trường nhằm quản lý tốt học sinh, thầy Nguyễn Đức Tiến, chuyên viên Phòng Giáo dục và Đào tạo huyện Xuân Lộc cùng các cộng sự là: Phan Như Quân, Nguyễn Trọng Anh, Phạm Văn Toàn, Phan Như Phương (Trường đại học Lạc Hồng) đã xây dựng hệ thống tự động điểm danh học sinh. Giải pháp này đã đạt giải Nhì tại Cuộc thi Sáng tạo kỹ thuật tỉnh Đồng Nai năm 2020.

Thầy Nguyễn Đức Tiến cho biết, hiện, các thiết bị hỗ trợ việc điểm danh không còn là thiết bị công nghệ mới và xa lạ ở các công ty, xí nghiệp, công sở... Tuy nhiên, sau khi tìm hiểu, nghiên cứu về các thiết bị điểm danh hiện có trên thị trường, nhận thấy những thiết bị này vẫn chưa thực sự tối ưu trong việc điểm danh tự động học sinh. Bởi đối tượng học sinh, nhất là học sinh THCS, THPT, việc điểm danh phải được thực hiện không chỉ đầu buổi học mà cần xuyên suốt để tránh tình trạng học sinh bỏ học, trốn tiết. Thông tin của học sinh cũng cần được cập nhật nhanh chóng để phụ huynh biết nhằm phối hợp tốt với nhà trường trong công tác giáo dục trẻ. Điều đó đã thôi thúc thầy Tiến và các cộng sự nghiên cứu, thiết kế hệ thống tự động điểm danh học sinh phù hợp với điều kiện các trường học ở Việt Nam.

Theo đó, hệ thống điểm danh bao gồm các camera (được gắn giữa trần lớp học) tự động chụp hình sau đó xử lý ảnh để xác định học sinh có mặt, vắng mặt rồi tự động tạo dữ liệu bằng cách ghi ra file Excel. Sau đó, dữ liệu này được đồng bộ với Google Sheets. Nhà trường có thể sử dụng dữ liệu này gửi về cho phụ huynh thông qua

Sơ đồ kết nối của hệ thống tự động điểm danh học sinh

Thầy Nguyễn Đức Tiến nhận giải Nhì tại Cuộc thi Sáng tạo kỹ thuật tỉnh Đồng Nai năm 2020 với giải pháp Hệ thống tự động điểm danh học sinh

nhiều ứng dụng: Zalo, Facebook, Mail Group... để phụ huynh có thể theo dõi việc đi học của con mình. Bên cạnh đó, người quản lý có thể ngồi ở bất kỳ đâu cũng theo dõi được tình hình đi học của học sinh toàn trường.

Với quy trình này, hệ thống sẽ thực hiện điểm danh tại nhiều thời điểm mà không ảnh hưởng đến tâm lý học sinh và trật tự lớp học. Tùy tình hình thực tế, nhà trường có thể cài đặt số lần và thời điểm chụp hình khác nhau để tăng cường việc giám sát học sinh. Ngoài chức năng điểm danh, cung cấp thông tin cho phụ huynh, hệ thống điểm danh tự động còn có chức năng lưu trữ và thống kê dữ liệu.

Tính mới và tính sáng tạo của giải pháp được đánh giá cao bởi hệ thống tự động điểm danh học sinh dựa vào vị trí ngồi không tốn nhiều thời gian, chi phí thấp và tương tác với phụ huynh nhanh, hiệu quả.

"Hệ thống tự động điểm danh có nhiều ưu điểm. Về mặt kỹ thuật, máy chụp hình IP dễ tìm mua, sử dụng hệ thống mạng LAN và máy tính chủ của nhà trường. Về kinh tế, không cần dùng đến sổ đầu bài, phiếu điểm danh, không tốn kinh phí cấp thẻ từ mới hằng năm, chi phí đầu tư ban đầu không quá lớn vì dùng loại camera chỉ bắt ảnh và không ghi hình. Về xã hội, tạo thêm kênh thông tin giữa nhà trường và gia đình, qua đó tăng niềm tin của phụ huynh đối với nhà trường" - thầy Nguyễn Đức Tiến cho hay.

Hiện, hệ thống điểm danh tự động đã thực nghiệm thành công tại 2 lớp ở Trường Tiểu học -THCS Nguyễn Hữu Cảnh, Trường THCS Ngô Sĩ Liên. Đầu năm học 2020-2021, áp dụng cho toàn bộ các lớp học của 2 trường trên.

Với mong muốn có thể triển khai hệ thống này trong toàn huyện Xuân Lộc, thầy Nguyễn Đức Tiến cùng các cộng sự đang tiếp tục nghiên cứu để tất cả tiến trình của giải pháp đều thực hiện tự động từ chụp hình, gửi hình ảnh đến việc cung cấp thông tin đến phụ huynh. Đồng thời, việc thông tin đến phụ huynh sẽ được thực hiện trên các hệ thống cung cấp số liên lạc điện tử như vnEdu (của Tập đoàn VNPT) hoặc Smas (của Tập đoàn Viettel). "Bằng cách này, phụ huynh không chỉ được nhận thông tin qua hệ thống tin nhắn của nhà mạng mà còn có thể truy cập hệ thống vào bất kỳ thời điểm nào để kiểm tra sự hiện diện của con mình tại lớp học" - thầy Nguyễn Đức Tiến nói.

N.Y

Một thiết bị nhỏ gọn, an toàn, tiện lợi có thể gắn lên người để giám sát và theo dõi nhiệt độ từ xa liên tục, được kết nối với smartphone qua sóng bluetooth, khi nhiệt độ lên cao đến ngưỡng được cài đặt thì điện thoại sẽ phát âm cảnh báo liên tục.

Thiết bị cực kỳ hữu ích đối với các bà mẹ có con nhỏ, gia đình cần theo dõi sức khỏe người bệnh, góp phần theo dõi nhiệt độ cơ thể bệnh nhân để có hướng xử lý kịp thời. Thiết bị này là kết quả của dự án khởi nghiệp đổi mới sáng tạo "Thiết bị theo dõi và phần mềm quản lý sức khỏe gia đình iCare" do tác giả Nguyễn Quang - Công ty TNHH sản xuất thiết bị và phần mềm iCare thực hiện. Dự án được hội đồng giám khảo đánh giá cao và chọn trao giải nhất trong cuộc thi khởi nghiệp đổi mới sáng tạo tỉnh Đồng Nai năm 2020.

Giải thích rõ hơn về cấu tạo của thiết bị, anh Nguyễn Quang cho biết, về cơ bản, thiết bị bao gồm một cảm biến nhiệt (sử dụng cảm biến nhiệt của AMS của Austria) và phần Chip Bluetooth chính hãng Nordic được công ty nhập trực tiếp từ Na Uy). Đặc biệt thiết bị có thể cho độ chính xác của cảm biến nhiệt: ± 0.1 độ C. Vỏ thiết bị bằng nhựa an toàn cho bé, phần dải băng để đeo thiết bị mềm, dễ chịu cho da nhạy cảm. "Chúng tôi đặt tính an toàn lên trên hết do vậy các nguyên liệu cấu tạo máy được nghiên cứu và lựa chọn kỹ, hầu hết chúng tôi nhập từ Châu Âu và được kiểm định an toàn tại Trung tâm Kỹ thuật đo lường chất lượng 3" - anh Nguyễn Quang nhấn mạnh thêm.

Dự án khởi nghiệp này chính thức được bắt đầu thực hiện

THIẾT BỊ THEO DÕI VÀ PHẦN MỀM QUẢN LÝ SỨC KHỎE GIA ĐÌNH ICARE

THU HƯƠNG

Thuyết trình dự án tại vòng thi Khởi nghiệp ĐMST Đồng Nai

từ tháng 4 năm 2020. Sau hơn 3 tháng nghiên cứu và chỉnh sửa, thiết bị hoàn thiện và bắt đầu đưa vào ứng dụng thử nghiệm, bước đầu cho kết quả hoạt động ổn định. Thế nhưng, để sản phẩm có tính thẩm mỹ và thuận tiện cho người dùng, anh Nguyễn Quang và các thành viên trong đội của mình tiếp tục nghiên cứu và hoàn thiện sản phẩm. Đến nay đã có hơn 3.000 sản phẩm đến tay người tiêu dùng và nhận được những phản hồi tích cực.

Cũng theo tác giả Nguyễn Quang, khó khăn nhất trong quá trình thực hiện dự án chính là việc tiếp cận được khách hàng và truyền thông cho khách hàng hiểu đúng tính ưu việt của sản phẩm. Do vậy, trong thời gian đầu ra mắt, chính anh cùng các thành viên trong đội đã phải mất khá nhiều thời gian để tiếp diện

Thiết bị nhỏ gọn, tiện lợi cho người dùng theo dõi nhiệt độ cơ thể

thoại, giải thích công dụng, cách cài đặt, sử dụng và theo dõi thiết bị, mặc dù khi đưa vào sử dụng thiết bị khá đơn giản. Ngoài ra, do công ty mới chỉ sản xuất thử nghiệm với số lượng thiết bị giới hạn nên chi

phí trung bình tính ra cho một sản phẩm khá cao, chưa đem lại được lợi nhuận cho công ty. Dự kiến trong thời gian tới, sản phẩm sẽ được hoàn thiện thêm một lần nữa trước khi cho sản xuất hàng loạt và mở rộng thị trường. Ngoài ra, mục tiêu của Công ty là hướng đến dòng sản phẩm y tế gia đình, phục vụ tiện lợi cho việc chăm sóc sức khỏe cho các độ tuổi, do vậy công ty sẽ có hướng liên kết với các cơ sở giáo dục mầm non, cơ sở y tế, hiệu thuốc để tiếp cận được khách hàng có nhu cầu cần thiết đối với sản phẩm.

Hiện dự án của anh Quang cũng đã lọt vào top 100 của chương trình truyền hình Thương vụ bạc tỷ (kênh VTV 3-Đài Truyền hình Việt Nam) để huấn luyện, đào tạo, chuẩn bị cho việc thương thuyết với các nhà đầu tư (shark).

T.H

Giám đốc truyền thông đối ngoại Công ty Nestlé Khuất Quang Hưng: **Giải thưởng chất lượng quốc gia là thước đo giá trị giúp doanh nghiệp hoàn thiện mình**

THẢO QUẾ (Thực hiện)

Ông Khuất Quang Hưng - Giám đốc truyền thông đối ngoại Công ty Nestlé'

*** Là một trong ba doanh nghiệp tại Đồng Nai đạt Giải Vàng GTCLQG, vậy thưa ông, việc tham gia và đạt giải cao tại GTCLQG có ý nghĩa quan trọng như thế nào đối với Công ty Nestlé'?**

- Ông Khuất Quang Hưng: GTCL QG là một giải thưởng uy tín trong cộng đồng doanh nghiệp, đối với Nestlé', đạt giải Vàng GTCLQG là niềm tự hào của Công ty nói chung cũng như toàn thể nhân viên của Nestlé' nói riêng. Thông qua Giải thưởng, chúng tôi có được quá trình tự đánh giá, xem xét lại toàn bộ các quy trình mà chúng tôi đã và đang áp dụng, qua đó, chúng tôi có thể tìm ra những biện pháp để có thể cải tiến hơn nữa, nâng cao hơn nữa hiệu suất cũng như là chất lượng dịch vụ và

Công ty TNHH NESTLÉ Việt Nam (KCN Biên Hoà 2, TP. Biên Hoà, Đồng Nai) là một trong ba doanh nghiệp tiêu biểu tại Đồng Nai đạt Giải Vàng Giải thưởng Chất lượng Quốc gia (GTCLQG) trong năm 2019 - 2020. Nguyên nhân nào để Nestlé' vượt qua được các doanh nghiệp khác, đáp ứng được 7 tiêu chí khắt khe của Giải thưởng để đạt được Giải Vàng danh giá này? Chúng tôi đã có cuộc trao đổi với ông Khuất Quang Hưng - Giám đốc truyền thông đối ngoại Công ty Nestlé' về các nội dung liên quan đến hoạt động tham gia GTCL của Nestlé'.

sản phẩm cung cấp cho người tiêu dùng để ngày càng hoàn thiện mình hơn. Bên cạnh đó, chúng tôi mong muốn việc tham gia GTCLQG là cơ hội để chia sẻ những mô hình chúng tôi đang làm tốt với cộng đồng doanh nghiệp, đồng thời tạo cú hích để các doanh nghiệp có thể có được cảm hứng để tăng cường cải tiến chất lượng hơn nữa.

*** Để tham gia và đạt được GTCLQG đòi hỏi các doanh nghiệp phải đảm bảo được các điều kiện khắt khe theo 7 tiêu chí mà Hội đồng giải thưởng đưa ra. Vậy đâu là những yếu tố quan trọng giúp Nestlé' tham gia và đạt giải Vàng GTCLQG, thưa ông?**

- Ông Khuất Quang Hưng: Việc tham gia và đạt được GTCLQG đòi hỏi doanh nghiệp có quá trình chuẩn bị lâu dài trong nhiều năm, của cả tập thể đơn vị từ Ban Giám đốc đến các phòng ban trong công ty và ở hầu hết các khâu: chất lượng nguyên vật liệu đầu vào, quy trình sản xuất,

các tiêu chuẩn - tiêu chí về sản phẩm, các điều kiện sản xuất, người lao động... do đó, đòi hỏi mỗi bộ phận đều phải nhìn nhận, soi xét lại quá trình làm việc của mình. Đối với Công ty Nestlé', chính các yếu tố "chất lượng", "an toàn thực phẩm", "nghiên cứu và cải tiến", "sự phù hợp cho người tiêu dùng" và "con người" chính là các yếu tố nền tảng tạo nên sự thành công và lợi thế cạnh tranh của công ty, của tập đoàn. Nestlé' luôn tuân thủ nghiêm ngặt theo các quy định về "đảm bảo vệ sinh an toàn thực phẩm", "quản lý chất lượng", "an toàn vệ sinh lao động" tại mỗi khâu trong quy trình hoạt động sản xuất, luôn chú trọng đến công tác đào tạo nguồn nhân lực, các chính sách đãi ngộ nhân tài, cùng với chiến lược phát triển kinh doanh nhạy bén, tất cả những yếu tố đó đã hình thành nên những giá trị cốt lõi giúp doanh nghiệp phát triển bền vững và Giải Vàng GTCLQG đã minh chứng cho điều đó.

Hoạt động sản xuất tại nhà máy Công ty Nestlé'

**** Một trong những tiêu chí quan trọng để đạt giải cao GTCLQG đó chính là doanh nghiệp phải đạt thành tích xuất sắc về chất lượng sản xuất, kinh doanh và dịch vụ? Xin ông có thể chia sẻ công tác nâng cao chất lượng trong sản xuất kinh doanh tại công ty?***

- Ông Khuất Quang Hưng: Tại Nestlé' chúng tôi, chất lượng hàng hóa dịch vụ ảnh hưởng tới cuộc sống của hàng tỷ người trên thế giới, được truyền cảm hứng bởi người sáng lập Henri Nestlé' với bước đột phá về khoa học dinh dưỡng, được dẫn dắt bởi các giá trị và lấy dinh dưỡng làm trọng tâm, chúng tôi luôn sát cánh cùng các đối tác để nâng cao chất lượng cuộc sống và góp phần vào một tương lai khỏe mạnh hơn. Dựa trên nền tảng khoa học, nghiên cứu và phát triển, Nestlé' thường xuyên đổi mới và nâng cao danh mục sản phẩm của mình, bên cạnh đó, hoạt động nghiên cứu và phát triển mang

lại những kiến thức hữu ích giúp Nestlé' tiếp cận những vấn đề về suy dinh dưỡng, thiếu hụt vi chất, béo phì và những vấn đề toàn cầu liên quan đến dinh dưỡng.

Nestlé' chúng tôi có mạng lưới nghiên cứu và phát triển rộng nhất trong ngành công nghiệp thực phẩm, bao gồm: Trung tâm Nghiên cứu khoa học - Học viện khoa học y khoa; Trung tâm Nghiên cứu sàng, Trung tâm nghiên cứu và phát triển Tours về cây trồng và 35 Trung tâm công nghệ sản phẩm cùng hệ thống các cơ sở nghiên cứu và phát triển trên toàn cầu; đội ngũ hơn 5.000 nhà khoa học, các chuyên gia dinh dưỡng được Nestlé' phối hợp với các Viện Nghiên cứu trên thế giới hoạt động tích cực trên mặt trận khoa học dinh dưỡng.

Trên cơ sở xây dựng và áp dụng một cách thống nhất, đồng bộ các chính sách và tiêu chuẩn nội bộ trong quản lý hoạt động sản xuất kinh

doanh, tiêu biểu như: nguyên tắc kinh doanh, chính sách về quản lý chất lượng và an toàn, chính sách đối với nhà thầu, chính sách truyền thông và tiếp thị, chính sách về con người, về công tác quản trị... Đồng thời bảo đảm tuân thủ theo quy định của pháp luật nước sở tại và các quy định quốc tế liên quan để chúng tôi xây dựng Chất lượng gắn liền với thương hiệu của công ty.

**** Việc sử dụng hiệu quả hệ thống quản lý chất lượng có phải là yếu tố quan trọng giúp doanh nghiệp đạt được kết quả vừa qua, thưa ông? Nestlé' đã sử dụng hệ thống quản lý chất lượng như thế nào?***

- Ông Khuất Quang Hưng: Với những dòng sản phẩm khác nhau, tiêu chuẩn và quy trình về quản lý chất lượng và an toàn vệ sinh thực phẩm sẽ được áp dụng phù hợp và tương ứng, xuyên suốt trong chuỗi cung ứng từ nguyên liệu - nhà sản xuất - trung tâm phân phối, nhà phân phối - nhà bán lẻ - người tiêu dùng. Hiện

Trụ sở Công ty Nestlé tại KCN Biên Hòa 2, TP. Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai

Nestlé có hơn 120 nhà phân phối và 200.000 cửa hàng bán lẻ với khoảng 2.100 nhà cung cấp/ nhà thầu trong và ngoài nước. Trong đó, đối với quản lý an toàn thực phẩm, Công ty Nestlé áp dụng Hệ thống FFSC 22000 và đạt chứng nhận về an toàn thực phẩm của Bộ Y tế cũng như đáp ứng các yêu cầu về an toàn thực phẩm theo các quy chuẩn kỹ thuật quốc gia QCVN cũng như các quy định pháp luật hiện hành; Trong quản lý chất lượng, Nestlé áp dụng Hệ thống ISO 9001:2015 và ISO/IEC 17025:2017. Tất cả các sản phẩm đều sản xuất theo dây chuyền khép kín và tự động theo chất lượng thống nhất của tập đoàn Thụy Sĩ và phù hợp với khẩu vị địa phương; Trong quản lý về môi trường và quản lý an toàn sức khỏe lao động, Công ty đã và đang áp dụng Hệ thống ISO 14001:2015 và ISO 45001:2018; Trong quản lý và lưu trữ hàng hóa tại kho/trung tâm phân phối của công ty và kho bãi của nhà phân phối, chúng tôi áp dụng nguyên tắc trong “Thực hành kho tốt” (Good Warehouse practice –GWP). Ứng dụng công nghệ Obiter Robot trong vận hành trung tâm phân phối giúp tăng công suất chứa, giảm thiểu rủi ro và bảo đảm an toàn cho người lao động trong vận hành kho và quản lý hàng hóa; Trong quản lý doanh nghiệp, Nestlé đã tham gia vào chương trình xếp hạng doanh nghiệp bền vững theo bộ chỉ số CSI (Corporate sustainability index) hàng năm của VCCI đồng thời thực hiện báo cáo bền vững hàng năm.

*** Theo ông, cần có những giải pháp nào để Giải thưởng tiếp tục được lan tỏa rộng rãi hơn nữa trong cộng đồng, tổ chức, doanh nghiệp? doanh nghiệp có đề xuất, kiến nghị gì với Sở Khoa học và Công nghệ trong hoạt động hỗ trợ doanh nghiệp trong thời gian tới?**

- Ông Khuất Quang Hưng: Với ý nghĩa và giá trị mà Giải thưởng mang lại cho cộng đồng doanh nghiệp, chúng tôi hy vọng rằng sẽ có thêm nhiều hoạt động và chương trình truyền thông mạnh mẽ hơn nữa từ phía các cơ quan chủ quản để khuyến khích sự tham gia nhiều hơn của các doanh nghiệp. Đồng thời, có thể đẩy mạnh hơn nữa việc chia sẻ những gương điển hình, gương làm tốt đối với các doanh nghiệp đạt giải, qua đó giúp nhân rộng những mô hình thành công từ thực tiễn.

*** Xin cảm ơn ông về những trao đổi này!**

T.Q

Công ty TNHH ca cao Trọng Đức (huyện Định Quán) đã hợp tác với nhóm các nhà khoa học của Trường Đại học Quốc tế TP.HCM thực hiện các đề tài nghiên cứu chế biến các loại thực phẩm, nước uống có giá trị kinh tế cao từ các phế phẩm của trái ca cao.

Chương trình hợp tác trên nằm trong mục tiêu chung của doanh nghiệp là tập trung đầu tư chế biến sâu, không ngừng đa dạng sản phẩm, thực phẩm chế biến từ trái ca cao, đặc biệt là từ phế phẩm trái ca cao nhằm tạo lợi thế cạnh tranh cho sản phẩm không chỉ ở thị trường nội địa mà còn tham gia xuất khẩu.

Đa dạng sản phẩm

Thời gian qua, Công ty TNHH ca cao Trọng Đức đã đầu tư hàng triệu USD vào nhà máy chế biến cũng như cho vùng nguyên liệu. Ngoài xuất khẩu hạt ca cao thô, Trọng Đức có hàng chục sản phẩm chế biến sâu như: chocolate, rượu vang ca cao, bột ca cao... Không chỉ xuất khẩu tốt, các sản phẩm chế biến trên tiêu thụ tốt ở thị trường nội địa và đã có nhiều sản phẩm tiêu biểu được người tiêu dùng bình chọn là Hàng Việt Nam chất lượng cao.

Ông Đặng Trường Khanh, Giám đốc Công ty TNHH ca cao Trọng Đức chia sẻ, doanh nghiệp đang tập trung đầu tư vào chế biến sâu, nhằm vào thị trường cao cấp và rất cao cấp, cạnh tranh được bằng chất lượng và hương vị chứ không phải nhờ giá rẻ. Đây cũng là cơ sở để doanh nghiệp xây dựng thương hiệu cho đặc sản quê vươn xa trên thị trường quốc tế.

Đặc biệt, Trọng Đức đã hợp tác với Ca Cao Ken Co.,Ltd,

Chế biến thực phẩm từ phế phẩm trái ca cao

BÌNH NGUYỄN

Vỏ trái ca cao vốn là phế phẩm bỏ đi trở thành nguyên liệu chế biến thực phẩm cho giá trị dinh dưỡng cao

doanh nghiệp có hơn 40 năm hoạt động trong lĩnh vực sản xuất, kinh doanh bánh kẹo truyền thống tại Nhật Bản chế biến dòng sản phẩm Chocolate và các sản phẩm cao cấp từ bột ca cao. Sản phẩm xuất khẩu vào thị trường Nhật Bản và nhiều nước trên thế giới đều được ghi rõ xuất xứ "made in Vietnam" với logo có hình ảnh Đá Ba Chồng Định Quán.

Theo ông Khanh: "Cả thế giới đều tập trung vào sản phẩm chính là hạt ca cao, bột ca cao. Người sáng lập doanh nghiệp là ba tôi hiện nay đã 89 tuổi nhưng vẫn luôn trăn trở với bài toán mở rộng đầu tư chế biến. Doanh nghiệp rất mong muốn các nhà khoa học cùng đồng hành nghiên cứu ra sản phẩm mới từ trái ca cao". Trong đó, các loại thực phẩm có giá trị cao được chế biến từ những nguyên liệu vốn là phế phẩm trong quá trình sản xuất, góp phần tạo thêm giá trị gia tăng cho cây ca cao. Dòng sản phẩm độc đáo nhất phải kể đến là đặc sản rượu vang ca cao được

ủ từ thịt của trái ca cao trước đó vốn bị đổ bỏ trong quá trình sản xuất. Không có vị đặc trưng của vang nho, vang cacao quyến rũ thực khách bằng sắc vàng hổ phách óng ánh, bằng vị ngọt dịu nhẹ quần quanh trên đầu lưỡi, hương thơm ca cao lan tỏa trong miệng, thoang thoảng nơi cánh mũi và kết thúc với một chút vị chua nhẹ còn vương vấn trên bờ môi.

Chế biến không chất thải

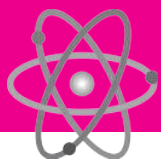
Hiện ca cao Trọng Đức đang hợp tác với nhóm các nhà khoa học của Trường Đại học Quốc tế TP.HCM thực hiện đề tài nghiên cứu gồm: quy trình sản xuất bánh cookie và mỳ ăn liền không chiên bổ sung bột vỏ quả ca cao; quy trình sản xuất xúc xích chay và pectin từ bột quả ca cao; quy trình sản xuất nước uống dinh dưỡng từ thịt quả ca cao... Điểm nổi bật của các đề tài này là sử dụng các nguyên liệu là chất phế thải từ vỏ trái, thịt trái ca cao để chế biến ra những thực phẩm có

giá trị dinh dưỡng và kinh tế cao.

Ông Khanh cho biết thêm, mục tiêu của doanh nghiệp là đưa thêm nhiều dòng sản phẩm chế biến ra thị trường, đáp ứng nhu cầu đa dạng của thị trường toàn cầu hóa hiện nay. Ca cao nằm trong top cây trồng có lợi thế xuất khẩu sau hàng loạt các Hiệp định thương mại tự do được ký kết vừa qua. Doanh nghiệp rất quan tâm đầu tư quy trình sản xuất, chế biến khép kín vừa sạch, vừa xanh trong đó các phế phẩm từ trái ca cao được đưa thành nguyên liệu chế biến để tạo ra các dòng sản phẩm mới có giá trị cao, góp phần đưa các sản phẩm từ cây ca cao của Việt Nam vươn ra thế giới với tầm cao mới.

PGS. TS Phạm Văn Hùng đại diện nhóm các nhà khoa học của Trường Đại học Quốc tế TP.HCM cho biết, đa dạng hóa được nhiều sản phẩm từ vỏ và thịt trái ca cao vốn là các phế phẩm trong quá trình sản xuất mang lại giá trị kinh tế cao hơn. Đặc biệt, đây là dòng sản phẩm có lợi cho sức khỏe con người vì có những chất kháng oxi hóa cao hơn, đáp ứng nhu cầu về thực phẩm tốt cho sức khỏe của người tiêu dùng hiện nay. Nghiên cứu về các sản phẩm này hiện gần như đã hoàn thiện, có thể đưa vào sản xuất ngay. Tuy nhiên, nhóm nghiên cứu sẽ tiếp tục tính toán lại về quy trình cũng như thiết bị sản xuất. Hi vọng sự hợp tác của các nhà khoa học và doanh nghiệp sẽ gắn kết và đưa thêm được nhiều những sản phẩm chế biến ra thị trường.

B.N

Các kỹ sư của MIT vừa tìm ra công dụng mới cho một loại nhựa thông thường, tiến hành thử nghiệm quay polyethylene thành vải có khả năng làm mát thụ động cho người mặc bằng cách cho phép lưu thông nhiệt và thoát hơi ẩm. Khám phá có thể dẫn tới các loại quần áo thể thao được làm từ túi nhựa thải.

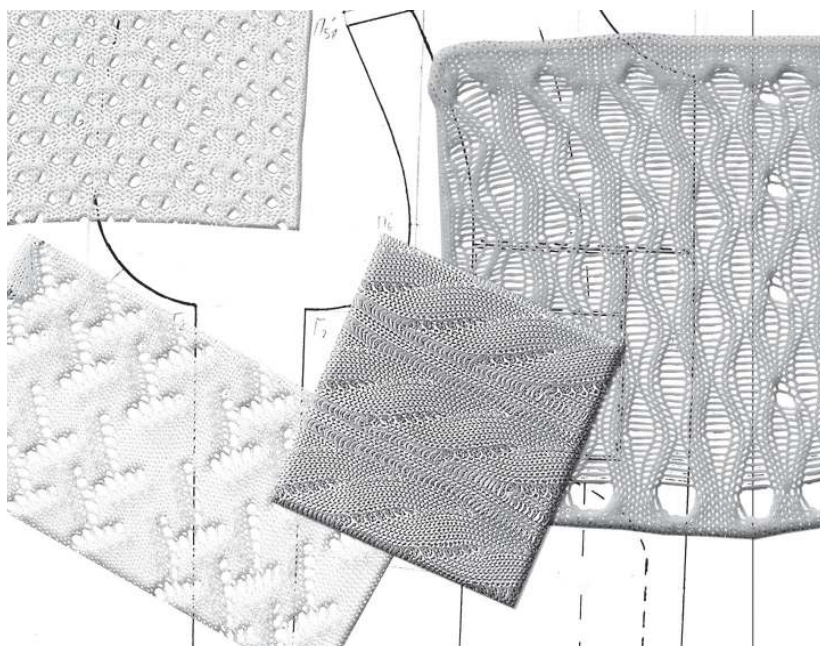
Do cấu trúc đặc thù, vải được dệt từ polyethylene có thể giữ mát cho người mặc bằng cách cho nhiệt thoát ra ngoài nhưng phần lớn vật liệu đã bị giới khoa học bác bỏ với vai trò một ứng viên vải do đặc tính hút ẩm thấp hơn mong muốn của nó.

Nhưng nhóm kỹ sư của MIT đã tìm được cách làm cho vật liệu có thể hút các phân tử nước lên bề mặt và bay hơi. Họ bắt đầu với bột polyethylene thô, sau đó sử dụng thiết bị dệt tiêu chuẩn để tạo ra tơ sợi mỏng và phát hiện ra rằng quá trình này dẫn đến sự ôxy hóa nhẹ gây ra hiệu ứng hút nước yếu.

Nhóm nghiên cứu đã tiến hành ép đùn nhiều sợi polyetylen với nhau thành một loại sợi có thể dệt được, với khoảng cách giữa các sợi tạo thành các mao quản mà qua đó các phân tử nước có thể được hấp thụ thụ động sau khi bị hút vào bề mặt của sợi. Sau một số mẫu nhấm vào việc tối đa hóa khả năng hấp thụ và làm bay hơi nước, các kỹ sư đã tối ưu hóa sự sắp xếp và kích thước của sợi trước khi dệt sợi thành vải bằng máy dệt công nghiệp.

Trong một màn trình diễn đối đầu với các loại vải cotton, nylon và polyester, vải polyethylene này cho thấy có đặc tính khô nhanh hơn, mặc dù việc làm ướt nhiều lần đã

Nhựa thải có thể được dệt thành vải thân thiện môi trường

Các nhà nghiên cứu mới tìm ra một cách để dệt sợi polyethylene thành vải có khả năng làm mát thụ động

làm suy yếu hiệu suất của vải. May mắn là một giải pháp đơn giản đã được tìm thấy.

"Bạn có thể làm mới vật liệu bằng cách cọ xát với chính nó và bằng cách đó, nó sẽ duy trì được khả năng hút ẩm. Nó có thể hút ẩm liên tục và thụ động", Svetlana Boriskina từ Khoa Cơ khí của MIT cho biết.

Vi polyethylene không phản ứng với các phân tử khác nên không thể sử dụng mực và thuốc nhuộm truyền thống để bổ sung màu. Thay vào đó, các hạt màu được thêm vào bột thô trước khi sợi được ép đùn.

Nhóm nghiên cứu nói rằng việc nhuộm màu vải theo cách này đã góp phần vào "dấu tích sinh thái tương đối nhỏ" của vật liệu. Sử dụng một công cụ đánh giá vòng đời thường

được sử dụng trong ngành dệt may, các kỹ sư xác định rằng vật liệu và phương pháp sản xuất vải này yêu cầu ít năng lượng hơn so với polyester và sợi bông. Dấu vết môi trường nhỏ hơn cũng tiếp tục duy trì trong sử dụng thực tế. Boriskina nói rằng một chu kỳ lạnh 10 phút có thể đủ để làm cho quần áo sạch sẽ như mới.

Người ta hy vọng rằng phát hiện này có thể dẫn đến việc tái chế nhựa, gói thực phẩm, cốc cà phê và nhiều thứ khác được tái chế thành quần áo và giày dép thay vì làm bổ sung vào vấn đề rác thải khổng lồ của chúng ta. Thực tế, nhóm nghiên cứu hiện đang xem xét trang phục thể thao, các ứng dụng quân sự và công nghệ không gian.

SK (MIT)

Pin hữu cơ không kim loại tự phân hủy trong axit để tái chế

Một trong những vấn đề với sự chuyển dịch sang năng lượng tái tạo của chúng ta hiện tại liên quan đến phương pháp lưu trữ nó. Pin lithium kim loại ngày nay đáp ứng tốt nhu cầu nhưng chúng lại đi kèm với các vấn đề về bền vững. Các nhà khoa học vẫn đang nghiên cứu các hóa chất thay thế thân thiện với môi trường hơn và một nhóm nghiên cứu tại Đại học Texas A&M vừa đề xuất một ứng viên đầy triển vọng, trình diễn một loại pin không sử dụng kim loại có thể phân hủy theo yêu cầu khi được ngâm vào dung dịch axit.

Nhu cầu ngày càng tăng đối với các thiết bị điện tử và xe điện đồng nghĩa với việc nhu cầu sử dụng pin lithium-ion cũng tăng theo. Pin lithium chủ yếu dựa vào các loại kim loại nặng không dễ có nguồn. Chẳng hạn, coban đang vướng vào các vấn đề đạo đức xoay quanh các hoạt động khai

thác sử dụng lao động trẻ em ở châu Phi cũng như hủy hoại môi trường và ô nhiễm nguồn nước. Hơn nữa, rất khó để phân tách và thu hồi các vật liệu này khi hết tuổi thọ của pin.

“Vấn đề lớn với pin lithium-ion hiện nay là chúng chưa được tái chế ở mức mà chúng ta cần cho nền kinh tế vận tải điện hóa trong tương lai. Tỷ lệ tái chế pin lithium-ion hiện đang ở mức một con số. Pin lithium-ion có chứa các vật liệu quý hiếm nhưng thu hồi chúng lại rất khó và tốn nhiều năng lượng”, tác giả nghiên cứu, Tiến sĩ Jodie Lutkenhaus cho biết.

Các vấn đề như thế này đã thúc đẩy các nhà nghiên cứu thăm dò các kiến trúc pin không chứa kim loại, với một mẫu pin nguyên mẫu nước mặn do IBM phát triển là một ví dụ nổi bật. Thay vào đó các nhà khoa học Đại học Texas A&M sử dụng các chuỗi axit amin hoạt tính điện hóa được gọi là

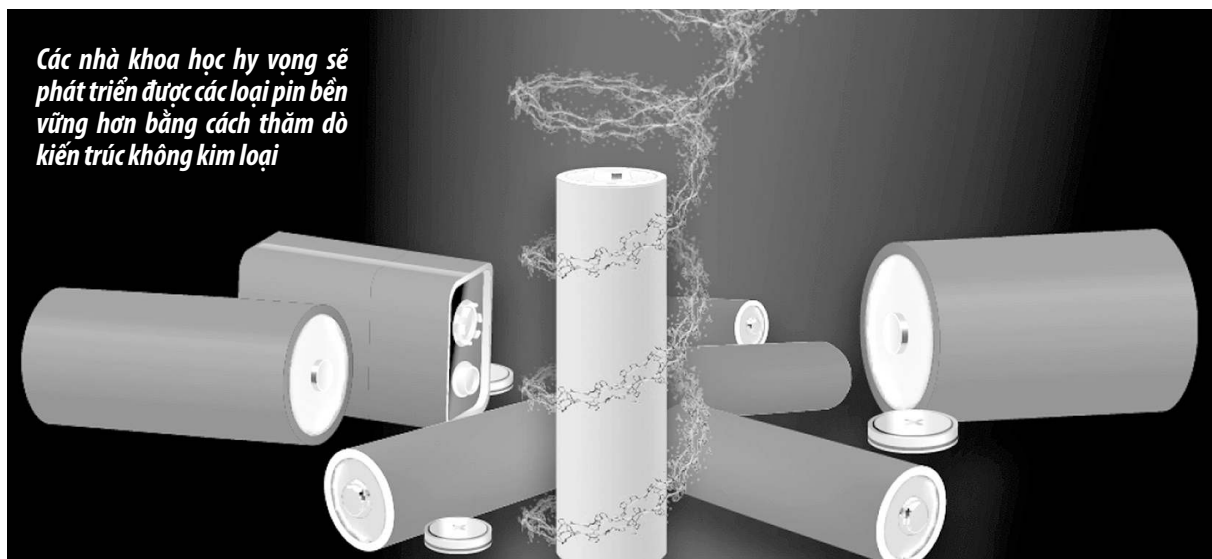
polypeptide hoạt tính oxy hóa khử để tạo ra 2 điện cực của pin, giúp truyền năng lượng qua lại khi thiết bị nạp và xả.

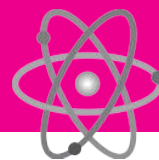
Trong thử nghiệm, pin hữu cơ đã đạt được một số thông số quan trọng. Đầu tiên và quan trọng nhất, các điện cực này thực hiện vai trò làm vật liệu hoạt hóa trong quá trình hoạt động, duy trì ổn định trong suốt thời gian vận hành. Và tiếp theo, các thành phần pin có thể tự phân hủy trong điều kiện có tính axit, thứ còn lại là các axit amin và các sản phẩm phân hủy lành tính khác có thể tái sử dụng hoặc để hòa tan vô hại trong môi trường.

Dù vẫn ở giai đoạn sơ khai của nghiên cứu, các nhà khoa học coi đây là bước đầu tiên đầy hứa hẹn trong việc phát triển các mẫu pin bền vững và hiện họ đang tìm cách cải tiến thêm thiết kế với sự trợ giúp của công nghệ máy học.

HA (Đại học Texas A&M)

Các nhà khoa học hy vọng sẽ phát triển được các loại pin bền vững hơn bằng cách thăm dò kiến trúc không kim loại

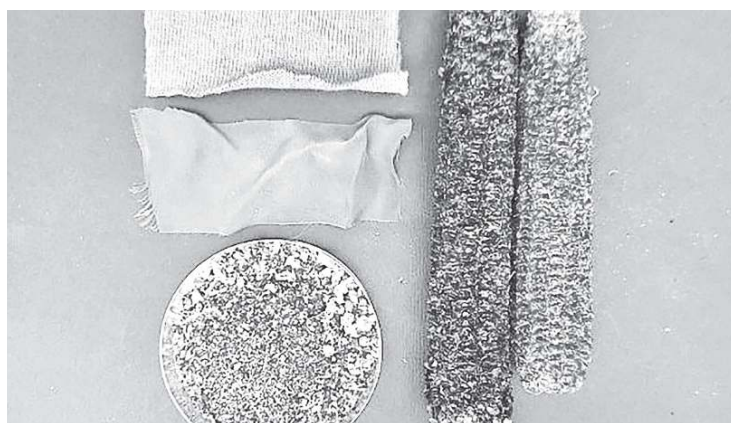

Quy trình mới tách chiết thêm sắc tố có lợi từ bắp tím

Những gói snack tím tím bắt mắt bạn thấy trong siêu thị không chỉ là một mảnh lõi quảng cáo mà sắc tố tím của giống bắp này thực sự có lợi cho sức khỏe. Các nhà nghiên cứu nay mới nghĩ ra một phương pháp chiết xuất thêm sắc tố này từ cùi bắp tím, phần thường bị bỏ đi, cho nhiều mục đích sử dụng khác nhau.

Cả hạt và cùi bắp tím đều chứa một loại sắc tố có tên là anthocyanin mà khi ăn vào có thể giúp giảm nguy cơ phát triển bệnh tim mạch và tiểu đường.

Tất nhiên, người ta thường ăn hạt còn sắc tố có trong cùi thường bị vứt đi. Các nhà khoa học trước đây đã thử chiết xuất anthocyanin từ cùi bắp nhưng quá trình này thường liên quan đến việc sử dụng các dung môi mạnh. Dẫn dắt bởi Fabrizio Adani, Roberto Pilu và Patrizia De Nisi, một nhóm nghiên cứu tại Đại học Milan, Ý đã tiến hành tìm ra một phương pháp hiệu quả hơn và ít độc hại hơn.

Các nhà khoa học đã chiết xuất sắc tố từ cùi bắp tím (bên phải) để làm chất bổ sung và nhuộm vải (phía trên bên trái) và thử nghiệm phần xác còn lại (phía dưới bên trái) làm chất độn chuồng mèo

Họ bắt đầu bằng cách phát triển một giống bắp tím mới và tách phần hạt. Là một phần của kỹ thuật lọc sinh học “nhanh và rẻ”, cùi bắp khô còn lại được xay nhỏ, trộn với nước và đun nóng. Làm như vậy sẽ loại bỏ 36% hàm lượng sắc tố của cùi và được sử dụng thành công để nhuộm len và vải bông.

Trong bước tiếp theo của quy trình, một hỗn hợp ethanol được sử dụng để chiết xuất thêm 33% sắc tố, được cho là có các đặc tính chống ôxy hóa và kháng viêm khi được bổ sung vào các tế bào trong đĩa petri. Do đó, các nhà khoa học tin rằng sắc tố này có thể được sử dụng trong thực phẩm bổ sung giàu dinh dưỡng.

Cuối cùng, như một phần thưởng bổ sung, vì phần anthocyanin còn sót lại trong vật liệu được phát hiện là có đặc tính kháng khuẩn nên phần rác cùi bắp còn lại có thể sử dụng trong chất độn chuồng mèo để diệt khuẩn và khử mùi hôi.

LH (New Atlas)

Hồ Chí Minh là một nhà chính trị, nhà tư tưởng với những tư duy đổi mới vượt thời đại. Những tư tưởng đổi mới của Hồ Chí Minh sẽ còn làm cho giới nghiên cứu mất rất nhiều thời gian và giấy mực. Song, một trong những vấn đề quan trọng là chúng ta học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh thì chúng ta học được những gì từ tư duy đổi mới của lãnh tụ Hồ Chí Minh.

1. Đổi mới trong lựa chọn con đường cứu nước

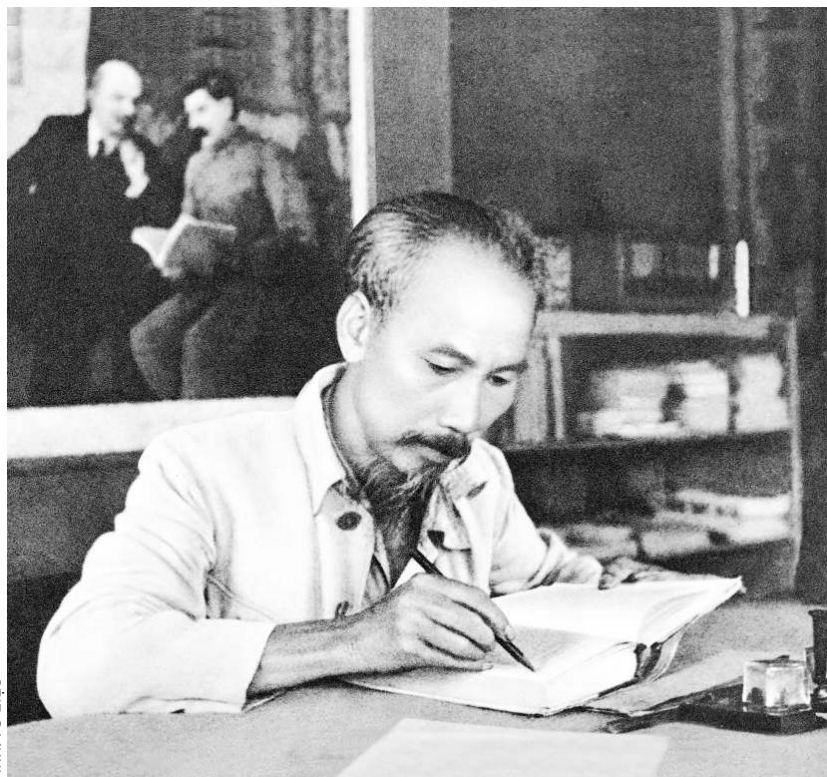
Khi bàn về tư duy đổi mới của Hồ Chí Minh không thể không nhắc tới thân phụ của người: cụ Phó bảng Nguyễn Sinh Sắc. Cụ Nguyễn Sinh Sắc là một nhà Nho, bản thân cụ Nguyễn Sinh Sắc đỗ Phó bảng năm Tân Sửu niên hiệu Thành Thái thứ 13 (1901), thế nhưng cụ lại không hướng con trai của mình trau dồi thi thư, học hành đỗ đạt để làm quan như tư tưởng chung của những người thẩm nhuần đạo Khổng. Ngược lại, cụ ủng hộ Nguyễn Tất Thành học tiếng Pháp. Khi đem con trai của mình gửi cho người bạn là nhà giáo Phạm Ngọc Thọ (thân sinh của bác sĩ, Bộ trưởng Y tế Phạm Ngọc Thạch) ở quy Nhơn, Bình Định và chỉ học mỗi môn tiếng Pháp. Như vậy, cụ Nguyễn Sinh Sắc có thể đã hiểu chí con trai mình và ngầm ủng hộ. Việc học tiếng Pháp của Nguyễn Tất Thành rất quan trọng vì đây là điều kiện thuận lợi để người đi sang phương Tây, mà trực tiếp là nước Pháp, đất nước đang đô hộ Việt Nam khi ấy.

Khi ấy, Nguyễn Tất Thành rất khâm phục các bậc cha chú của mình như Phan Bội Châu, Phan Chu Trinh, Hoàng

KỶ NIỆM 131 NĂM NGÀY SINH CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH (19/5/1890 - 19/5/2021)

Hồ Chí Minh - người của đổi mới

TS. VŨ TRUNG KIÊN

Ảnh: TƯ LIỆU

Chủ tịch Hồ Chí Minh trong phòng làm việc của Người ở căn cứ Việt Bắc

Hoa Thám v.v... nhưng Người lại không đồng tình với con đường cứu nước của các sĩ phu đáng kính ấy. Nước Pháp là quê hương của câu khẩu hiệu nổi tiếng “Tự do - Bình đẳng - Bác ái”. Vì vậy, Nguyễn Tất Thành muốn tới tận nơi để xem ẩn đằng sau câu khẩu hiệu mỹ miều ấy là gì. Hiểu điều này ta sẽ rất dễ giải thích vì sao khi lần đầu tiên đặt chân lên đất Pháp, Nguyễn Tất Thành đã xin vào học Trường thuộc địa của Pháp. Louis Pasteur chẳng từng nói rằng: “Học vấn không có quê hương nhưng người học phải có Tổ quốc”. Đến nước

Mỹ, trước Tượng Nữ thần Tự do, Nguyễn Tất Thành đã không ngược nhìn lên như những người khác, Người nhìn xuống chân Tượng nữ thần Tự do và ghi: “Ánh sáng trên đầu thần Tự Do tỏa rộng khắp trời xanh, còn dưới chân tượng thần Tự Do thì người da đen đang bị chà đạp; số phận người phụ nữ bị chà đạp. Bao giờ người da đen được bình đẳng với người da trắng? Bao giờ có sự bình đẳng giữa các dân tộc? Và bao giờ người phụ nữ được bình đẳng với nam giới?”. Sau này ở Pháp, Hồ Chí Minh tham gia sinh hoạt trong “Hội những

người Việt Nam yêu nước” ở Pháp gồm nhiều nhân vật trí thức lớn như Phan Chu Trinh, Phan Văn Trường, Nguyễn An Ninh, Nguyễn Thế Truyền v.v... nhưng tư tưởng về đường lối cứu nước của Nguyễn Tất Thành - Nguyễn Ái Quốc vẫn rất riêng. Sau này, cả Phan Chu Trinh và Phan Bội Châu đều không thành công và đều đặt trọn niềm tin vào người cháu Nguyễn Tất Thành - Nguyễn Ái Quốc.

2. Đổi mới trong tiếp thu, vận dụng Chủ nghĩa Mác - Lênin

Trong tác phẩm với tên gọi “Báo cáo về Bắc Kỳ, Trung Kỳ và Nam Kỳ” năm 1924, Nguyễn Ái Quốc đã viết: “Mác đã xây dựng học thuyết của mình trên một triết lý nhất định của lịch sử, nhưng lịch sử nào? Lịch sử châu Âu. Mà châu Âu là gì? Đó chưa phải là toàn thể nhân loại”. Và “Dù sao thì cũng không thể cấm bổ sung “cơ sở lịch sử” của chủ nghĩa Mác bằng cách đưa thêm vào đó những tư liệu mà Mác ở thời mình không thể có được”, “xem xét lại chủ nghĩa Mác về cơ sở lịch sử của nó, củng cố nó bằng dân tộc học phương Đông”. Có phải chính tư duy độc lập, đổi mới và sáng tạo này của Nguyễn Ái Quốc mà Đại hội VI Quốc tế Cộng sản năm 1928 đã chỉ trích Nguyễn Ái Quốc (?). Tháng 7-1920, khi đọc được “Luận cương về các vấn đề dân tộc và thuộc địa của Lênin, Nguyễn Ái Quốc đã vui mừng đến phát khóc lên

khi khẳng định đây là cái cần thiết cho chúng ta, đây là con đường giải phóng chúng ta. Thế nhưng, chính Nguyễn ái Quốc cũng khẳng định rằng cách mạng giải phóng dân tộc Việt Nam phải phù hợp với đặc điểm cách mạng Việt Nam. Sau Cách mạng tháng Mười Nga, cả gia đình Sa Hoàng đã bị giết. Thế nhưng, sau khi Cách mạng tháng Tám thành công, cựu hoàng Bảo Đại đã được mời làm Cố vấn Tối cao của Chính phủ Việt Nam Dân chủ Cộng hòa. Ngài còn được giới thiệu ứng cử Quốc hội khóa I tại đơn vị bầu cử tỉnh Thanh Hóa (quê hương nhà Nguyễn).

3. Đổi mới, sáng tạo trong phương pháp cách mạng

Nguyễn Ái Quốc khẳng định cách mạng muốn thắng lợi trước hết phải có Đảng lãnh đạo, nhưng Đảng có vững cách mạng mới thành công, cũng như người cầm lái có vững thì thuyền mới chạy. Tháng 12-1920, Nguyễn Ái Quốc bỏ phiếu tán thành Quốc tế III của Lênin. Trong Học thuyết về chính đảng kiểu mới của giai cấp công nhân của V.I.Lênin thì đảng Cộng sản là sản phẩm của sự kết hợp giữa chủ nghĩa xã hội khoa học và phong trào công nhân. Thế nhưng Nguyễn Ái Quốc cho rằng, luận điểm này chỉ đúng với các nước phương Tây, khi giai cấp công nhân đã bước lên vũ đài chính trị với tư cách là một lực lượng chính trị độc lập, được lý luận khoa học của chủ nghĩa Mác - Lênin dẫn đường. Các nước phương Đông, trong đó có Việt Nam khi ấy đang bị chủ nghĩa thực dân thống trị, nền kinh tế hết sức lạc hậu, què quặt, công nghiệp gần như chưa phát triển, giai cấp công nhân tuy đã ra đời và sống khá tập trung song còn nhỏ bé, chưa đại diện cho toàn bộ phong trào dân

Ảnh: TƯ LIỆU

Chủ tịch Hồ Chí Minh thăm Lò cao, Khu Gang Thép Thái Nguyên ngày 1-1-1964

tộc. Chính từ nhận thức đổi mới và sáng tạo ấy, Nguyễn Ái Quốc đã định hướng đúng đắn cho sự ra đời của Đảng Cộng sản Việt Nam là sản phẩm của sự kết hợp chủ nghĩa Mác - Lênin với phong trào công nhân và phong trào yêu nước.

Giai cấp tư sản dân tộc ở các nước thuộc địa theo quan điểm của Đại hội VI Quốc tế Cộng sản là đối tượng mà giai cấp vô sản cần đánh đổ trong cách mạng dân tộc. Thế nhưng, khi thành lập Đảng đầu năm 1930, Cương lĩnh đầu tiên của Đảng Cộng sản Việt Nam khẳng định: "Tư bản bản xứ đã thuộc tư bản Pháp, vì tư bản Pháp hết sức ngăn trở sức sinh sản làm cho công nghệ bản xứ không thể mở mang được. Còn về nông nghiệp một ngày một tập trung đã phát sinh ra

lắm khủng hoảng, nông dân thất nghiệp nhiều. Vậy tư bản bản xứ không có thế lực gì, ta không nên nói cho họ đi về phe đế quốc được"; "Đảng tập hợp và lôi kéo phú nông, tư sản và tư sản bậc trung". Cũng vậy, giai cấp địa chủ ở các nước thuộc địa, theo Đại hội VI Quốc tế Cộng sản, là giai cấp phải đánh đổ, thì trong cương lĩnh của Đảng đầu năm 1930 lại khẳng định: "Chỉ bọn đại địa chủ mới có thế lực và đứng hẳn về phe đế quốc chủ nghĩa"; "Còn đối với bọn phú nông, trung, tiểu địa chủ và tư bản An Nam mà chưa rõ mặt phản cách mạng thì phải lợi dụng, ít lâu mới làm cho họ trung lập". Đối với tiểu tư sản, trí thức ở các nước thuộc địa, trong khi Đại hội VI Quốc tế Cộng sản ngăn rằng, không được liên minh với họ, thì trong

Chủ tịch Hồ Chí Minh về thăm quê hương xã Kim Liên, huyện Nam Đàn, tỉnh Nghệ An năm 1957

Ảnh: TƯ LIỆU

cương lĩnh, những người thành lập Đảng lại khẳng định: "Đảng phải hết sức liên lạc với tiểu tư sản, trí thức... để kéo họ đi vào phe vô sản giai cấp" v.v... Ngay sau khi về nước lãnh đạo cách mạng Việt Nam, với tư tưởng xuyên suốt là "làm tư sản dân quyền cách mạng và thổ địa cách mạng để tiến tới xã hội cộng sản", Hồ Chí Minh đã phát hiện ra sức mạnh của lòng dân và tập trung xây dựng lực lượng chính trị bằng tổ chức Mặt trận Việt Nam độc lập đồng minh, gọi tắt là Việt Minh. Đường lối của Mặt trận Việt Minh là quy tụ tất cả các giới đồng bào vì mục tiêu chung là đấu tranh giành độc lập cho dân tộc. Đó chính là lý do mà năm 1945, khi Đảng Cộng sản Đông Dương chỉ có hơn 5 nghìn đảng viên nhưng đã lãnh đạo Nhân dân

làm nên cuộc cách mạng tháng Tám vĩ đại. Đó thật sự là cuộc cách mạng kết tinh sức mạnh của Nhân dân dưới sự lãnh đạo bằng đường lối đúng đắn từ tư duy đổi mới, sáng tạo của Hồ Chí Minh.

4. Tư duy đổi mới trong các lĩnh vực đời sống chính trị và xã hội

Là một nhà lãnh đạo với tư duy đổi mới và thực hành, Hồ Chí Minh quan tâm tới những vấn đề cụ thể, thiết thực. Đọc các bài viết, bài nói của Người, chúng ta thấy rõ một tư duy nổi bật là hầu như tất cả chẳng hề theo một khuôn mẫu sẵn có nào. Những gì phức tạp thì Người làm cho nó đơn giản đi, những gì đã đơn giản rồi thì Người làm cho nó càng đơn giản hơn nữa. Ngay từ rất sớm, Hồ Chí Minh đã lo lắng đến sự

thah hóa của đội ngũ cán bộ, đảng viên khi Đảng trở thành đảng cầm quyền. Trong Thư gửi Ủy ban Nhân dân các kỳ, huyện, tỉnh và làng cuối năm 1945, Hồ Chí Minh đã liệt kê ra rất nhiều những biểu hiện thah hóa của đội ngũ cán bộ, đảng viên mà soi chiếu với hôm nay chúng ta không khỏi không giật mình về nhân quan chính trị, mẫn cảm và tầm dự báo chiến lược sâu xa của người. Hồ Chí Minh cho rằng tự do, hạnh phúc là thước đo giá trị của độc lập dân tộc. Vì vậy, phải thực hiện làm cho dân có ăn, làm cho dân có mặc, làm cho dân có chỗ ở, làm cho dân có học hành. Và, "Nếu nước độc lập mà dân không hưởng hạnh phúc tự do, thì độc lập cũng chẳng có nghĩa lý gì". Từ tác phẩm Đường cách mệnh năm 1927, Nguyễn Ái Quốc đã

nói đến tư tưởng kinh tế mới của Lênin. Hồ Chí Minh cũng là người từ rất sớm thấy vai trò của giới công thương trong phát triển kinh tế. Chỉ một ngày sau Tuyên ngôn độc lập, trong lịch tiếp chuyện đại biểu các đoàn thể, Người xếp thương giới ở hàng thứ năm, trước cả công chức, nông hội.

Sau cuộc bầu cử Quốc hội khóa I, ngày 06-01-1946, Chính phủ Liên hiệp Kháng chiến Việt Nam do quốc hội bầu ra ngày 02-3-1946 là một chính phủ thật sự gọn nhẹ. Chính phủ có Chủ tịch và Phó Chủ tịch nước. Như vậy, Hồ Chí Minh vừa là nguyên thủ quốc gia (Chủ tịch nước), vừa là người đứng đầu chính phủ (Chủ tịch chính phủ). Toàn chính phủ chỉ có 10 bộ, mỗi bộ chỉ có 01 thứ trưởng. Các bộ trưởng vừa là các nhà cách mạng lão luyện, vừa là các nhà kỹ trị. Bộ trưởng Nội vụ (bao gồm cả ngành công an) là một tiến sỹ Nho học triều Thành Thái đã 70 tuổi: cụ Huỳnh Thúc Kháng. Bộ trưởng Quốc phòng là một thanh niên 34 tuổi, cử nhân luật Hà Nội và cử nhân văn chương của Pháp: Phan Anh... Hiến pháp 1946 chỉ có 70 điều nhưng đã chứa đựng trong đó rất nhiều những giá trị vẫn còn cho hôm nay, đặc biệt là quy định sau khi 2/3 tổng số đại biểu Nghị viện Nhân dân (Khi ấy Quốc hội được gọi là Nghị viện Nhân dân) tán thành thì Hiến pháp sẽ được đưa ra để toàn dân phúc quyết. Hiến pháp 1946 cũng hiến định người dân có quyền vào nghe các phiên họp của Nghị viện Nhân dân. Đặc biệt, chất vấn và trả lời chất vấn trên diễn đàn quốc hội đã được thực hiện từ kỳ họp thứ 2 v.v...

Là người có tư tưởng mới về văn hóa từ rất sớm. Năm 1947, khi cuộc kháng chiến chống Pháp đang ở vào giai đoạn gay go quyết liệt, Người đã giành công sức viết tác phẩm Đời sống mới với những tư tưởng đặc biệt mới: "Cái gì cũ mà xấu, thì phải bỏ. Cái gì cũ mà không xấu, nhưng phiền phức thì phải sửa đổi lại cho hợp lý. Cái gì cũ mà tốt, thì phải phát triển thêm. Cái gì mới mà hay, thì ta phải làm". Cũng trong năm ấy, để giáo dục cán bộ, đảng viên, ngăn ngừa những biểu hiện tha hóa trong đội ngũ, Người đã viết tác phẩm Sửa đổi lối làm việc (10-1947) với rất nhiều nội dung chứa đựng tư tưởng đổi mới phương thức lãnh đạo của Đảng cầm quyền một cách toàn diện, sâu sắc và vẫn mang tính thời sự nóng hổi trong công tác xây dựng Đảng hiện nay. Chủ tịch Hồ Chí Minh không những chỉ quan tâm đến việc trồng người, Người còn đặc biệt quan tâm đến việc trồng cây, bảo vệ môi trường. Hơn 60 năm trước, khi ô nhiễm môi trường chưa trở thành vấn đề bức xúc như hiện nay, Bác Hồ đã phát động Tết trồng cây với mục đích để bảo vệ môi trường sống. Trong Di chúc để lại, Người yêu cầu thi hài Người phải được hỏa thiêu để góp phần tiết kiệm đất giành cho sản xuất nông nghiệp và bảo vệ môi trường.

Kể từ bản Di chúc viết lần đầu năm 1965 đến bản cuối cùng năm 1969, Hồ Chí Minh đã nhiều lần sửa chữa, viết thêm, bổ sung. Như vậy có thể thấy nếu Hồ Chí Minh sống ở thời đại của chúng ta hôm nay thì Người chính là người đầu tiên đổi mới. Báo cáo Chính trị tại Đại hội XIII của Đảng Cộng sản Việt Nam khẳng định: "Kiên định và vận dụng, phát triển sáng tạo chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh". Đây chính là điều chúng ta đang học từ tư duy đổi mới của Chủ tịch Hồ Chí Minh.

V.T.K

*Đồng Nai mảnh đất miền Đông
Yêu từ nơi ấy, ngóng trông dạt dào
Ba trăm năm trước tự hào
Bạc tiền nhân đã tạc vào núi sông
Nguyễn Hữu Cảnh ngài lập công
Mở mang bờ cõi, ơn Ông - Phúc Thần
Nơi đây tên đất tên làng
Đều ghi vang mãi bao hàng chiến công
Thực dân Pháp, giặc ngoại xâm
Biên Hòa khi ấy nghĩa quân tụ vậy
Nông dân đang cấy, đang cày
Trở thành binh sỹ sớm ngày đấu tranh
Cuộc tạo, giáo chống thành gươm
Nông, Binh hoà một kiên cường đấu tranh
Khởi nghĩa theo Chiếu Cần Vương
Nhân dân khắp mọi nẻo đường dọc ngang
Cần cứ Bàu Cá, Giao Loan
Kháng chiến chống giặc vùng lên oai hùng
Yêu nước, ý chí quật cường
Quyết không ngã gục, cùng đường hy sinh
Sỹ phu, nghĩa sỹ, nghĩa binh
Tinh thần bất tử, tôn vinh, tự hào
Sau mùa Xuân ấy năm nào
Đảng ta lãnh đạo phong trào đấu tranh
Toàn dân kháng chiến trường kỳ
Xây nền độc lập sáng ngời Việt Nam
Tháng Tám thắng lợi vẻ vang
Ba Đình rực nắng tuyên ngôn giọng Người
Theo Đảng sự nghiệp sáng tạo
Vũ trang lực lượng nơi trường thành
Trảng Bom, La Ngà tường thành
Cùng nhau bảo vệ oai hùng Khu Đ
"Địa chỉ đỏ", tập trung về
"Đồng Nai" "Đất Cuốc" xứng tầm địa danh?
Đặc sắc chiến thuật đặc công
Thêm dày trang sử miền Đông hào hùng
Khúc sông, ngọn lửa, núi rừng
Đã thành tên những chiến công lẫy lừng
Máu đỏ nhuộm những cánh rừng
Biết bao chiến sỹ kiên cường nơi đây
Khi giặc Mỹ lại tràn về
Quân dân gắn bó, cận kề, keo sơn
Gián khó đến mấy không sờn
Binh Giã, Rừng Sác, Long Bình tổng kho
Quân ta đánh giặc thắng to*

Đồng Nai nghĩa tình

Tưng bừng toàn thắng, vui mừng miền quê
Địch phòng, ta cũng chẳng nề
Cửa thép Xuân Lộc, tiến về thành đô
Quân đoàn 4 dưới ngọn cờ
Sài Gòn giải phóng không chờ ngày sau
Hoà bình thiết lập lại mau
Đồng Nai đổi mới góp màu tươi vui
Biên Hoà nối tiếp nhịp cầu
Công nghiệp phát triển đầu tàu đi lên
Dòng sông một dải xuôi êm
Đây Cù Lao Phố, Tướng Trần Thượng Xuyên
Đại Giác xưa nhất xứ miền
Bửu Long vang vọng an thiên tiếng chuông
"Hiền Tài nguyên khí quốc gia"
Trần Biên - Văn Miếu bài ca trường tồn
Long Khánh thành phố xanh rờn
Đến đây là cả thiên đường trái cây
Các khu công nghiệp dựng xây
Muôn nơi trù phú, đủ đầy tình thân
Vinh Cữu vang mãi mùa xuân
Trị An dòng điện giúp dân sớm chiều
Nơi đây Bình Phước - Tân Triều
Chi bộ Cộng sản đầu tiên ra đời
Đảng viên có mặt mọi nơi
Cùng dân chiến đấu đón vơi bình minh
Di tích Địa đạo Suối Linh
Với Trung ương Cục miền Nam ngày nào
Khu ủy miền Đông tự hào
Đình làng khắp xã, phong trào ấp thôn
Long Thành thịnh vượng, thành công
Cái tên hàm nghĩa dân trông, dân chờ
Du lịch vui như mở cờ
Sân bay quốc tế tiếp bờ phồn vinh
Xuân Lộc tiếng gọi bình an
Nơi đây ấm áp, chứa chan ân tình
Trái cây trù phú huyện mình
Thác Trời, Hồ Suối Vọng hình non sông
Gia Lào "Địa Nhị Thiên Sơn"
Núi Le khoáng sản khắp phương lộc tài
Bàu Nước Sôi ấy Thác Mai
Hoang sơ cảnh đẹp rừng mai chốn này
Bửu Quang, Hiền Mật hai chùa
Âm chuông vọng lại những mùa an vui
Trảng Bom thị trấn đẹp tươi
Công nghiệp Bàu Xéo ấm no muôn nhà

Đô thị phát triển lớn to
Bên lương, bên giáo, chẳng đo, thuận hòa
Cẩm Mỹ tên đẹp ngang tầm
Chăn nuôi gia súc, gia cầm đi lên
Phát triển kinh tế vững bền
Hạ tầng đổi mới tạo nền tương lai
Nhơn Trạch xưa đất sinh lầy
Nay khu công nghiệp mọc đầy khắp nơi
Nhà Bè sông chảy chia đôi
Xây cầu Cát Lái nối liền niềm tin
Địa đạo điểm đến về nguồn
Niềm tự hào mãi vang đồn chiến công
Ong Con với Bò Cạp Vàng
Hai nơi nhất định vào hàng tới thăm
Tu viện Phước Hải hàng năm
Mọi người tìm đến bình an tâm hồn
Tân Phú miền đất xa xôi
Chăn nuôi du lịch chẳng thời kém ai
Vườn Quốc gia tên Cát Tiên
Ai đến cũng mến tự nhiên nơi này
Lâm trường Tân Phú phủ đầy
Hoang sơ cảnh đẹp cây đôi tốt tươi...
Định Quán trồng cây muôn nơi
Sầu riêng, bưởi, mít, thanh long, ngọt xoài
Suối mơ với Đá Ba Chông
Thác Thượng, Tân Phú lâm trường giữ chân
Thống Nhất xứ đạo chuyên cần
Tốt đời, đẹp đạo, muôn phần dựng xây
Gia Kiệm, Xuân Thiện, Bàu Hàm...
Công, nông, tiểu thủ đêm ngày tiến nhanh
Dầu Giây - Đà Lạt - Long Thành
Cao tốc huyết huyết mạch, nơi đây thấm tình
Kinh tế - xã hội vươn mình
Chung tay cả nước, đứng hàng thứ ba
Toàn dân đoàn kết rộn ca
Xây dựng, đổi mới tỉnh nhà nơi nơi
Văn hóa, giáo dục, thể thao
Ngang tầm thế giới tự hào Trấn Biên
Đồng Nai đẹp lắm ai ơi!
Đồng lòng, dốc sức, muôn đời phồn vinh
Di tích, thắng cảnh, ân tình
Miền Đông anh dũng, chung tình nước non!!!

QUẦN MINH CƯỜNG - Phó Bí thư Tỉnh ủy Đồng Nai
(Biên Hòa, ngày 19/5/2021 - Mừng ngày sinh nhật Bác Hồ)

Viếng Đền thờ liệt sĩ Long Khánh

Hôm nay con đến dâng hương
Đền thờ Long Khánh trang nghiêm vô cùng
Biết bao liệt sĩ anh hùng
Giải phóng dân tộc, tung bừng non sông
Lớp lớp thế hệ ghi công
Làm sao hết những tấm lòng sắt son
Máu đỏ nhuộm thấm nước non
Đời sau ghi khắc công ơn biển đầy
Độc lập, hạnh phúc sum vầy
Công lao bao lớp lấp đầy núi sông
Không thẹn với tổ với tông
Quyết xây đất nước vinh quang, đẹp giàu
Long Khánh nối tiếp nhịp cầu
Truyền thống dân tộc sáng bừng nơi nơi
Có Đảng, có Bác ai ơi!
Nhân dân êm ấm, đời đời nở hoa
Khó khăn nào cũng sẽ qua
Đoàn kết gắn bó, nhà nhà an vui
Chúng con xúc động bồi ngùi
Tấm lòng thành kính đời đời khắc ghi
Đền thờ liệt sĩ còn ghi
Các Anh yên nghỉ, quê hương thấm tình.
Long Khánh trong buổi bình minh
Hòa cùng đất nước phồn vinh, vững bền!

QUẦN MINH CƯỜNG
Phó Bí thư Tỉnh ủy Đồng Nai

(Long Khánh, ngày 27/4/2021)

Ảnh: HOÀNG LONG

Đền thờ liệt sĩ Long Khánh

Đến 19 giờ ngày 23-5, toàn tỉnh Đồng Nai có 2.271.822/2.284.529 cử tri đi bầu cử đại biểu Quốc hội (ĐBQH) khóa XV và đại biểu HĐND các cấp nhiệm kỳ 2021-2026 tại 1.492 tổ bầu cử, đạt tỷ lệ 99,44%. 2 địa phương đạt tỷ lệ 100% số lượng cử tri đi bầu cử là huyện Cẩm Mỹ và huyện Định Quán. Một số địa phương đạt tỷ lệ cao là: huyện Tân Phú (99,99%), thành phố Long Khánh 99,97%, huyện Xuân Lộc (99,93%).

Đảm bảo đúng tiến độ

Số liệu cập nhật của Ủy ban Bầu cử (UBBC) tỉnh cho thấy, đến 15 giờ ngày 23-5, toàn tỉnh có 64 xã, thị trấn đã đạt tỷ lệ 100% cử tri đi bầu cử. H.Cẩm Mỹ là địa phương đầu tiên trong tỉnh về đích với tổng số 13 xã, thị trấn cùng đạt tỷ lệ 100% cử tri đi bầu cử.

Ông Võ Văn Tươi, Trưởng phòng Nội vụ, Thư ký UBBC H.Cẩm Mỹ cho biết, toàn huyện có 119.351 cử tri. Nhờ thực hiện tốt công tác tuyên truyền nên cử tri trong huyện nắm rất rõ thời gian, địa điểm đi bỏ phiếu. Do đó, cử tri đi bỏ phiếu rất sớm tại các khu vực bỏ phiếu. Bên cạnh đó, huyện cũng thường xuyên họp hướng dẫn nghiệp vụ cho những lực lượng liên quan, nhất là tổ công tác thông tin cập nhật số liệu bầu cử. Các tổ chức, đoàn thể trong huyện cũng tích cực tuyên truyền, vận động cử tri của tổ chức mình nên đến 13 giờ, tỷ lệ bầu cử trong huyện đã đạt 98%.

Đến 17 giờ, toàn tỉnh đã có 2.223.333 cử tri đi bầu cử, đạt tỷ lệ 97,32%. Ngoài H.Cẩm Mỹ đã đạt 100% cử tri đi bỏ phiếu, 2 địa phương là H.Tân Phú và H.Xuân Lộc cũng đạt được tỷ lệ rất cao, lần lượt là 99,99% và 99,8%.

Đồng Nai: 99,44% cử tri đi bầu cử

HẠNH DUNG

Ông Huỳnh Minh Hậu - Phó Giám đốc phụ trách Sở KH&CN kiểm tra công tác hỗ trợ ứng dụng công nghệ thông tin trong bầu cử

Trong đợt bầu cử lần này, UBBC tỉnh tiếp tục ứng dụng phần mềm bầu cử do Sở Khoa học và Công nghệ thực hiện. Ông Nguyễn Thanh Tú - Giám đốc Sở Nội vụ, Phó chủ tịch UBBC tỉnh cho hay, trước khi diễn ra ngày bầu cử, những lực lượng liên quan đã 3 lần diễn tập sử dụng phần mềm bầu cử. Phần mềm này có các chức năng như: lập danh sách cử tri, in thẻ cử tri, báo cáo biến động của cử tri, báo cáo tiến độ cử tri đi bầu ở các cấp, tổng hợp kết quả bầu cử, lập các báo cáo của Ban bầu cử, UBBC theo các biểu mẫu do Hội đồng Bầu cử quốc gia quy định... Các chức năng của phần mềm bầu cử đã giúp các đơn vị đơn giản hóa thao tác cập nhật thông tin bầu cử, báo cáo tiến độ, tra cứu thông tin, theo dõi, chỉ đạo, điều hành đơn giản, nhanh chóng, chính xác hơn trước rất nhiều.

Ông Trịnh Văn Luận, Chủ tịch HĐND H.Tân Phú, Chủ tịch UBBC H.Tân Phú cho biết, 0,01% số cử tri của huyện chưa đi bỏ phiếu là 6 cử tri của xã Núi Tượng và Nam Cát Tiên.

Những cử tri này đi làm ăn xa khỏi địa phương và không về địa phương để bỏ phiếu được. Trước đó, một số cử tri đi làm rầy ở xã Thanh Sơn (H.Định Quán) từ sáng, chưa kịp về địa

phương bỏ phiếu đã được các thành viên của tổ bầu cử 2 xã liên lạc. Những cử tri này sau đó đã về địa phương và hoàn thành việc bỏ phiếu.

Cuộc bầu cử an toàn trong tình hình dịch bệnh phức tạp

Đánh giá về công tác triển khai thực hiện bầu cử ĐBQH khóa XV và đại biểu HĐND các cấp nhiệm kỳ 2021-2026, đồng chí Cao Văn Quang, Chủ tịch Ủy ban MTTQ tỉnh, Phó chủ tịch UBBC tỉnh cho biết, công tác bầu cử đã thành công tốt đẹp. Đến 19 giờ ngày 23-5, toàn tỉnh có 2.271.822 cử tri đi bầu cử ĐBQH và HĐND tỉnh, đạt tỷ lệ 99,44%. Tổng số cử tri đi bầu đại biểu HĐND cấp huyện đạt 97,87%. Tổng số cử tri đi bầu đại biểu HĐND cấp xã đạt 98,82%. Đây là tỷ lệ khá cao, cho thấy

Cử tri thực hiện nghiêm các quy định phòng, chống dịch Covid-19 trong ngày bầu cử

bà con cử tri trong tỉnh đã tích cực, hăng hái đi bầu cử. Mặc dù trong buổi chiều ngày 23-5, ở một số địa phương có mưa lớn nhưng các cử tri vẫn thực hiện tốt quyền công dân của mình, đi bầu cử với tỷ lệ rất cao.

Cũng theo Chủ tịch Ủy ban MTTQ Việt Nam tỉnh Cao Văn Quang, kỳ bầu cử lần này diễn ra trong bối cảnh dịch bệnh Covid-19 có nhiều diễn biến phức tạp. Ngoài việc chuẩn bị công tác bầu cử như trước kia, các địa phương, các tổ bầu cử phải thực hiện thêm rất nhiều công việc khác để đảm bảo công tác phòng, chống dịch Covid-19, đảm bảo an toàn sức khỏe cho người dân trong tỉnh khi tham gia bầu cử. Ở hầu hết các địa phương, các điểm bầu cử đều thực hiện rất tốt công tác phòng chống dịch. Từ việc sắp xếp chỗ ngồi giãn cách cho cử tri đến việc triển khai đo thân nhiệt, sát khuẩn tay nhanh, yêu cầu cử tri khai báo y tế... Nhờ đó mà trong Ngày hội non sông 23-5, toàn tỉnh

Cử tri P.Tân Phong, TP.Biên Hòa bỏ phiếu lựa chọn những đại biểu đại diện cho ý chí và nguyện vọng của nhân dân

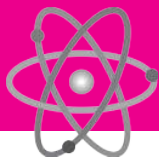
không ghi nhận diễn biến bất thường nào liên quan đến dịch bệnh Covid-19.

Theo quy định, sau khi kết thúc cuộc bỏ phiếu, tổ bầu cử tiến hành bàn giao các loại biên bản về Ban bầu cử, UBBC cấp xã để kiểm tra, nhập dữ liệu vào phần mềm bầu cử và hoàn chỉnh hồ sơ báo cáo UBBC cấp trên. Công tác bàn giao các loại biên bản bầu cử ĐBQH khóa XV và đại biểu HĐND tỉnh khóa X cho UBBC tỉnh được kéo dài qua ngày 24-5 (sau ngày bầu

cử 1 ngày). UBBC tỉnh đã thông báo và phân công bộ phận tiếp nhận, kiểm tra hồ sơ, thẩm định báo cáo của Ban bầu cử các địa phương gửi về. Việc thực hiện được triển khai liên tục suốt đêm cho đến khi hoàn thành nhiệm vụ.

Kỳ bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XV và đại biểu HĐND các cấp nhiệm kỳ 2021-2026 đã trải qua quy trình lựa chọn đại biểu rất chặt chẽ. Qua 3 lần tổ chức hội nghị hiệp thương đã giới thiệu 20 ứng cử viên ĐBQH khóa XV, trong đó có 14 người ứng cử do địa phương giới thiệu. Các cử tri bầu 12 đại biểu/20 người ứng cử. Có 27 đơn vị bầu cử cấp tỉnh với tổng số người ứng cử đại biểu HĐND cấp tỉnh là 135 người, trong đó có 134 người ứng cử do cơ quan, đơn vị, địa phương giới thiệu, 1 người tự ứng cử. Có 630 người ứng cử đại biểu HĐND cấp huyện và 7.464 người ứng cử đại biểu HĐND cấp xã.

H.D

Tập trung đẩy mạnh phát triển nông nghiệp hữu cơ

LÊ KHÔI

Với điều kiện khí hậu ôn hòa, ít thiên tai, đất đai phì nhiêu màu mỡ, Đồng Nai là địa phương có nhiều tiềm năng và lợi thế lớn trong phát triển nông nghiệp. Đến nay, trên địa bàn tỉnh đã hình thành các vùng chuyên canh quy mô lớn như: vùng trồng bưởi Tân Triều (huyện Vĩnh Cửu); vùng trồng hồ tiêu (huyện Xuân Lộc và Cẩm Mỹ); sầu riêng, chôm chôm (TP.Long Khánh và Cẩm Mỹ); các vùng trồng xoài (Vĩnh Cửu, Định Quán, Xuân Lộc); vùng trồng chuối (huyện Trảng Bom)...; Đồng Nai cũng là tỉnh có ngành chăn nuôi heo và gà phát triển hàng đầu cả nước.

Với thế mạnh đó, thời gian tới, tỉnh Đồng Nai đang tập trung đẩy mạnh phát triển nông nghiệp hữu cơ, nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao để nâng cao chất lượng nông sản, phục vụ nhu cầu tiêu thụ trong nước và hướng đến xuất khẩu.

Nhiều tiềm năng và lợi thế

Ông Trần Lâm Sinh, Phó giám đốc Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn cho biết, với gần 277.000 ha đất sản xuất nông nghiệp và điều kiện tự nhiên thuận lợi, Đồng Nai có tiềm năng và lợi thế để phát triển ngành nông nghiệp hàng hóa với quy mô lớn. Các sản phẩm nông nghiệp của tỉnh cũng đa dạng, phong phú, nhiều loại cây trồng, vật nuôi có quy mô đàn, diện tích sản xuất lớn như: xoài 12.252 ha, chuối 10.449 ha, sầu riêng

Đồng Nai có nhiều tiềm năng và lợi thế để phát triển nông nghiệp hữu cơ

gần 7.000 ha, chôm chôm trên 10.000 ha, bưởi 8.275 ha, tiêu 13.696 ha, cà phê trên 10.000 ha, điều gần 34.000 ha...

Đối với chăn nuôi, Đồng Nai được xem là "thủ phủ" chăn nuôi heo và gà của cả nước, với tổng đàn heo khoảng 2,4 triệu con, đàn gà 23,5 triệu con. Hiện tại toàn tỉnh đã có 277 trang trại chăn nuôi được chứng nhận VietGAHP với sản lượng được chứng nhận là trên 101,7 ngàn tấn heo thịt/năm, hơn 38,3 ngàn tấn gà thịt/năm và 325 triệu quả trứng/năm. Có 634 cơ sở chăn nuôi được chứng nhận cơ sở an toàn dịch và 05 vùng đã được chứng

nhận an toàn dịch đối với cúm gia cầm và Newcastle.

Bên cạnh đó, đến nay toàn tỉnh đã có 1.387 ha cây trồng được cấp chứng nhận theo các tiêu chuẩn VietGAP, GlobalGAP, UTZ, 4C, hữu cơ và 86 mã vùng trồng, với tổng diện tích trên 21,6 ngàn ha; 72 sản phẩm nông nghiệp tiêu biểu đã được chứng nhận sản phẩm OCOP...

Ngoài ra, thực hiện chương trình xây dựng và phát triển các chuỗi liên kết từ sản xuất gắn với tiêu thụ sản phẩm, đến nay toàn tỉnh có 132 chuỗi liên kết đã được hình thành, với sự tham gia của 67 doanh nghiệp, 52 Hợp tác xã và 18 Tổ hợp tác.

Người tiêu dùng ngày càng quan tâm đến các sản phẩm nông nghiệp an toàn, sản phẩm được sản xuất theo chuẩn hữu cơ

Theo đánh giá của ngành nông nghiệp, đến nay mặc dù đã có một số diện tích cây trồng, vật nuôi được chứng nhận sản xuất an toàn, sản xuất hữu cơ, tuy nhiên số lượng các sản phẩm chưa nhiều, chất lượng sản phẩm chưa cao, một số mô hình sản xuất chưa thật sự bền vững, mối liên kết giữa sản xuất và tiêu thụ sản phẩm còn nhiều hạn chế, nhất là sản phẩm sạch, đảm bảo an toàn thực phẩm, chưa tương xứng với tiềm năng và lợi thế của tỉnh.

Đẩy mạnh phát triển nông nghiệp hữu cơ

Để cụ thể hóa thực hiện nhiệm vụ đột phá về phát triển sản xuất nông nghiệp hữu cơ, nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao theo hướng sản xuất hàng hóa, gắn với thị trường tiêu thụ sản phẩm, ngày 23/04/2021, Chủ tịch UBND tỉnh đã ban hành Chỉ thị 09/CT-UBND về phát triển nông nghiệp hữu cơ trên địa bàn tỉnh Đồng Nai.

Theo đó, Chủ tịch UBND tỉnh

yêu cầu Thủ trưởng các sở, ban, ngành và Chủ tịch UBND các huyện, thành phố tổ chức thực hiện quyết liệt, đồng bộ một số nội dung, giải pháp như: Tiếp tục tổ chức thực hiện nghiêm túc các Nghị quyết, Chương trình, Quyết định của Tỉnh ủy, UBND tỉnh về phát triển nông nghiệp hữu cơ trên địa bàn tỉnh Đồng Nai giai đoạn 2020-2030; Tích cực cải thiện các chỉ tiêu về môi trường đầu tư kinh doanh, thúc đẩy khởi nghiệp và hỗ trợ doanh nghiệp nông nghiệp phát triển; khuyến khích thành lập và phát triển doanh nghiệp nông nghiệp tại địa phương, có kế hoạch mời gọi, thu hút các doanh nghiệp trong và ngoài nước, nhất là doanh nghiệp có tiềm lực về khoa học công nghệ và tài chính để đầu tư phát triển nông nghiệp theo hướng ứng dụng công nghệ cao, nông nghiệp sạch, nông nghiệp hữu cơ với các sản phẩm chủ lực, thế mạnh của tỉnh; Thực hiện thường xuyên công tác tuyên truyền các chủ trương, chính

sách của Đảng, Nhà nước về vận động sản xuất, kinh doanh, sử dụng phân bón hữu cơ vào sản xuất nông nghiệp.

Chủ tịch UBND tỉnh cũng giao nhiệm vụ cụ thể cho các sở, ban, ngành và UBND các địa phương. Trong đó, đối với Sở Khoa học và Công nghệ được giao chủ trì, phối hợp với các cơ quan liên quan thực hiện các nhiệm vụ như: Hỗ trợ các địa phương, doanh nghiệp trên địa bàn đăng ký quyền bảo hộ sở hữu công nghiệp dưới dạng nhãn hiệu, chỉ dẫn địa lý, hướng dẫn ghi nhãn hàng hóa, đăng ký công bố chất lượng sản phẩm, đăng ký mã số mã vạch, truy xuất nguồn gốc đối với các nông sản hữu cơ của tỉnh; Đề xuất các đề tài, dự án khoa học công nghệ ứng dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật vào trong sản xuất phân bón hữu cơ; xây dựng mô hình sản xuất nông nghiệp theo hướng hữu cơ để nâng cao năng suất, chất lượng và hiệu quả trong sản xuất nông nghiệp...

L.K

THÚC ĐẨY LIÊN KẾT CHUỖI GIÁ TRỊ NÔNG SẢN ĐỂ NÂNG CAO GIÁ TRỊ XUẤT KHẨU

MINH THƯ

Để nâng cao chất lượng nông sản và đáp ứng các rào cản kỹ thuật của quốc gia nhập khẩu, các doanh nghiệp nông nghiệp, Hợp tác xã, trang trại cần phải áp dụng các quy trình tiên tiến vào sản xuất, hoàn thiện cơ sở hạ tầng và xây dựng hệ thống quản lý sản xuất, qua đó tạo ra sản phẩm có chất lượng, an toàn, gia tăng giá trị cho sản phẩm...

Nhiều cơ hội nhưng cũng không ít thách thức

Với việc ký kết các Hiệp định thương mại tự do (FTA) thế hệ mới sẽ mở ra nhiều cơ hội để hàng hóa Việt Nam, trong đó có các mặt hàng nông sản sẽ bước chân vào các thị trường có sức tiêu thụ rộng lớn.

PGS.TS Mai Thành Phụng, Phó chủ tịch Hiệp hội Trang trại và Doanh nghiệp nông nghiệp Việt Nam cho biết, trong những năm gần đây, ngành nông nghiệp nước ta tiếp tục chủ động hội nhập sâu rộng, nhưng đồng thời cũng đối mặt với nhiều khó khăn, thách thức lớn như: đại dịch Covid-19; biến đổi khí hậu; thị trường tiêu thụ gặp khó; dịch bệnh trên đàn gia súc, gia cầm... Trong bối cảnh đó, Việt Nam đã ký nhiều Hiệp định kinh tế quan trọng như Hiệp định thương mại tự do Việt Nam - Liên minh châu Âu (EVFTA); Hiệp định đối tác toàn cầu khu vực (RCEP)...

"Với cam kết mở cửa thị trường hàng hóa, dịch vụ, đầu tư, đơn giản hóa thủ tục hải quan và thiết lập quy tắc xuất xứ tạo thuận lợi cho thương mại... Điều đó có nghĩa chúng ta đang bước sang một giai đoạn mới với những cơ hội được mở rộng thị trường xuất khẩu, tăng triển vọng thu hút đầu tư trong và ngoài nước", PGS.TS Mai Thành Phụng chia sẻ.

Theo các chuyên gia kinh tế, khi cơ hội từ các FTA được

Một số sản phẩm tiêu biểu của các doanh nghiệp nông nghiệp tỉnh Đồng Nai tham gia trưng bày, giới thiệu bên lễ hội nghị

mở rộng thì cũng đặt ra những thách thức đòi hỏi chúng ta phải vượt qua. Để tận dụng tốt nhất các cơ hội về thương mại và đầu tư, các doanh nghiệp nông nghiệp, trang trại, Hợp tác xã cần đáp ứng một loạt những yêu cầu về nhãn hiệu hàng hóa, nguồn gốc xuất xứ, tiêu chuẩn chất lượng và an toàn thực phẩm...

Theo TS. Lê Thanh Hòa, Phó cục trưởng Cục Chế biến và Phát triển thị trường nông sản (Bộ NN&PTNT), yêu cầu khắt khe và chuyển biến mới của thị trường Á - Âu đòi hỏi doanh nghiệp, Hợp tác xã và nông dân phải thay đổi từ cái gốc sản xuất. Trong đó, cần áp

dụng các quy trình tiên tiến vào sản xuất thông qua việc hoàn thiện cơ sở hạ tầng và xây dựng hệ thống quản lý sản xuất để có thể tạo ra sản phẩm có chất lượng, an toàn, gia tăng giá trị cho sản phẩm; vượt qua các rào cản phi thuế quan cũng như đáp ứng được yêu cầu của nhà nhập khẩu và thị trường.

Phó Chủ tịch UBND tỉnh Võ Văn Phi cho biết, Việt Nam đã tham gia các Hiệp định thương mại tự do (FTA) thế hệ mới không chỉ mang đến nhiều cơ hội xuất khẩu mà còn là điều kiện để các doanh nghiệp nông nghiệp thay đổi tư duy sản xuất, đầu tư công nghệ thiết bị, nâng cao chất lượng

Phó chủ tịch UBND tỉnh Võ Văn Phi phát biểu tại Hội nghị “Thúc đẩy liên kết chuỗi giá trị nông sản - Tận dụng cơ hội xuất khẩu từ các hiệp định thương mại tự do (FTA) thế hệ mới”

sản phẩm. Do đó, yêu cầu Sở NN&PTNT, Sở Công thương và các đơn vị, địa phương liên quan rà soát, có phương án phù hợp để hỗ trợ các doanh nghiệp, Hợp tác xã, trang trại trên địa bàn tỉnh mở rộng, đa dạng các kênh tiêu thụ nông sản, đẩy mạnh kết nối giao thương, tìm hướng nâng cao công nghệ chế biến, bảo quản nông sản theo hướng hiện đại...

Đẩy mạnh xây dựng chuỗi liên kết

Theo Cục Kinh tế Hợp tác và Phát triển nông thôn (Bộ NN&PTNT), đến nay, các chuỗi liên kết - chế biến - tiêu thụ sản phẩm nông nghiệp cả nước có 1.599 chuỗi nông sản an toàn được chứng nhận, với trên 2.300 sản phẩm, trong đó tập trung chủ yếu vào các loại như:

Ngày 29-4, UBND tỉnh Đồng Nai phối hợp với Hiệp hội Trang trại và Doanh nghiệp nông nghiệp Việt Nam và Phòng Thương mại và công nghiệp Việt Nam (VCCI) chi nhánh tại TP.HCM tổ chức hội nghị Thúc đẩy liên kết chuỗi giá trị nông sản - Tận dụng cơ hội xuất khẩu từ các hiệp định thương mại tự do (FTA) thế hệ mới.

rau, củ, quả; lúa, gạo, cà phê, hồ tiêu, điều, chè, thịt gà, thịt bò, thịt lợn, tôm, cá tra, trứng, nước mắm...; cả nước có gần 3.000 điểm bán các loại sản phẩm nông sản theo chuỗi giá trị...

Tại Đồng Nai, thời gian qua tỉnh cũng đang tập trung hỗ trợ đầu tư và xây dựng các chuỗi liên kết từ sản xuất đến tiêu thụ sản phẩm, đáp ứng tốt yêu cầu của thị trường trong nước và xuất khẩu.

Ông Trần Lâm Sinh, Phó giám đốc Sở NN&PTNT cho biết, toàn tỉnh hiện có gần 277

ngàn ha đất sản xuất nông nghiệp với nhiều cây trồng, vật nuôi có quy mô đàn, diện tích sản xuất lớn. Đến nay, toàn tỉnh xây dựng được 132 chuỗi liên kết với sự tham gia của 67 doanh nghiệp, cơ sở sơ chế, chế biến; 52 HTX và 18 tổ hợp tác. Trong đó, có 84 chuỗi liên kết trong lĩnh vực trồng trọt với quy mô gần 16,4 ngàn ha và 16 dự án cánh đồng lớn đã được UBND tỉnh phê duyệt với tổng diện tích trên 5,1 ngàn ha. Trên địa bàn tỉnh có gần 1,4 ngàn ha cây trồng được chứng nhận

theo các tiêu chuẩn VietGAP, UTZ, 4C, hữu cơ; đã có gần 22 ngàn ha diện tích các cây trồng chủ lực xuất khẩu như: xoài, thanh long, chuối, mít... được cấp 86 mã số vùng trồng. Nhiều sản phẩm nông nghiệp của tỉnh đã xuất khẩu vào các thị trường khó tính như: Mỹ, Australia, Nhật Bản, các nước thuộc Liên minh châu Âu.

Về liên kết sản xuất, tiêu thụ trong lĩnh vực chăn nuôi, hiện toàn tỉnh có 29 chuỗi chăn nuôi với các mặt hàng heo, gà, trứng gà... Toàn tỉnh cũng có 277 trang trại chăn nuôi được chứng nhận VietGAHP với sản lượng được chứng nhận gần 102 ngàn tấn thịt heo/năm, trên 38 ngàn tấn thịt gà/năm và 325 triệu quả trứng gà/năm. Trong lĩnh vực thủy sản toàn tỉnh có 4 chuỗi liên kết sản xuất, tiêu thụ với các mặt hàng tôm, cá.

Theo các chuyên gia, khi tham gia các FTA thế hệ mới đòi hỏi ngành nông nghiệp phải tổ chức lại sản xuất, đẩy mạnh xây dựng chuỗi liên kết để nâng cao chất lượng sản phẩm. Trong đó, cần tập trung đầu tư vào công nghệ, thiết bị hiện đại phục vụ sản xuất, chế biến và đa dạng hóa sản phẩm. Chuyển đổi cơ cấu sản phẩm theo chuỗi giá trị, từ xuất khẩu nguyên liệu thô sang sản phẩm chế biến, chế biến đơn giản sang chế biến sâu, từ sản phẩm giá trị gia tăng thấp sang sản phẩm giá trị gia tăng cao.

Ngoài ra, cũng cần có các giải pháp hỗ trợ các ngành hàng chủ lực và nông sản đặc thù áp dụng hệ thống truy xuất nguồn gốc, đăng ký bảo hộ nhãn hiệu, mã số mã vạch, mã vùng trồng, chỉ dẫn địa lý... cho các sản phẩm nông nghiệp thế mạnh, có nhiều lợi thế cạnh tranh.

M.T

TÌM CƠ HỘI KHỞI NGHIỆP TRONG ĐẠI DỊCH COVID-19

NGÔ AN

Dịch COVID-19 gây ra nhiều thách thức, khó khăn cho các doanh nghiệp, nhất là các doanh nghiệp khởi nghiệp. Song cũng chính những khó khăn do dịch bệnh đã mở ra cho nhiều bạn trẻ những cơ hội, khơi thêm nhiều ý tưởng, dự án khởi nghiệp.

Khởi nghiệp ngay trong mùa dịch

Đối với Nguyễn Vũ Huy Hoàng, Giám đốc Công ty truyền thông Hmedia (TP.Biên Hòa), thời điểm dịch bệnh COVID-19 bùng phát chính là cơ duyên đưa anh đến với việc thành lập công ty truyền thông. Đối với nhiều người, việc Hoàng từ bỏ cơ hội làm việc ở một công ty lớn với mức lương hấp dẫn để lập công ty riêng ngay khi dịch bệnh đang diễn biến phức tạp là quyết định khá mạo hiểm, thế nhưng với chàng thanh niên 9x, thì đây lại là một cơ hội lớn. Huy Hoàng lý giải, "Trong mùa dịch và bị cách ly, các doanh nghiệp, nhà hàng hay cơ sở dịch vụ không thể kinh doanh theo hình thức truyền thống, họ sẽ phải chuyển đổi qua bán hàng, giao hàng online, do vậy việc thực hiện các chương trình Marketing để duy trì hình ảnh và thu hút khách hàng là điều cần thiết, chính vì vậy mình nhận thấy đây là cơ hội cho ngành Marketing phát triển". Cũng từ dịch

Dự án khởi nghiệp truyền thông công nghệ của Hmedia tham gia và đạt giải Ba tại Cuộc thi khởi nghiệp đổi mới sáng tạo tỉnh Đồng Nai năm 2020

COVID-19, nhiều doanh nghiệp đã bắt đầu thay đổi hình thức kinh doanh, chú trọng nhiều hơn đến Marketing online, nắm bắt cơ hội đó, Hmedia đã nhanh chóng có những hợp đồng cho các doanh nghiệp tại địa phương như Tacom Group, trung tâm Năng Khiếu Việt, ngoại ngữ Thế Hệ Mới, ngoại ngữ Lê Anh, DDH Service Shop, Nhật Ngữ Konnichiwa...

Còn theo anh Nguyễn Quang, Giám đốc Công ty TNHH Sản xuất thiết bị và phần mềm iCare (xã Hồ Nai 3, huyện Trảng Bom), tháng 4 năm 2020, khi dịch COVID-19 bùng phát ở khắp thế giới cũng như trong nước chính là thời điểm mà anh thành lập công ty khởi nghiệp. Anh Quang nhớ lại, chính dịch bệnh đã gây nên nhiều khó khăn trong cuộc sống, làm ăn của gia đình. Trước đây, với số vốn ít ỏi, anh tập trung đầu tư vào bất động sản. Thế nhưng, do dịch bệnh, giá đất chững lại, thậm chí giảm mà không thể bán được. Vốn liếng đầu tư ban đầu không gỡ được nên anh Quang bắt đầu suy nghĩ phải tự thiết kế một dòng sản phẩm để có thể khởi nghiệp bằng lối đi của riêng mình. Công ty Sản xuất thiết bị và phần mềm iCare ra đời với dòng sản phẩm đầu tiên là thiết bị và phần mềm theo dõi nhiệt độ cơ thể tự động, hướng đến đối tượng trẻ nhỏ. Theo mục tiêu đề ra, Công ty sẽ mở rộng nghiên cứu sản xuất dòng sản phẩm y tế gia đình nhỏ gọn, tiện lợi phục vụ cho nhiều đối tượng ở các độ tuổi khác nhau.

Do ra đời khi dịch bệnh còn diễn biến phức tạp nên việc quảng bá, tạo thương hiệu cho sản phẩm được Công ty TNHH Sản xuất thiết bị và phần mềm iCare thực hiện thông qua các hình thức online, tạo tương tác với khách hàng qua

các trang mạng xã hội. Cho đến nay, sản phẩm công nghệ của công ty đã đến được với hàng ngàn khách hàng trong và ngoài tỉnh đồng thời nhận được những phản hồi tích cực trong quá trình sử dụng sản phẩm.

Lấy công nghệ và đổi mới sáng tạo làm cốt lõi

Chính những khó khăn do dịch bệnh đã tạo nên cơ hội khởi nghiệp về truyền thông công nghệ, tuy nhiên đối với Nguyễn Vũ Huy Hoàng, để công ty có thể trụ vững và tiếp tục phát triển, chúng tôi luôn chú trọng đến yếu tố sáng tạo, ứng dụng công nghệ trong hầu hết các hoạt động truyền thông, trong đó tập trung vào mảng marketing online. Ở một số mảng truyền thông chuyên biệt, chúng tôi tạo thế mạnh cạnh tranh với thị trường bằng việc ứng dụng công nghệ như: truyền thông kết nối khách hàng đối với các dự án bất động sản, du lịch... Theo đó, tạo không gian, nhà mẫu, dự án 3D ảo... tương tự với các dự án thực mà khách hàng chúng tôi có thể truyền thông rộng rãi đến các khách hàng của họ. Do vậy, chỉ cần ngồi ở nhà, khách hàng có thể chiêm nghiệm đầy đủ hình dáng, tính năng các sản phẩm mà họ quan tâm.

Sáng tạo và làm chủ công nghệ của riêng mình cũng là mục tiêu đầu tiên mà anh Nguyễn Quang đặt ra khi bắt tay vào khởi nghiệp. Theo anh Quang, trên thị trường, các thiết bị công nghệ phục vụ sức

Khởi nghiệp trong mùa dịch nên iCare tiếp cận khách hàng thông qua các kênh truyền thông online

khỏe con người rất nhiều. Mỗi sản phẩm đều có thế mạnh riêng, thậm chí được đầu tư từ những thương hiệu lớn. Thế nên, để có chỗ đứng riêng, đòi hỏi mình phải có lối đi riêng và ứng dụng công nghệ mới là yếu tố cốt lõi để bắt kịp xu hướng thời đại.

Bà Võ Thị Phương Lan, Chủ tịch Hội đồng Tư vấn hỗ trợ khởi nghiệp phía Nam trực thuộc Phòng Thương mại và công nghiệp Việt Nam (VCCI) cho biết, trước xu hướng cách mạng công nghiệp 4.0 như hiện nay, công nghệ cũng là yếu tố gần như không thể thiếu để hội nhập và cạnh tranh. Đây là yếu tố có thể tạo sự khác biệt giữa các sản phẩm của các doanh nghiệp, các dự án khởi nghiệp, cũng như nâng

cao hiệu quả quản trị, sản xuất, kinh doanh. Doanh nghiệp trong nước, nhất là các doanh nghiệp khởi nghiệp cần lưu ý, chú trọng đào tạo đội ngũ nhân viên, nắm bắt các giải pháp công nghệ để có thể biến những ý tưởng kinh doanh trở thành hiện thực trong giai đoạn này. Còn nếu chỉ áp dụng lối mòn, không đổi mới sáng tạo về công nghệ thì chắc chắn sẽ chịu nhiều tác động, rủi ro ngay cả trong và sau đại dịch.

Để khởi nghiệp thành công, các doanh nghiệp non trẻ cần có lối đi riêng, đặt yếu tố đổi mới sáng tạo lên trên đầu, trong đó cần ứng công nghệ để bắt kịp xu hướng thời đại mới.

Trước những cơ hội và thách thức từ đại dịch COVID-19, các ý tưởng, dự án khởi nghiệp cần chú trọng tính mới, sáng tạo, khả năng thương mại hóa, khả năng tăng trưởng... trong bối cảnh thị trường có nhiều biến động khó lường. Theo đó, các doanh nghiệp khởi nghiệp cần thay đổi tư duy, đẩy mạnh nghiên cứu phát triển sản phẩm, chú trọng đến chất lượng dịch vụ, tạo dấu ấn thương hiệu riêng...

Bà Võ Thị Phương Lan chia sẻ thêm, trong bối cảnh dịch COVID-19 vẫn còn nhiều diễn biến phức tạp, khó lường như hiện nay, doanh nghiệp khởi nghiệp cần xây dựng kế hoạch ứng phó với tình hình dịch bệnh, có phương án quản trị về rủi ro. Trước hết cần giữ lửa đam mê, bảo toàn nguồn nhân lực, đây sẽ là cốt lõi cho sự thành bại, phát triển của dự án khởi nghiệp. Bên cạnh đó, DN khởi nghiệp, nhất là các bạn trẻ khởi nghiệp cần xây dựng kế hoạch kinh doanh hoàn chỉnh, khả thi về sản phẩm, con người và tài chính của dự án kinh doanh.

N.A

ĐẦU TƯ CÁC YẾU TỐ TRỌNG YẾU TRONG XÂY DỰNG HỆ SINH THÁI KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO

BẢO KHÁNH

Hòa nhịp cùng với công cuộc khởi nghiệp quốc gia, Đại học Lạc Hồng đã và đang quan tâm xây dựng hoàn thiện hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo, trong đó tập trung phát triển đội ngũ giảng viên khởi nghiệp, xây dựng chính sách hỗ trợ khởi nghiệp trong nhà trường, đầu tư cơ sở vật chất cho khởi nghiệp, tạo sân chơi cho startup, kết nối các doanh nghiệp có sản phẩm hỗ trợ trải nghiệm khởi nghiệp, xác định các đối tác chiến lược trọng yếu.

Tiến sĩ Nguyễn Vũ Quỳnh, Phó Hiệu trưởng Trường Đại học Lạc Hồng cho biết, trường luôn chỉ đạo xuyên suốt nhằm thường xuyên kích thích tinh thần khởi nghiệp đổi mới sáng tạo của giảng viên và sinh viên, xây dựng văn hóa đổi mới sáng tạo trong nhà trường. Theo đó, trường cử giảng viên tham dự các khóa đào tạo bài bản về kiến thức khởi nghiệp do Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam, Chương trình Khởi nghiệp quốc gia - Tạp chí Diễn đàn Doanh nghiệp, Hội đồng Anh tổ chức. Thường xuyên mở các lớp đào tạo khởi nghiệp cho sinh viên với sự tham gia tài trợ của Chương trình khởi nghiệp quốc gia.

Bên cạnh đó, trường Đại học Lạc Hồng còn triển khai thực hiện chính sách đặc cách tốt nghiệp đại học cho sinh viên tham gia cuộc thi khởi nghiệp các cấp. Hỗ trợ kinh phí thực hiện sản phẩm mẫu, hỗ trợ toàn bộ kinh phí tham dự các cuộc thi khởi nghiệp cấp tỉnh, cấp khu vực, cấp bộ và cấp quốc gia. Song song đó, hàng năm trường tổ chức cuộc thi khởi nghiệp trong sinh viên; tổ chức các buổi tọa đàm giữa sinh viên với các nhà khởi nghiệp... Ngoài ra, trường còn mời Công ty Cổ phần Incomsoft tham gia đào tạo chương trình 3

Sản phẩm sáng tạo của sinh viên Đại học Lạc Hồng tham gia Ngày hội sinh viên Đồng Nai sáng tạo khởi nghiệp

Sinh viên Đại học Lạc Hồng tham gia khóa đào tạo về khởi nghiệp do nhà trường tổ chức

cấp độ bán hàng của Incomsoft cho sinh viên và cung cấp sản phẩm của doanh nghiệp để sinh viên trải nghiệm việc bán hàng của mình ra thực tế cho khách hàng; mời Công ty Dự án Khởi nghiệp, Viện đào tạo khởi nghiệp Việt Nam tham gia tài trợ và hướng dẫn các kỹ thuật khởi nghiệp đến thành lập doanh nghiệp miễn phí cho sinh viên.

Đặc biệt, trường đang cho xây dựng và vận hành Khu không gian làm việc chung (Coworking Space) có diện tích trên 200 m² và mời được doanh nghiệp Incomsoft chung tay thiết kế và tài trợ các vật dụng sử dụng trong Khu không gian làm việc chung. “Đây là mô hình đã và đang được nhiều giới trẻ quan tâm và yêu thích, đặc biệt là những ai quan tâm đến câu chuyện khởi nghiệp. Mô hình được tạo ra nhằm mục đích tạo điều kiện thuận lợi cho việc phát triển vườn ươm doanh nghiệp, là nơi để gặp gỡ các doanh nhân, các nhà đầu tư cũng và từ

đó tích lũy được nhiều kiến thức kinh nghiệm cho các bạn trẻ” - TS. Nguyễn Văn Tân - Trưởng ban đào tạo Hội đồng tư vấn và Hỗ trợ Khởi nghiệp phía Nam - Trưởng Khoa Quản trị - Kinh tế quốc tế cho hay.

Từ thực tế đẩy mạnh các hoạt động hỗ trợ khởi nghiệp trong những năm qua, Trường Đại học Lạc Hồng đã đạt được kết quả đáng khích lệ với nhiều dự án khởi nghiệp của sinh viên, giảng viên đã đạt được những giải cao tại các cuộc thi khởi nghiệp cấp tỉnh, cấp khu vực và cấp quốc gia.

Tiêu biểu là Dự án “Nước cốt chùm ngây” của nhóm sinh viên Khoa Dược và Khoa Quản trị - Kinh tế quốc tế, trường Đại học Lạc Hồng đã xuất sắc vượt qua 10 dự án lọt vào vòng chung kết để giành giải Nhất chung cuộc của cuộc thi Khởi nghiệp khu vực phía Nam năm 2017. Hay dự án “Truy xuất nguồn gốc sản phẩm nông nghiệp sử dụng công nghệ Blockchain” của nhóm giảng viên Trường

đại học Lạc Hồng đã đoạt giải nhất cuộc thi “Khởi nghiệp đổi mới sáng tạo” tỉnh Đồng Nai năm 2019. Hiện công nghệ Blockchain đang được ứng dụng cho việc truy xuất nguồn gốc tại hiệp hội cá tầm Đà Lạt (tỉnh Lâm Đồng). Bước đầu, công nghệ nhận được phản hồi tích cực từ phía đơn vị sử dụng, qua đó bảo mật được hoàn toàn thông tin sản phẩm, mã hóa dữ liệu và tương tác với đối tác của hiệp hội trên cơ sở nguồn dữ liệu được ứng dụng.

“Hiện nay, Đại học Lạc Hồng đặt mục tiêu đào tạo kiến thức khởi nghiệp nền tảng cho sinh viên là chính; mục tiêu hình thành doanh nghiệp chưa phải là ưu tiên của chúng tôi. Điều quan trọng là giúp sinh viên cập nhật được kiến thức, có được tâm thế, tầm nhìn chuẩn bị tham gia thị trường. Còn khi nào tham gia vào thị trường thì tùy thuộc vào bản thân của mỗi em” - TS. Nguyễn Văn Tân cho hay.

B.K

Để khai thác hiệu quả nguồn tài nguyên rừng, tỉnh có chủ trương cho thuê môi trường rừng (MTR) để phát triển dịch vụ, du lịch. Tuy nhiên, đến nay, chưa có dự án cho thuê MTR nào được phê duyệt.

Nhiều lợi thế cho thuê đất rừng

Theo báo cáo hiện trạng môi trường năm 2020, rừng ở Đồng Nai có đặc điểm là hệ sinh thái động, thực vật đa dạng, được kiểm soát và bảo tồn theo cơ chế chung của quốc gia về bảo tồn tài nguyên thiên nhiên, thuận lợi cho phát triển du lịch sinh thái.

Rừng có hệ sinh thái đa dạng nhất, có lợi thế khai thác dịch vụ MTR lớn nhất của tỉnh là Khu Bảo tồn thiên nhiên - văn hóa (TN-VH) Đồng Nai. Khu vực này có hơn 100 ngàn ha, trong đó diện tích đất rừng 68 ngàn ha. Để phát huy hiệu quả du lịch rừng, tỉnh đã đầu tư nhiều công trình và giao cho Trung tâm Văn hóa sinh thái lịch sử Chiến khu Đ (thuộc Khu Bảo tồn TN-VH Đồng Nai).

Bà Đinh Thị Lan Hương, Phó giám đốc Khu Bảo tồn TN-VH Đồng Nai, Giám đốc Trung tâm Văn hóa sinh thái lịch sử Chiến khu Đ cho biết, rừng thuộc Khu Bảo tồn TN-VH Đồng Nai có nhiều lợi thế khai thác dịch vụ. Về cảnh quan tự nhiên có công viên đá, thác Ràng; các hồ nước lớn, đảo trên hồ, đặc biệt là hồ Trị An; các loài động vật hoang dã và thực vật rừng. Ngoài ra, rừng còn có 3 khu di tích lịch sử cấp quốc gia gồm: căn cứ Khu ủy miền Đông Nam bộ, Căn cứ Trung ương Cục miền Nam và địa đạo Suối Linh.

Hiện nay, nhiều tuyến du lịch đã được hình thành, cơ sở vật chất cũng có nhưng mới chỉ khai thác được du lịch dạng về nguồn, nghiên cứu động, thực

Tài nguyên môi trường rừng:

Tiềm năng chưa được khai phá

BAN MAI

Đồng Nai có hơn 171 ngàn ha diện tích đất lâm nghiệp có rừng. Từ trước những năm 2000, tỉnh đã thực hiện đóng cửa rừng tự nhiên nên diện tích đất rừng và hệ đa dạng sinh học gần như được bảo toàn và không ngừng gia tăng.

Du lịch trải nghiệm ở rừng thuộc Ban Quản lý rừng phòng hộ Tân Phú

vật. "Hiện nay chưa có đơn vị tư nhân nào khai thác MTR thuộc phạm vi Khu Bảo tồn TN-VH Đồng Nai. Việc khai thác MTR do Trung tâm Văn hóa sinh thái lịch sử Chiến khu Đ thực hiện trên cơ sở bảo vệ và phát huy lợi thế MTR" - bà Hương chia sẻ.

Khu vực Thác Mai, bàu Nước Sôi (H.Định Quán) vừa có thác nước, hồ tắm nước ấm tự nhiên, vừa có tán cây rừng thuận lợi khai thác du lịch. Từ nhiều năm trước, Ban Quản lý rừng phòng hộ Tân Phú đã đầu tư, khai thác du lịch tại Thác Mai và bàu Nước Sôi. Tuy nhiên, do dịch vụ đi kèm (ẩm thực, đặc sản địa phương, quà tặng) chưa có, không có nhà nghỉ trong rừng nên chỉ cho thuê mặt bằng đóng phim, thuê tài sản kinh

doanh ăn uống, bán vé tắm. Doanh thu từ các hoạt động trong trên chỉ đạt khoảng 2 tỷ đồng mỗi năm.

Giám đốc Ban Quản lý rừng phòng hộ Tân Phú Nguyễn Lê Anh Tuấn cho biết, trong 5 năm (2014-2019) có khoảng 198 ngàn khách đến tham quan và mang lại doanh thu khoảng 5,6 tỷ đồng. Năm 2018, tỉnh đầu tư đường nhựa kết nối 2 điểm du lịch trong rừng, UBND H.Định Quán và Ban Quản lý rừng phòng hộ Tân Phú cũng thực hiện nhiều công trình hạ tầng phục vụ khai thác du lịch như: địa điểm cắm trại qua đêm, hệ thống nhà vệ sinh đạt chuẩn, điểm dừng chân ăn uống, khu vực ngâm cát, tắm bùn. Năm 2019, tỉnh phê duyệt đề án

Phát triển du lịch, sinh thái, nghỉ dưỡng tại khu vực. Ban Quản lý rừng phòng hộ Tân Phú sau đó đã thông báo rộng rãi chủ chương cho thuê MTR và đã có một đơn vị đề xuất đầu tư. “Bầu Nước Sôi, Thác Mai nằm trong rừng phòng hộ, do đó quá trình khai thác du lịch đơn vị đề cao phòng hộ hơn là phát triển dịch vụ rừng” - ông Tuấn cho hay.

Chưa có dự án cho thuê đất rừng được duyệt

Đồng Nai có nhiều lợi thế cho thuê MTR làm dịch vụ và phát triển du lịch rừng. Để khai thác hiệu quả nguồn tài nguyên nhiên nhiên, tạo thêm việc làm cho người dân địa phương và tăng nguồn thu tái phục vụ cho phát triển rừng, tỉnh đã quy hoạch các khu vực phát triển du lịch, đầu tư cơ sở hạ tầng, đường kết nối, đồng thời mời gọi các doanh nghiệp đầu tư phát triển du lịch rừng. Nhiều dự án cho thuê MTR quy mô lớn đã được lên ý tưởng, đăng ký thực hiện nhưng đến nay chưa có dự án nào được phê duyệt.

Ông Lê Văn Gợi, Phó giám đốc Sở NN-PTNN cho biết, hầu hết các khu đất lâm nghiệp trên địa bàn tỉnh đều có tiềm năng cho thuê MTR. Việc kinh doanh và khai thác dịch vụ MTR hiện nay do các chủ rừng thực hiện theo hình thức du lịch sinh thái, cho thuê mặt bằng, thuê tài sản, hiệu quả chưa cao. Thời gian qua, có một số đơn vị đã đăng ký thuê đất rừng để khai thác du lịch. Tuy nhiên, do đây là nội dung mới đối với tỉnh nên Sở phải lấy ý kiến các đơn vị liên quan về hợp đồng cho thuê, tính khả thi của các dự án, diện tích và vị trí thuê, để án phát triển dịch vụ MTR của chủ đầu tư. “Hiện nay, tỉnh giao cho Sở NN-PTNT tham mưu

Du khách tham quan trên sông thuộc Ban quản lý rừng phòng hộ Long Thành

để cương đề án cho thuê MTR phát triển du lịch để làm cơ sở mời gọi các nhà đầu tư” - ông Lê Văn Gợi cho hay.

Ông Lê Minh Tuấn, Tổng giám đốc Công ty CP The Coi cho biết, doanh nghiệp đã đăng ký dự án thuê MTR làm du lịch với diện tích 100ha đất rừng trên địa bàn H.Định Quán do Ban Quản lý rừng phòng hộ Tân Phú quản lý từ năm 2017. Từ đó đến nay, dù đã trải qua nhiều cuộc làm việc với lãnh đạo tỉnh, các sở, ban, ngành của tỉnh và huyện nhưng đến nay vẫn chưa được duyệt. “Tỉnh đã đồng ý chủ trương. Chúng tôi đã lập hồ sơ dự án, hoàn thiện hồ sơ pháp lý theo yêu cầu của tỉnh, huyện và chủ rừng nhưng mỗi lần họp lại phát sinh yêu cầu mới. Đến thời điểm hiện tại, hai bên vẫn chưa thống nhất được hợp đồng” - ông Tuấn nói.

Một dự án thuê đất rừng để phát triển du lịch cũng được tỉnh thống nhất chủ trương là Khu du lịch sinh thái và safari Vườn Xoài 2 của Công ty TNHH Khu du lịch sinh thái Vườn Xoài. Dự án có quy mô gần 413ha,

thuộc khu vực quy hoạch rừng sản xuất của Khu Bảo tồn TN-VH Đồng Nai. Hiện chủ đầu tư đã được cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất cho dự án, chủ rừng đang chờ tỉnh phê duyệt phương án quản lý rừng bền vững của Khu Bảo tồn TN-VH Đồng Nai để hai bên ký hợp đồng.

Theo ông Lê Thuần Thành, Giám đốc Ban Quản lý rừng phòng hộ Long Thành, mỗi năm rừng ngập mặn đón hơn chục ngàn du khách, nhưng chủ yếu đi tự do, chưa có đơn vị nào thực hiện thành tour. Năm 2019, đơn vị đã phối hợp với đơn vị tư vấn hoàn thiện đề án phát triển du lịch sinh thái rừng phòng hộ ngập mặn Long Thành - Nhơn Trạch đến năm 2025 và tầm nhìn đến năm 2030 với nhiều hạng mục vừa du lịch trên sông vừa tham quan rừng. Việc UBND tỉnh phê duyệt phương án quản lý rừng bền vững giai đoạn 2021-2030 là điều kiện để Ban Quản lý rừng phòng hộ Long Thành mời gọi nhà đầu tư phát triển du lịch một cách bài bản.

B.M

Ngành gỗ tăng đầu tư cho nhân lực và công nghệ để sản xuất bền vững

VĂN GIA

Là một trong những ngành sản xuất, xuất khẩu mũi nhọn của Đồng Nai và cả nước, ngành gỗ đang có cơ hội để chiếm lĩnh thị trường thế giới thông qua các hiệp định thương mại tự do. Để khai thác tốt thị trường, vấn đề đặt ra cho ngành gỗ là nâng cao năng lực sản xuất dựa trên đổi mới công nghệ và chuẩn bị nhân lực chất lượng vận hành tốt công nghệ ấy.

Năng suất sản xuất của các doanh nghiệp chưa đồng đều

Theo Chi cục Kiểm lâm tỉnh, toàn tỉnh hiện có 1.454 cơ sở hoạt động sản xuất, kinh doanh chế biến gỗ, trong đó có 904 doanh nghiệp (DN) và 550 cơ sở sản xuất quy mô hộ gia đình. Trong số đó mới chỉ có 115/904 DN (chiếm 12,7%) có nhà máy đặt trong các khu và cụm công nghiệp tập trung. Các nhà máy này đa số có vốn đầu tư nước ngoài, có quy mô vốn lớn, đầu tư máy móc thiết bị hiện đại và có kinh nghiệm sản xuất, sản phẩm của họ đều hướng đến xuất khẩu. Tính ra, số DN có nhà máy nằm ngoài khu công nghiệp, cụm công nghiệp còn chiếm tỷ lệ khá lớn (87,3%). Bên cạnh đó là những hạn chế về năng lực, năng suất sản xuất, công nghệ và nhân lực lành nghề cũng ảnh hưởng đến sức cạnh tranh của ngành.

Nói về năng suất sản xuất, theo ông Lê Phước Vân, Giám đốc Công ty TNHH Tư vấn quản lý Hạnh Gia, Chủ nhiệm CLB Sản xuất tinh gọn ngành gỗ Bình Dương thì qua việc đào tạo, tư vấn cho hơn 170 DN trên địa bàn Đồng Nai, Bình Dương, TP.HCM và một số tỉnh, thành, ông nhận thấy sản xuất trong ngành Gỗ hiện nay rất khác nhau ở các DN. Có những DN

Sản xuất gỗ xuất khẩu ở Công ty TNHH Asy Việt Nam ở Khu công nghiệp Biên Hòa 2

đạt năng suất 30-50 USD/công lao động nhưng cũng có đơn vị đạt 70 USD, thậm chí nhiều hơn. Điều này cho thấy chưa có sự đồng đều từ các DN, việc đầu tư để nâng cao năng suất là không giống nhau.

Muốn tăng năng suất, các DN cần phải trải qua 3 giai đoạn. Đầu tiên là đầu tư vào thiết bị, dùng ngoại lực để gia tăng năng suất, thứ hai là quy chuẩn hóa sản xuất, chuẩn hóa các nguồn lực và cuối cùng mới tới đổi mới sáng tạo. Hiện nay, hầu hết các DN thường tập trung vào phần thiết bị công nghệ mà chưa chú trọng đúng mức

các yếu tố còn lại trong khi đây mới là phần quyết định vì liên quan đến yếu tố con người.

Theo ông Nguyễn Phương, Phó chủ tịch Hiệp hội Gỗ và thủ công mỹ nghệ Đồng Nai (Dowa), trong bối cảnh thị trường gỗ đang phát triển mạnh, nhất là cơ hội xuất khẩu tới các nước như: Hoa Kỳ, châu Âu... thì DN luôn cần số lượng và chất lượng sản xuất ở mức cao. Vấn đề thay đổi tư duy quản trị DN, nâng cao hiệu quả sản xuất và ứng dụng những thành tựu công nghệ mới sẽ được Dowa phổ biến và hỗ trợ DN, hội viên tích cực thực hiện.

Doanh nghiệp, hội viên Hiệp hội Gỗ và thủ công mỹ nghệ Đồng Nai tham quan các hệ thống máy móc phục vụ cho việc tăng năng suất chất lượng sản xuất gỗ tại Trung tâm Phân phối nguyên liệu và máy móc của Công ty CP Tân Vinh Cửu

Hướng tới sản xuất gỗ bền vững

Theo Dowa, năm 2020, ngành gỗ trải qua nhiều biến động, đặc biệt diễn biến phức tạp của dịch bệnh Covid-19 có ảnh hưởng rất lớn đến toàn cầu. Tuy nhiên, các DN ngành đã nỗ lực hết mình và tăng trưởng rất mạnh cả về sản lượng và doanh thu. Kim ngạch xuất khẩu gỗ và sản phẩm gỗ của cả nước đạt gần 12,4 tỷ USD, tăng hơn 16% so với năm 2019. Dự tính năm 2021, ngành Gỗ tiếp tục đạt mức tăng trưởng 15% so với năm 2020. Tại Đồng Nai, năm 2020, kim ngạch xuất khẩu sản phẩm gỗ đạt gần 1,7 tỷ USD, tăng trên 11% so với năm 2019.

Tăng trưởng tốt nên các xưởng sản xuất, nhà máy mới ra đời, nhiều nhà máy đang tổ chức lại sản xuất và cải tiến dây chuyền công nghệ. Trong bối cảnh ngành Gỗ đứng trước nhiều cơ hội và thách thức, việc đầu tư công nghệ, máy móc hiện đại và tuyển dụng, đào tạo

nguồn nhân lực cao đóng vai trò rất quan trọng. Là địa phương có giá trị sản xuất gỗ lớn thứ 2 cả nước sau Bình Dương, các DN gỗ trên địa bàn tỉnh, nhất là khối DN nhỏ và vừa đang liên kết với nhau để tạo thành chuỗi sản xuất. Từ cung ứng nguyên liệu, nhập khẩu gỗ, máy móc thiết bị tới hợp tác trong sản xuất và tiêu thụ sản phẩm. Thời gian tới, Dowa sẽ tiếp tục thực hiện các chương trình, giải pháp để hỗ trợ, thúc đẩy DN, hội viên của mình nâng cao năng lực sản xuất, cải thiện sức cạnh tranh trên thị trường, tiếp tục giữ vị thế là một trong những ngành sản xuất chủ lực của địa phương.

Để thúc đẩy sự phát triển của ngành, đề án Sản xuất, chế biến lâm sản bền vững trên địa bàn Đồng Nai đến năm 2025, định hướng 2030 vừa được UBND tỉnh phê duyệt. Ngành gỗ tiếp tục được xác định là một trong những ngành sản xuất mũi nhọn. Theo đó, tỉnh sẽ tập trung rà soát, củng cố và nâng

cấp hệ thống chế biến gỗ quy mô vừa và nhỏ, đồng thời phát triển công nghiệp chế biến gỗ quy mô lớn. Xây dựng và mở rộng các khu công nghiệp chế biến gỗ ở các vùng có khả năng cung cấp đủ nguyên liệu, thuận lợi về cơ sở hạ tầng, đảm bảo lợi nhuận và cạnh tranh được trên thị trường quốc tế.

Đề án cũng xác định hình thành cụm, điểm chế biến gỗ có quy mô thích hợp để liên doanh, liên kết theo hướng sản xuất chuyên môn hóa, vừa tận dụng tối đa nguồn nguyên liệu, vừa sản xuất phụ kiện cho các cơ sở khác trong vùng và là nơi đào tạo nguồn nhân lực. Đối với công nghệ, khuyến khích DN sử dụng thiết bị, công nghệ phù hợp với từng loại hình sản phẩm, chú trọng áp dụng công nghệ xử lý nâng cao chất lượng đồ gỗ, công nghệ tiên tiến, tiết kiệm nguyên liệu và các công nghệ nhân tạo, thân thiện môi trường...

V.G

Hơn 100 ngàn m³ nước thải công nghiệp mỗi ngày

Theo báo cáo của Sở TN-MT, trung bình mỗi ngày các nhà máy xử lý nước thải tập trung trên địa bàn tỉnh tiếp nhận khoảng 100 ngàn m³ nước thải công nghiệp. Khối lượng nước thải này sau khi xử lý đạt chuẩn cột A QCVN 40:2011/BTNMT (Quy chuẩn kỹ thuật quốc gia về nước thải công nghiệp) được xả ra nguồn tiếp nhận là sông, suối, rạch, chưa được tái sử dụng. Ngoài ra, mỗi ngày có khoảng 27 ngàn m³ nước thải công nghiệp được cấp phép xả trực tiếp, khoảng 24m³ nước thải chưa được nối để xử lý.

Cũng theo Sở TN-MT, hiện có doanh nghiệp tái sử dụng nước thải cho mục đích làm mát hệ thống máy, vệ sinh nhưng số lượng chưa nhiều. Nguyên nhân là do chi phí đầu tư xây dựng và vận hành khu xử lý nước thải công nghiệp rất lớn; phải có đội ngũ kiểm soát vận hành và kiểm định chất lượng nước thường xuyên. Quy định tái sử dụng nước thải công nghiệp cho mục đích tưới cây đã hết hiệu lực và chưa có quy định mới. Nghị định hướng dẫn thi hành Luật Tài nguyên nước mới chỉ dừng lại ở việc khuyến khích doanh nghiệp tái sử dụng nước chứ chưa có chế tài hay cơ chế ưu tiên, hỗ trợ.

Công ty Ajinomoto Việt Nam là một trong các doanh nghiệp đang tái sử dụng nước thải. Đại diện lãnh đạo công ty này cho biết, quá trình sản xuất nhà máy phải sử dụng một lượng lớn nước sông để giải nhiệt cho hệ thống máy. Để tiết kiệm chi phí và bảo vệ nguồn nước, công ty đã xây dựng và đưa vào vận hành hệ thống tháp giải nhiệt và hệ thống xử lý nước thải tiên tiến. Theo đó,

Lãng phí tài nguyên nước thải

HOÀNG LỘC

Việc tái sử dụng nước thải cho mục đích tưới cây, rửa đường, làm mát hệ thống máy, chữa cháy vừa mang lại hiệu quả kinh tế vừa góp phần bảo vệ tài nguyên nước, giảm thiểu ô nhiễm nguồn tiếp nhận, tuy nhiên chưa được nhiều đơn vị chú ý.

Nước thải tại Nhà máy xử lý rác thải ở xã Quang Trung (H.Thống Nhất) được tái sử dụng tưới cây xanh trong khuôn viên

hệ thống tháp giải nhiệt với hồ nước riêng đã giúp giảm tiêu thụ gần 85% lượng nước. Hệ thống xử lý nước thải tiên tiến với tổng vốn đầu tư hơn 100 tỷ đồng đang xử lý khoảng 3,4 ngàn m³ nước thải/ngày đêm. Nước thải sau xử lý đạt quy chuẩn của Bộ TN-MT được trả lại môi trường. Nhờ 2 hệ thống này, doanh nghiệp đạt được hiệu quả cả về kinh tế, xã hội lẫn môi trường, tất nhiên chi phí bỏ ra không ít.

Một số doanh nghiệp lớn trên địa bàn tỉnh như: Nestle, Cargill, dệt Texhong, Cao su Đồng Nai, Vedan... đang tái sử dụng một phần nước thải để

vệ sinh và làm mát máy công nghiệp. Các doanh nghiệp này được cấp phép và chịu sự giám sát việc tái sử dụng nước thải.

97% nước thải sinh hoạt chưa được xử lý

Bên cạnh nguồn nước thải tại các khu công nghiệp, Đồng Nai còn một lượng lớn nước thải ở các cụm công nghiệp (chưa có hệ thống thu gom xử lý tập trung), nước thải từ hoạt động sản xuất nông nghiệp, chăn nuôi và sinh hoạt. Chỉ tính riêng nước thải sinh hoạt tại các đô thị, trung bình mỗi ngày có khoảng 289 ngàn m³, trong đó chỉ có khoảng 3 ngàn

Khu vực xử lý nước thải công nghiệp tại Công ty CP Hữu hạn Vedan Việt Nam (H.Long Thành)

m³ bơm từ suối lên xử lý sau đó bơm ngược trở lại, còn lại xả trực tiếp ra sông, suối, bể chứa nước thải hộ gia đình, chưa có hệ thống thu hồi, chưa được xử lý. Nước thải sinh hoạt không được thu gom xử lý không chỉ gây lãng phí mà còn gây ô nhiễm môi trường, tác động đến sức khỏe của người dân.

Luật Tài nguyên nước quy định, việc xả nước thải chưa qua xử lý hoặc sau khi đã được xử lý đạt quy chuẩn vào lòng đất dưới bất kỳ hình thức nào đều là trái quy định. Tuy nhiên, để tiết kiệm nước và tái sử dụng các nguồn nước thải đã được xử lý và kiểm soát, Bộ TN-MT có hướng dẫn, cho phép tái sử dụng nước thải sinh hoạt đã được xử lý bảo đảm đạt cột A QCVN 14: 2011/BTNMT và bảo đảm đạt cột B1 QCVN 08-MT:2015/BTNMT (Quy chuẩn kỹ thuật quốc gia về chất lượng nước phù hợp cho mục đích tưới) để tưới cây trong phạm vi của chính cơ sở đó. Các cơ sở xả nước thải có nhu cầu tái sử dụng nước để tưới cây phải xây dựng phương án tái sử dụng nước, phương án này phải được cơ quan chức năng thẩm định, cấp phép và kiểm soát chặt chẽ, tránh việc lợi dụng tái sử dụng nước để đưa nước thải vào các tầng chứa nước dưới đất.

Tại cuộc họp về kết quả thực hiện Đề án cấp nước sạch nông thôn tỉnh Đồng Nai giai đoạn 2016-2020 và xây dựng kế hoạch thực hiện giai đoạn 2021-2025, Phó chủ tịch UBND tỉnh Võ Văn Phi yêu cầu các sở, ban, ngành hoàn thiện đề án cấp nước sạch giai đoạn 2021-2025. Bên cạnh các phương án như: quy hoạch vùng khai thác nước thô từ sông, xây mới và mở rộng các công trình cấp nước sạch cho sản xuất công nghiệp và sinh hoạt, khoanh vùng hạn chế khai thác nước ngầm, cần nghiên cứu các giải pháp tái sử dụng nước từ sinh hoạt, sản xuất nông nghiệp để giảm nguy cơ cạn kiệt nguồn tài nguyên nước, cải thiện tình trạng ô nhiễm môi trường nước mặt các sông, suối.

H.L

Trước diễn biến rất nghiêm trọng của dịch bệnh COVID-19 ở một số tỉnh, thành trong cả nước, lãnh đạo Sở Y tế tỉnh Đồng Nai đã chỉ đạo các đơn vị trực thuộc, các bệnh viện ngoài công lập trong tỉnh thực hiện nâng mức cảnh báo chống dịch lên mức cao nhất; sẵn sàng ứng phó trong tình huống có ca bệnh xâm nhập vào bệnh viện.

Thực hiện nghiêm ngặt các quy định về phòng chống dịch

Theo chỉ đạo của Sở Y tế tỉnh Đồng Nai, đối với các địa phương có ca bệnh trong cộng đồng, cần chủ động thực hiện lấy mẫu xét nghiệm cho toàn bộ nhân viên y tế, người bệnh, người chăm sóc bệnh dài ngày. Kinh phí xét nghiệm thực hiện từ nguồn kinh phí chống dịch của địa phương và theo hướng dẫn của BHXH Việt Nam.

Đến nay, Đồng Nai có 3 cơ sở xét nghiệm khẳng định SARS-CoV-2 là Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh, Bệnh viện Đa khoa Đồng Nai, Bệnh viện Đa khoa Thống Nhất. Công suất xét nghiệm ở điều kiện thường khoảng 3 ngàn mẫu/ngày. Nếu thực hiện xét nghiệm gộp mẫu (5 mẫu) có thể lên đến 10 ngàn mẫu/ngày.

Ngoài ra, công tác phòng dịch cũng được tăng cường với các đợt tiêm ngừa vắc xin phòng COVID-19. Theo thông tin từ Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh, từ ngày 22-4 đến nay, toàn tỉnh có gần 19 ngàn người đã được tiêm mũi 1 vaccine phòng COVID-19 trên tổng số dự kiến hơn 20,4 ngàn đối tượng. Qua công tác triển khai tiêm vaccine cho những người thuộc nhóm đối tượng ưu tiên số 1 thời gian qua, có 186 trường hợp không đồng ý tiêm, hơn 1,8 ngàn trường

Đồng Nai:

NÂNG MỨC CẢNH BÁO CHỐNG DỊCH LÊN MỨC CAO NHẤT

HÀ LINH

Tiếp nhận cách ly tập trung tại Trường đại học An ninh Nhân (xã An Phước, huyện Long Thành)

hợp thuộc diện hoãn tiêm, 290 trường hợp chống chỉ định tiêm. Trong gần 19 ngàn người đã được tiêm vaccine, có khoảng 2,5 ngàn trường hợp có những phản ứng thông thường sau tiêm như: sốt, ớn lạnh, đau đầu, đau sưng tại chỗ tiêm, mệt mỏi. Có 4 trường hợp phản vệ độ 2, độ 3 sau tiêm, đã được xử trí kịp thời và hiện đã ổn định sức khỏe. Trong thời gian sắp tới, Sở Y tế tiếp tục liên hệ với Bộ Y tế để sớm có thêm nhiều vaccine phòng COVID-19, để đảm bảo tiêm mũi 2 cho những người đã tiêm mũi 1, sau đó mở rộng các đối tượng được tiêm vaccine trong tỉnh.

Các quy định phòng chống dịch tiếp tục được thực hiện nghiêm theo đúng quy định. Theo đó, các bệnh viện tiếp

tục áp dụng quy định không cho người vào thăm bệnh, mỗi bệnh nhân chỉ được 1 người nuôi bệnh, lưu tâm đến bệnh nhân ở các khoa trọng yếu trong bệnh viện để tiến hành xét nghiệm sàng lọc. Tại Bệnh viện Đa khoa Đồng Nai thường xuyên triển khai việc đo thân nhiệt, yêu cầu tất cả người vào bệnh viện phải khai báo y tế, rửa tay sát khuẩn, đeo khẩu trang. Đồng thời, thực hiện lấy mẫu xét nghiệm SARS-CoV-2 đối với những bệnh nhân khám ngoại trú có biểu hiện sốt, ho, khó thở, đi về từ vùng dịch; xét nghiệm cho bệnh nhân đang điều trị nội trú ở một số khoa trọng yếu như: cấp cứu, hồi sức tích cực - chống độc, hô hấp, chạy thận nhân tạo...

Tại một số bệnh viện khác

trong tỉnh như Bệnh viện đa khoa Thống Nhất, Bệnh viện Đa khoa khu vực Long Khánh, Bệnh viện nhi đồng Đồng Nai, các Trung tâm Y tế các huyện, Trung tâm y tế thành phố... các quy định về phòng chống dịch được thực hiện nghiêm: Tất cả người vào bệnh viện đều phải khai báo y tế, đeo khẩu trang, đo thân nhiệt, ngồi giãn cách; Những trường hợp nào có biểu hiện sốt, ho, khó thở sẽ được yêu cầu đi lối riêng đến khu vực cách ly để sàng lọc sức khỏe và có hướng xử lý phù hợp. Riêng đối với việc khai báo y tế, người dân có thể kê khai trực tiếp bằng văn bản giấy khi đến khám hoặc khai báo bằng cách quét mã QR trên điện thoại thông minh. Sau khi quét mã QR, khách hàng trả lời đầy

đủ, trung thực các nội dung trong bảng hỏi rồi nhấn hoàn tất việc khai báo bằng việc gửi kết quả khai báo lên hệ thống. Sau khi tiếp nhận thành công, hệ thống sẽ tự động phản hồi lại cho người thực hiện thông qua thông báo “khai báo thành công” hoặc yêu cầu bổ sung, chỉnh sửa thông tin ở bất kỳ mục nào nếu chưa đầy đủ và phù hợp. Sau đó lưu hình ảnh đã khai báo y tế online vào máy điện thoại và đưa cho nhân viên y tế của bệnh viện xem khi đến khám bệnh tại bệnh viện.

Thực hiện tốt công tác cách ly, phòng và điều trị

Trong công tác cách ly phòng dịch, cho đến nay, tỉnh Đồng Nai luôn được quan tâm, thực hiện tốt. Ngày 8/5, tỉnh Đồng Nai tiếp tục thực hiện cách ly 261 công dân về từ Pháp tại Trường đại học An ninh Nhân dân cơ sở 2 (xã An Phước, huyện Long Thành), nhân viên y tế đã tiến hành lấy mẫu xét nghiệm lần 1 SARS-CoV-2 cho tất cả những người cách ly. Trong đó, bao gồm 121 nam, 140 nữ (có 9 trẻ em dưới 15 tuổi, 23 người già trên 60 tuổi, 31 người có bệnh sử kèm theo, 2 phụ nữ mang thai, còn lại là thanh niên, trung niên). Những công dân này đi trên chuyến bay VN10 từ Pháp về Việt Nam, đáp xuống sân bay Tân Sơn Nhất ngày 7-5, được sàng lọc tại sân bay và đưa ngay về khu cách ly Trường đại học An ninh Nhân dân để tiến hành cách ly phòng dịch theo quy định.

Theo quy định mới của Bộ Y tế, những người này sẽ thực hiện cách ly tập trung ít nhất 21 ngày và được lấy mẫu xét nghiệm 3 lần trong số những ngày cách ly thay vì 14 ngày và 2 lần xét nghiệm như trước.

Tính từ khi có dịch COVID-19 đến nay, theo sự điều phối của

Lấy mẫu xét nghiệm sàng lọc người mắc COVID-19

Bộ Tư lệnh Quân khu 7, tỉnh Đồng Nai được phân công và đã tiếp nhận cách ly tập trung 15 đợt công dân Việt Nam trở về từ nước ngoài với tổng cộng 4.606 người. Trong đó, khu cách ly Trường đại học An ninh Nhân dân tiếp nhận cách ly 13 đợt, đợt đầu tiên là ngày 4-6-2020 (tiếp nhận 320 công dân từ Anh quốc). Khu cách ly Trung đoàn Đồng Nai (đóng tại huyện Xuân Lộc) tiếp nhận cách ly 2 đợt với 690 người.

Theo phân cấp của Sở Y tế, ngoài Bệnh viện Phổi Đồng Nai chuyên điều trị cho bệnh nhân nhiễm COVID-19, các bệnh viện: Đa khoa Đồng Nai, Đa khoa Thống Nhất, Nhi đồng Đồng Nai có nhiệm vụ tiếp nhận, điều trị các ca nghi ngờ nhiễm COVID-19 và các trường hợp nghi ngờ, nghi ngờ nhiễm COVID-19 có kèm theo các bệnh lý phối hợp, bệnh nhân là người nước ngoài, bệnh nhân là trẻ em. Tính từ đầu dịch đến nay, Bệnh viện Phổi Đồng Nai đã điều trị khỏi cho 22 bệnh nhân nhiễm COVID-19, còn 4 bệnh nhân (gồm 1 người là ca bệnh 2999 ở TP.Long Khánh; 3 người là công dân Việt Nam

trở về từ nước ngoài, được cách ly ngay tại Trường đại học An ninh nhân dân cơ sở 2) và một số trường hợp nghi nhiễm khác đang tiếp tục được cách ly, theo dõi, điều trị tại bệnh viện.

Ngoài ra, Sở Y tế yêu cầu các cơ sở khám, chữa bệnh công lập và ngoài công lập, các phòng khám đa khoa khác có trách nhiệm bố trí, sắp xếp các phòng khám và khu vực cách ly riêng, trang bị khẩu trang, bồn rửa tay, dung dịch sát khuẩn nhanh, xây dựng quy trình phân luồng, đón tiếp các ca nghi ngờ và phổ biến đến toàn thể nhân viên y tế để chủ động phát hiện, theo dõi, cách ly nhằm ngăn ngừa lây lan cho nhân viên y tế cũng như trong cộng đồng. Các bệnh viện, trung tâm y tế có giường bệnh phải thành lập và kiện toàn các đội cơ động phản ứng nhanh, tập luyện thực hành giả định các tình huống xảy ra. Bố trí khu vực cách ly gồm 4 khu vực: vùng đệm, bệnh nhân nghi ngờ, bệnh nhân được chẩn đoán xác định và bệnh nhân trước khi xuất viện.

H.L

PHỤC HỒI NGÀNH DU LỊCH VIỆT NAM SAU ĐẠI DỊCH COVID-19 VÀ TẦM NHÌN ĐẾN NĂM 2030

TS. NGUYỄN VĂN ĐIỂN

Trưởng Khoa, khoa KTCT- Học viện CTKVII

Bài viết đề cập đến những ảnh hưởng lớn của đại dịch COVID-19 đến ngành du lịch Việt Nam; đại dịch đã có tác động lớn đến cung cầu, doanh số của ngành du lịch nước ta. Bên cạnh đó, bài viết cũng chỉ ra những điều kiện, “điểm tựa” cho ngành du lịch nước ta phục hồi và phát triển trong thời gian tới. Trên cơ sở đó, bài viết chỉ ra những định hướng, tầm nhìn cho việc vực dậy và phát triển mạnh mẽ hơn ngành du lịch nhiều tiềm năng của Việt Nam đến năm 2030.

1. Ảnh hưởng của đại dịch COVID-19 đến ngành du lịch Việt Nam

Nếu như các cuộc khủng hoảng kinh tế trước đây, phần lớn nguyên nhân đến từ các vấn đề thuộc đặc trưng kinh tế như: mất cân đối cung - cầu gây nên khủng hoảng thừa năm 1929-1933 hay khủng hoảng năm 2008 bắt nguồn từ vỡ “bong bóng” bất động sản ở Mỹ, thì cuộc “suy thoái” kinh tế năm 2020 do đại dịch COVID-19 lại gắn với yếu tố liên quan đến sức khỏe con người.

Nếu các tác nhân kinh tế ít nhiều còn nằm trong giới hạn dự báo của các nhà làm chính sách, dự đoán khả năng “phục hồi” dựa vào các nguồn lực và mức độ ảnh hưởng của tác nhân thì việc đưa ra các dự báo khả năng phục hồi kinh tế sau đại dịch COVID-19 như hiện nay như là một việc “bất khả thi!”. Bởi đặc trưng của đại dịch là tính lây lan quá nhanh, rủi ro cao và chưa có một “giải pháp” khống chế hiệu quả sức lây lan của nó nên giãn cách xã hội, cách ly tập trung là biện pháp mang tính cấp thiết nhất trước khi có nhiều vắc-xin hiệu quả. Và rõ ràng, hậu quả của việc “đóng cửa” biên giới như hiện nay là nguyên nhân dẫn đến “đứt gãy” hoàn toàn chuỗi cung ứng toàn cầu trong đó

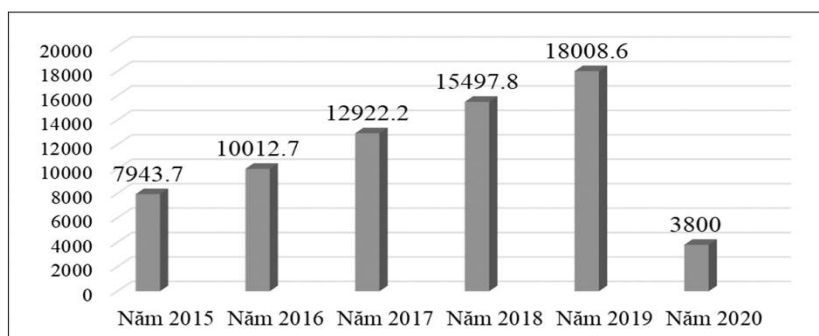
ngành dịch vụ du lịch được đánh giá là lĩnh vực chịu sự “tổn thương” cao nhất, đồng thời chịu tác động đầu tiên và sẽ là lĩnh vực cuối cùng phục hồi từ cuộc đại suy thoái kinh tế lần này. Ngành du lịch Việt Nam cũng đang gánh chịu những “hệ lụy” như trên.

Ở một khía cạnh khác, Việt Nam có độ mở kinh tế gần 200% thuộc top cao hàng đầu thế giới, do đó lượng du khách quốc tế tăng mạnh qua các năm trong giai đoạn 2015 - 2019 (xem hình 1), niềm tin vào Nghị quyết số 08-NQ/TW ngày 16/1/2017 của Bộ Chính trị đặt ra mục tiêu đến năm 2020, ngành du lịch cơ bản trở thành ngành kinh tế mũi nhọn, tạo động lực thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội là hoàn toàn có cơ sở nếu như không có sự

xuất hiện của COVID-19. Thực tế cho thấy, theo thống kê năm 2020, lượng khách du lịch quốc tế đã giảm 79,5%, khách nội địa giảm 34%, tổng thu du lịch giảm 58,7%; gần 60% lao động mất việc làm hoặc cắt giảm lao động, công suất buồng phòng các khách sạn chỉ đạt 10-15%; gần 90% doanh nghiệp lữ hành quốc tế đóng cửa so với năm 2019. Có thể thấy, đại dịch COVID-19 đã ảnh hưởng rất lớn đến tất cả các khâu trong “chuỗi giá trị” ngành du lịch. Do đó, mục tiêu đặt ra cho năm 2020, Việt Nam thu hút được từ 10-10,5 triệu lượt khách du lịch quốc tế, đáp ứng được 48 triệu lượt khách nội địa, doanh thu từ du lịch đạt 18 - 19 tỷ USD, đóng góp 6,5 - 7% GDP vào năm 2020 hoàn toàn bị phá sản vì tác động trên.

Hình 1: Lượng khách du lịch quốc tế đến Việt Nam giai đoạn 2015 - 2020

ĐVT: nghìn người

Nguồn: Tổng cục thống kê (2021)

Nhìn dưới khía cạnh cung - cầu thị trường du lịch, ảnh hưởng của dịch COVID-19 tác động đến cả hai khía cạnh: (1) Đối với cầu, ảnh hưởng của dịch bệnh từ cả góc độ tâm lý khách du lịch lo ngại về an toàn cho mình cũng như chính sách hạn chế đi lại của các quốc gia gửi khách và nhận khách. Bệnh dịch cũng ảnh hưởng tiêu cực tới phát triển kinh tế nói chung, làm giảm thu nhập của người dân, dẫn tới giảm khả năng chi tiêu cho du lịch. Điều này làm cho doanh thu ngành du lịch nước ta giảm sút một cách nặng nề! (xem hình 2).

hệ thống cung cấp, gián đoạn hệ thống phân phối... Đáng lo ngại hơn là những khó khăn của khu vực này có thể sẽ “lây nhiễm chéo” sang khu vực tài chính. Sự phá sản của các doanh nghiệp du lịch và dịch vụ du lịch có thể tạo ra khủng hoảng nợ, là tiền đề cho những đổ vỡ trong hệ thống tài chính của nước ta nếu như không có các chính sách kinh tế phù hợp.

Thực tiễn cho thấy, khi nào đại dịch được kiểm soát và cần bao lâu để khắc phục những tác động tiêu cực của nó đối với ngành du lịch Việt Nam hoàn toàn phụ thuộc vào diễn biến

điểm đến an toàn đối với ngành du lịch

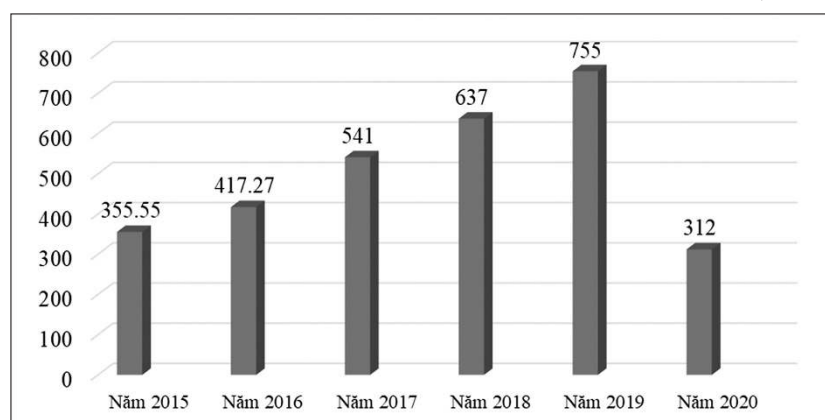
Nhờ sự chỉ đạo quyết liệt của Chính phủ, nỗ lực, quyết tâm của các Bộ, Ban, ngành và địa phương, Việt Nam đã thành công trong việc nhanh chóng khống chế nhiều lần bùng phát dịch trên cả nước. Đây là tiền đề để thương hiệu quốc gia của Việt Nam tăng 29% . Việt Nam trở thành quốc gia có giá trị thương hiệu tăng mạnh nhất thế giới trong năm 2020, đi ngược xu hướng sụt giảm trên toàn cầu do đại dịch COVID-19. Thương hiệu “quốc gia an toàn” tôn thêm giá trị hình ảnh, điểm đến Việt Nam an toàn, thân thiện, hấp dẫn mà nhiều năm nay du lịch Việt Nam đã xác lập trong lòng du khách quốc tế. Đây sẽ là thế mạnh, “đòn bẩy” cho du lịch Việt Nam khi chúng ta mở cửa đón khách quốc tế trở lại sau đại dịch. Điều này không chỉ có ý nghĩa trước mắt mà là một định hướng mang tính chất lâu dài, “trong cái rủi có cái may” khi được xem là một cơ hội để làm marketing về du lịch Việt Nam trên bản đồ du lịch thế giới.

Thứ hai, dựa vào xu hướng gia tăng của khu vực du lịch nội địa

Nếu như trước đây, chiến lược du lịch của ta thiên về phía khai thác lượng du khách quốc tế hơn bởi sức hút từ sự khác biệt về văn hóa và mức “chi trả” bình quân cho hoạt động du lịch của đối tượng này nhiều hơn so với khách nội địa (xem hình 3). Tuy nhiên, khi đại dịch nổ ra, việc “bế quan tỏa cảng” giữa các quốc gia được xem là một “cú shock” khá lớn vào mức độ phát triển của ngành du lịch. Lượng du khách sụt giảm trầm trọng đi kèm với đó là các áp lực về lãi suất, chi phí, rủi ro,... đòi hỏi các doanh nghiệp du lịch, địa phương du lịch phải đánh

Hình 2. Tổng thu ngành du lịch Việt Nam giai đoạn 2016 - 2020

ĐVT: nghìn tỷ đồng

Nguồn: Tổng cục du lịch Việt Nam, 2021

Ở khía cạnh khác: (2) Về phía cung, việc áp dụng chính sách hạn chế thậm chí là tạm dừng kinh doanh dịch vụ du lịch để đối phó với dịch bệnh trong thời gian đã ảnh hưởng gián tiếp đến “cung” dịch vụ du lịch. Không có du khách, không có doanh thu, các doanh nghiệp du lịch phải nhanh chóng thực hiện các biện pháp như cắt giảm lao động, kinh phí marketing,... Những điều này dẫn tới những tác động lâu dài đối với các doanh nghiệp và ngành du lịch sau dịch bệnh do thiếu lao động, “đứt gãy”

của tình hình dịch bệnh trong nước cũng như quốc tế và rất khó để dự báo trước khi các biến chứng của COVID-19 ngày càng đa dạng và phức tạp. Việc định vị lại ngành du lịch nước nhà, xác định những điểm tựa để có thể duy trì và phục hồi ngành du lịch trong tương lai là khá cần thiết.

2. Những điều kiện mang tính “điểm tựa” cho việc phục hồi ngành du lịch Việt Nam

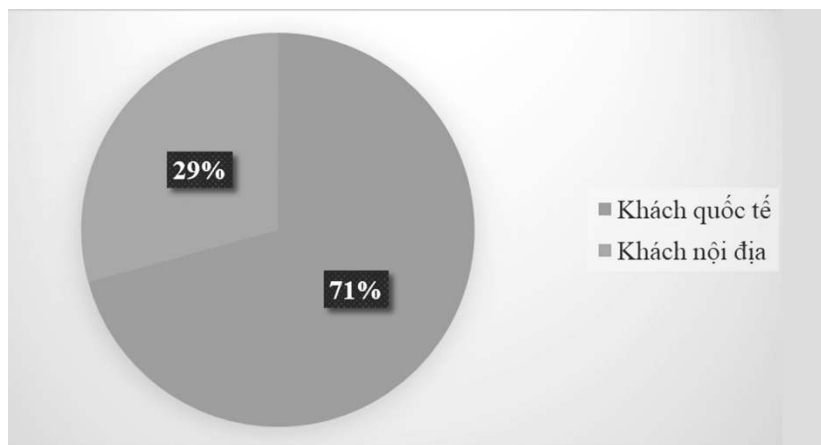
Thứ nhất, việc Việt Nam kiểm soát tốt dịch bệnh đã tạo nên thương hiệu “quốc gia an toàn”,

giá lại và xác định lại đối tượng khách hàng và thị trường du lịch mục tiêu để tạo ra thu nhập, duy trì ngành nhằm tồn tại qua thời kì COVID. Do đó, trong định hướng chung cho giai đoạn phục hồi 2021 - 2030, Việt Nam sẽ lấy du lịch nội địa làm trọng tâm khai thác bởi thu nhập bình quân của người dân đã tăng lên mức khá (đạt 3.521 USD năm 2020). Bên cạnh đó sẽ làm mới sản phẩm cũ, phát triển sản phẩm du lịch mới để chuẩn bị từng bước mở cửa, tiến tới phục hồi hoàn toàn du lịch quốc tế trong bối cảnh “bình thường mới”.

Theo báo cáo mới nhất của Tổ chức Du lịch Thế giới (UNWTO), nếu dịch bệnh được kiểm soát và toàn thế giới nới lỏng hạn chế đi lại vào giữa năm 2021, thì cũng sẽ mất 2,5 - 4 năm để du lịch quốc tế ‘phục hồi’ bằng với mức của năm 2019. Vì vậy, cơ cấu lại thị trường mục tiêu, chuyển hướng tập trung vào thị trường gần và thị trường nội địa là kế hoạch phổ biến của nhiều quốc gia trên thế giới trong nỗ lực phục hồi ngành du lịch. Năm 2020, sau khi các đợt dịch được kiểm soát, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch đã phát động 2 đợt kích cầu du lịch nội địa: “Người Việt Nam đi du lịch Việt Nam” và “Du lịch Việt Nam - an toàn, hấp dẫn”, đã nhận được sự hưởng ứng, tham gia mạnh mẽ của các địa phương, doanh nghiệp, cơ quan truyền thông, du khách trong cả nước. Nhờ vậy lượng khách nội địa đạt 56 triệu lượt, mang lại nguồn thu khoảng 312.200 tỷ đồng; góp phần giảm thiểu tác động tiêu cực do dịch COVID-19 tới ngành du lịch. Điều này cũng cho thấy, tiềm năng và nhu cầu đi du lịch trong nước của người dân vẫn còn nhiều “dư địa” khai thác (Theo Tổng cục Du lịch, 2021).

Hình 3. Cơ cấu chi tiêu bình quân 1 ngày của du khách quốc tế và nội địa đến Việt Nam năm 2019

ĐVT: %

Nguồn: tác giả tính toán từ số liệu của Tổng cục Thống kê, 2021

Thứ ba, ngành du lịch luôn có sự đồng hành, “tháo gỡ” và hỗ trợ của Chính phủ và các địa phương

Như nói ở trên, du lịch là ngành mà biên độ thời gian chịu sự tác động từ đại dịch là lâu nhất so với các ngành khác, và do đó, việc hỗ trợ kịp thời của chính phủ là rất cần thiết để vực dậy ngành trong tương lai. Nhìn nhận thời gian qua có thể thấy, ngay từ khi đại dịch bùng phát, Chính phủ Việt Nam đã có những chính sách hỗ trợ kịp thời cho các doanh nghiệp trong đó có các doanh nghiệp du lịch cũng như người lao động trong ngành nói chung thông qua 02 gói chính sách tài khóa và tiền tệ mở rộng. Gói 62.000 tỷ đồng hỗ trợ an sinh xã hội trong đó chú ý đến đối tượng là người lao động ngành du lịch trong mùa dịch; gói giãn hoãn thuế cho doanh nghiệp du lịch trị giá 185.000 tỷ đồng hay chính sách giảm 15% tiền thuê đất phải nộp năm 2020,... là những dấu hiệu thể hiện sự “đồng hành” của Chính phủ đối với ngành du lịch. Ở một khía cạnh khác, việc Chính phủ và

các địa phương kiểm soát dịch tốt nhất, đảm bảo thương hiệu “quốc gia an toàn”, thân thiện là sự đồng hành quan trọng nhất, lâu dài nhất để vực dậy ngành du lịch nước nhà trong tương lai mà khó có Chính phủ nào làm được trong giai đoạn đại dịch vẫn còn khá nhiều phức tạp như hiện nay.

3. Tầm nhìn, định hướng ngành du lịch Việt Nam đến năm 2030

Có thể nói với những diễn biến của tình hình COVID-19, rất khó để đưa ra thời điểm đích xác để mở cửa hoàn toàn ngành du lịch nội địa và quốc tế. Tuy nhiên, việc khẩn trương nghiên cứu và ban hành “hộ chiếu vắc-xin” đang mở ra một hứa hẹn mới cho ngành du lịch Việt Nam. Điều này thể hiện tính thích ứng cao độ, thiết lập một trạng thái “bình thường mới” cho ngành du lịch nước nhà. Và một khi thành công, Việt Nam sẽ là một trong những điểm đến “hàng đầu” trong danh sách quốc gia du lịch của thế giới. Báo cáo chính trị tại Đại hội XIII của Đảng cũng đã nêu rõ định hướng:

“Phát triển mạnh khu vực dịch vụ dựa trên nền tảng ứng dụng những thành tựu khoa học và công nghệ hiện đại, nhất là các dịch vụ có giá trị gia tăng cao. Tập trung phát triển mạnh một số ngành dịch vụ như: du lịch, thương mại, viễn thông, công nghệ thông tin, vận tải, logistics...4”.

Thứ nhất, theo quan điểm của UNWTO, đại dịch COVID-19 tuy gây ra tổn thất nặng nề, nhưng cũng là cơ hội để toàn ngành du lịch thế giới nói chung và Việt Nam nói riêng cùng đánh giá lại, “tái cơ cấu” và lựa chọn lại các ưu tiên, từ đó tự hoàn thiện, chuẩn bị cho một “kỉ nguyên phục hồi” sau khi dịch bệnh được kiểm soát. Chúng ta cần tận dụng ngay cơ hội, đẩy mạnh truyền thông, xúc tiến, mở rộng thị trường du lịch, triển khai có hiệu quả Chương trình “Du lịch Việt Nam an toàn”. Tăng cường xúc tiến, quảng bá, phát triển các sản phẩm mới để thu hút khách du lịch quốc tế, nhất là khách du lịch từ các vùng không chịu ảnh hưởng bởi dịch bệnh, đồng thời tập trung phát triển mạnh khu vực du lịch nội địa qua khai thác tiềm năng du lịch ở khắp các vùng, miền của đất nước.

Thứ hai, việc nghiên cứu miễn phí cấp thị thực nhập cảnh (visa) cho khách du lịch quốc tế đến Việt Nam là một trong những việc làm cần thiết mà Chính phủ cần đánh giá, xem xét để tạo “biên độ” rộng hơn cho phát triển ngành du lịch nước nhà thời kì “hậu kiểm soát” COVID-19. Ở một khía cạnh khác, doanh nghiệp du lịch đã mất nguồn thu trong mùa “cao điểm” và có thể cần thêm nhiều thời gian mới vực lại được, nên Chính phủ cần xem xét giảm thuế thu nhập doanh nghiệp, hỗ trợ lãi suất để doanh nghiệp có đủ nguồn

Du lịch vườn ở Làng bưởi Tân Triều

lực phục hồi khi đại dịch đi qua.

Bên cạnh các chương trình kích cầu du lịch, các biện pháp bảo đảm an toàn phòng chống dịch cần được các địa phương, doanh nghiệp lưu hành, du lịch, khách sạn, các hãng hàng không... thực hiện triệt để, nghiêm túc “5K và vắc-xin”. Việc bảo đảm an ninh, an toàn sức khỏe cho người dân tại các cơ sở, điểm đến du lịch trở thành “nhiệm vụ kép” với việc phục hồi ngành Du lịch thời gian tới. Ngoài ra, với nỗ lực của Chính phủ kiến tạo về môi trường kinh doanh thân thiện,

thuận lợi hơn thì Việt Nam sẽ là “địa chỉ kép”, vừa phục vụ du lịch, tham quan vừa là địa điểm đầu tư hấp dẫn, thân thiện, an toàn.

Chính phủ cần định hướng, tập trung phát triển sản phẩm du lịch có “tính địa phương” nhiều hơn. Đồng thời, cần nâng cao chất lượng dịch vụ các khu, tuyến, điểm du lịch đã khai thác. Khai thác những lợi thế khác biệt để tạo nên những sản phẩm du lịch đặc thù, từ đó hình thành các tuyến du lịch nội vùng và liên vùng có tính hấp dẫn và cạnh tranh cao. Chúng ta cũng cần đẩy mạnh hoạt động quảng bá, xúc tiến và liên kết du lịch: tăng cường công tác quảng bá, xúc tiến, tạo ra các sản phẩm du lịch phù hợp với nhiều phân khúc thị trường du lịch; tham gia có chọn lọc vào các hoạt động, sự kiện quảng bá du lịch; nghiên cứu, lập Quỹ Xúc tiến, quảng bá du lịch quốc gia; Đề xuất xây dựng những sản phẩm du lịch mới như du lịch canh nông, du lịch chữa bệnh-sức khỏe, du lịch tâm linh, du lịch đầu tư... nhằm đa dạng hóa sản phẩm du lịch, phối kết hợp các hoạt động du lịch giữa các địa phương, vùng miền khác nhau để du lịch thực sự trở thành một hoạt động thông suốt, có tính cạnh tranh cao hơn.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Ban Chấp hành Trung ương (2017), Nghị quyết số 08-NQ/TW ngày 16/01/2017 về phát triển du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn.
2. Đảng Cộng sản Việt Nam, Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, Nxb CTQGST, HN.2021, tập 1
3. Đảng Cộng sản Việt Nam, Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, Nxb CTQGST, HN.2021, tập 2
4. Quốc Hội (2013), Nghị quyết số 52/2013/QH13 ngày 21 tháng 6 năm 2013 đưa ra phương hướng đẩy mạnh việc phát triển du lịch.
5. Thủ tướng Chính phủ (2011), Chiến lược phát triển du lịch Việt Nam đến năm 2020 và tầm nhìn đến năm 2030.
6. <https://vietnamtourism.gov.vn/index.php/items/36059>

KHAI THÁC DU LỊCH TẠI CÁC CÙ LAO TRÊN SÔNG ĐỒNG NAI

ThS. PHAN ĐÌNH DŨNG

Các cù lao trên sông Đồng Nai (tỉnh Bình Dương, Đồng Nai) có những lợi thế trong khai thác du lịch. Đặc điểm của môi trường sông nước và những di sản văn hóa, gắn liền với đời sống cư dân đã tạo thành những tài nguyên du lịch độc đáo trên những cù lao. Trong phát triển kinh tế, xã hội của địa phương nói chung, khai thác du lịch ở các cù lao cần bảo đảm nét đặc thù của môi trường, di sản văn hóa, sự tham gia tích cực của cộng đồng, xây dựng sản phẩm du lịch... hướng đến sự phát triển bền vững, đem lại lợi ích hài hòa.

Sự tham gia tích cực của cộng đồng

Cơ sở lý thuyết phát triển cộng đồng đề ra những nguyên tắc, nguyên lý và mục tiêu phát triển cộng đồng trong chính sách phát triển kinh tế, xã hội có thể áp dụng đối với nhiều trường hợp. Trên bình diện của cộng đồng sinh sống trên các cù lao (có thể một hay nhiều đơn vị hành chính), lý thuyết này có thể áp dụng để mang lại tính hiệu quả. Trong đó, chính quyền địa phương tham gia như một nhân tố bên trong quan trọng của cộng đồng tại chỗ chứ không phải bên ngoài hay bên trên của cộng đồng. Vì vậy, khi quy hoạch phát triển, khai thác - đặc biệt lĩnh vực du lịch, chính quyền và cộng đồng cư dân phải được quan tâm, có vai trò chủ động tích cực bên cạnh những đối tác trong lựa chọn phát triển. Lợi thế từ môi trường sinh thái, nguồn tài nguyên di sản được xác định của địa phương và cả lối sống, nếp sống và tài nguyên của các hộ gia đình trên các cù lao cũng là tài nguyên của chính quyền đại diện quản lý, để làm nên một diện mạo chính là nguồn tài sản của cộng đồng để phát triển, khai thác du lịch.

Sự lựa chọn với nhiều giải pháp từ nhu cầu của người dân (tham gia trực tiếp hay gián tiếp) hoặc đem nguồn lực

BÀI 3

PHÁT TRIỂN GẮN VỚI SINH KẾ CỘNG ĐỒNG

Du khách đến tham quan Cù lao Ba Xê (P.Long Bình Tân, TP.Biên Hòa)

có sẵn hoặc đầu tư (cơ sở vật chất, vườn cây, nghề nghiệp...) trong mạng lưới khai thác du lịch chính là hướng đến sự phát triển bền vững. Thông qua những chính sách trong quản lý trong luật định liên quan đầu tư, khai thác, kinh doanh về du lịch, cộng đồng dân cư tại chỗ (trực tiếp và gián tiếp) thấy được nguồn lợi đem lại cho địa phương: đầu tư cơ sở vật chất phục vụ du lịch, đem lại nguồn lợi bằng sinh kế

chính đáng, tạo việc làm cho nhân lực địa phương, nguồn lợi cho chủ thể văn hóa (phục vụ an sinh, bổ sung và tạo thuận lợi chất lượng hưởng thụ trong văn hóa, góp phần trong trùng tu, tôn tạo di tích lịch sử văn hóa...). Từ những lợi ích chính đáng đó sẽ tạo nên động lực để nâng cao ý thức trách nhiệm trong nhiều lĩnh vực của đời sống xã hội, góp phần trong phát triển, hoạt động khai thác du lịch.

Tại một địa phương, khi tổ chức lễ hội định kỳ theo tập quán của cư dân, các tổ chức, đơn vị khai thác du lịch đã góp phần kinh phí trong tổ chức, trong đầu tư tôn tạo thiết chế tín ngưỡng, trao tặng thiết bị y tế, trao học bổng cho học sinh địa phương... là một ví dụ, minh chứng nguồn lợi của hoạt động khai thác du lịch được đầu tư hài hòa, có ý nghĩa thiết thực và gắn kết trong mạng lưới phát triển, cho cộng đồng. Tại các cù lao trên sông Đồng Nai, nhiều nơi tổ chức các lễ, hội hay sự kiện tổ chức tại các thiết chế tín ngưỡng, văn hóa, nhiều nơi thu hút khách tham quan nhưng chưa có sự đầu tư mang ý nghĩa này. Phần lớn, nếu có, chỉ tạo mạng lưới với quy mô nhỏ giữa tổ chức, đơn vị tham quan với mối liên kết, phối hợp trực tiếp mà chưa mang tính cộng đồng phổ quát hay chính quyền địa phương mang tính đại diện.

Xây dựng và liên kết tạo sản phẩm du lịch hấp dẫn

Qua các đề án, dự án, quy hoạch, chúng ta dễ dàng nhận ra tiềm năng, lợi thế và tài nguyên ở các cù lao trên sông Đồng Nai rất đa dạng, phong phú và được đánh giá khá quan trọng. Thế nhưng, để xây dựng nên sản phẩm du lịch dựa trên nguồn tài nguyên đó để thu hút du khách cần phải được quan tâm nghiên cứu, tạo nên những sản phẩm du lịch độc đáo, thu hút du khách. Khi tiếp cận một số thông tin được truyền thông, quảng bá của một số địa phương, có điểm đến du lịch là cù lao sông hay các tuyến du lịch ven sông, chúng tôi nhận thấy nhiều nơi chỉ đơn thuần nêu ra sự đa dạng của tài nguyên khai thác mà chưa được thiết kế để trở thành sản phẩm du lịch đặc thù, phù hợp. Có thể

Một góc Cù lao Phố (TP.Biên Hòa)

dùng hình ảnh ví von như cuộc thi ẩm thực, những nguyên liệu chế biến thức ăn khá nhiều nhưng để đạt giải trong cuộc thi ẩm thực đòi hỏi từ khâu chế biến đến sự bài trí... đạt chất lượng, có tính nghệ thuật và phù hợp. Trong khai thác tài nguyên du lịch, phụ thuộc vào từng đối tượng mà có thể giới thiệu những sản phẩm du lịch thích hợp, đáp ứng nhu cầu và loại hình du lịch. Khách du lịch sẽ cảm giác bị "bội thực" nếu tham quan tất cả "tài nguyên du lịch" sẵn có ở điểm đến của cù lao như di tích, thiết chế tín ngưỡng, kiến trúc cổ hay vườn cây sinh thái, làng nghề... hoặc trùng lặp, ở các điểm đến. trong cùng một chuyến đi hay thời gian lưu trú lâu dài. Một số địa phương, nơi tổ chức, khai thác du lịch chỉ hướng đến giới thiệu tài nguyên với quan điểm chủ quan mà quên nhu cầu từ khách du lịch. Cho nên, từ quan điểm phân loại đối tượng khách tham quan ở các khía cạnh như độ tuổi, nghề nghiệp,

vùng miền, địa phương... để sản phẩm du lịch được giới thiệu đáp ứng nhu cầu và linh hoạt trong điều chỉnh tuyến, tour hợp lý.

Khai thác du lịch có đặc điểm sông nước, không chỉ đơn thuần tập trung vào hoạt động đường thủy (ghe, xuồng, thuyền) mà cần phối hợp khai thác lộ trình đường bộ (ô tô, xe máy, xe đạp, xe điện, đi bộ...) để hoán đổi hợp lý tại các điểm đầu đón khách hay các điểm đến. Điều này tạo sự thích thú cho du khách tham gia và trải nghiệm qua phương tiện đi lại ở các lộ trình tham quan. Trên cơ sở của điểm đến khai thác du lịch ở các cù lao, chú ý xây dựng sản phẩm du lịch theo lộ trình này trong tuyến ổn định, hoán đổi tuyến đi và về.

Một trong những sản phẩm du lịch ở các cù lao hấp dẫn không chỉ bó khung trong cù lao đó mà cần có sự liên kết với các vùng lân cận tùy thuộc vào khai thác theo loại hình du lịch. Sự liên kết các điểm đến

từ trung tâm là cù lao làm cho sản phẩm du lịch phong phú hơn, mở rộng sự lựa chọn của du khách và đồng thời mở rộng dịch vụ khai thác du lịch: làng nghề, di tích, lễ hội ở ven sông, trong địa phương mang tính chất độc đáo. Một gợi mở liên kết trong xây dựng sản phẩm du lịch về tuyến các cù lao trên sông Đồng Nai “Dòng sông văn hóa” gắn với núi và làng nghề ven sông trên cơ sở những điểm đến: di tích khảo cổ Cù lao Rùa (Bình Dương), chùa núi Châu Thới, chùa Khánh Sơn, chùa núi Bửu Phong, Văn miếu Trấn Biên, Thất phủ cổ miếu (cù lao Phố, Biên Hòa), vườn bưởi, ruộng hành, nhà cổ, ... Khi đầu tư khai thác, tùy loại hình du lịch và gắn kết để tổ chức các tour phù hợp với các nơi khác, mà cù lao là điểm nhấn tạo dấu ấn trong tuyến du lịch.

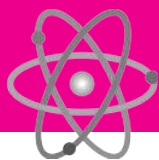
Trong thời gian qua, du lịch Việt Nam khá phát triển với sự quan tâm của nhà nước, của các

địa phương qua Chiến lược phát triển, sự liên kết vùng miền và quy hoạch, định hướng của các địa phương. Nhiều mô hình đã phát triển, trở thành điểm đến hấp dẫn đối với khách tham quan. Các địa phương ven sông Đồng Nai đã quy hoạch, đầu tư hướng đến khai thác, phát triển du lịch trên các cù lao từ cơ sở cao cấp đến bình dân. Ở Đồng Nai, tuyến du lịch ven sông đã được đầu tư nhiều hạng mục cơ sở vật chất. Những kế hoạch chỉnh trang đô thị trong tương lai với trục đường ven sông sẽ góp phần cho thành phố vừa mang tính hiện đại vừa “nên thơ” trong không gian mở. Đó là những nền tảng cho phát triển du lịch ở các cù lao trên sông Đồng Nai. Tuy nhiên, ở một số địa phương, sau những kết quả, nguồn lợi từ du lịch qua thời gian, tính hiệu quả không ổn định. Có nhiều nguyên nhân, yếu tố dẫn đến sự hạn chế, yếu kém trong quá trình khai thác du lịch; trong đó, có một nguyên do không kém phần quan

trọng: đánh mất yếu tố khai thác của đặc điểm tự nhiên của điểm đến du lịch, sự “copy” những mô hình, loại hình những dạng thức phổ biến trong tình trạng “đau đầu cũng có” mang tính “ăn xối” vô tình làm mất đi tính độc đáo của điểm đến.

Các cù lao trên sông Đồng Nai với những tiềm năng, tài nguyên du lịch hiện có cần quan tâm đến những yếu tố này. Tất nhiên, có nhiều yếu tố đem lại những kết quả khả quan trong khai thác du lịch, nhưng những bài học kinh nghiệm từ nơi khác sẽ là “tài liệu tham khảo” có giá trị để một khi khai thác du lịch không dẫm chân vào những hệ quả, hạn chế như vậy. Bên cạnh đó, từ góc độ tiếp cận khai thác di sản, tiềm năng cũng như sự tham gia của cộng đồng, sự gắn kết của đặc điểm sông nước vùng Đông Nam Bộ: cù lao và ven bờ, làng nghề cần được quan tâm trong xây dựng sản phẩm du lịch để đảm bảo sự hợp lý trong khai thác du lịch.

P.Đ.D

Giải pháp kỹ thuật mới

An toàn sinh học (biosafety-ATSH) là sự bảo vệ tính toàn vẹn sinh học. Mô hình ATSH là biện pháp giảm bớt nguy cơ nhiễm bệnh và lây lan các loại mầm bệnh. Áp dụng ATSH trong chăn nuôi nhằm bảo vệ đàn gia súc, gia cầm cho năng suất cao hơn, để không chỉ mang lại hiệu quả kinh tế cao mà còn cung cấp cho người tiêu dùng các sản phẩm chất lượng cao, an toàn thực phẩm.

Để đảm bảo ATSH, cần thực hiện tốt 2 vấn đề chính: Giữ cho cơ sở chăn nuôi không bị ảnh hưởng bởi dịch bệnh và các nguồn gây dịch bệnh. Đồng thời nâng cao khả năng chống bệnh của vật nuôi bằng cách chăm sóc nuôi dưỡng, phòng ngừa dịch bệnh và vệ sinh môi trường trong chăn nuôi.

Quản lý đàn vật nuôi: Bệnh truyền nhiễm có thể lây lan trực tiếp từ con vật mang mầm bệnh sang con vật chưa mắc bệnh. Có 4 chỉ dẫn chung để ngăn ngừa dịch bệnh xâm nhập trong trại, đó là đóng kín đàn vật nuôi, cách ly, nguồn gốc vật nuôi và kiểm tra thú y, cách chọn giống và những yếu tố liên quan.

Đóng kín đàn vật nuôi: Tự túc về con giống, không cho vật nuôi tiếp xúc qua hàng rào với động vật bên ngoài. Không cho con đẻ hoặc người gieo tinh từ ngoài vào để phối giống. Không đưa vật nuôi ra ngoài trại rồi lại đưa vào. Không nuôi chung nhiều lứa, nhiều giống và vật nuôi có nhiều độ tuổi khác nhau trong cùng một dãy, chuồng.

Trong cùng một dãy nên thực hiện nguyên tắc "cùng nhập, cùng xuất", không nuôi gối đầu, luân chuyển trong một khu chuồng. Đối với sản phẩm gia súc, gia cầm cần kiểm tra chặt

Những lưu ý căn bản về chăn nuôi an toàn sinh học

Áp dụng chăn nuôi an toàn sinh học (ATSH) giúp chi phí sản xuất thấp, hiệu quả cao, không rủi ro dịch bệnh. Nhất là sản phẩm chăn nuôi đảm bảo an toàn.

Để phòng tránh dịch bệnh cần tuân thủ nghiêm ngặt quy trình tiêm phòng vắc-xin

chế không mang thịt và sản phẩm gia súc, gia cầm vào trại sử dụng. Nghiêm cấm người lạ vào khu vực trại.

Việc nuôi cách ly vật nuôi mới nhập trại là điều bắt buộc, cần thực hiện các việc như sau: Sử dụng chuồng nuôi, hệ thống cấp thức ăn và bãi nuôi (nếu có) riêng biệt để nuôi lứa mới. Gia súc, gia cầm (GS,GC) mới mua về trước khi nhập đàn phải nuôi cách ly và theo dõi ít nhất 3 tuần (21 ngày).

Không cho vật nuôi cũ và mới tiếp xúc nhau. Chất thải đàn vật nuôi mới nhập không được đưa qua khu vực nuôi chung. Nuôi cách ly đủ thời gian cần thiết (tùy thuộc vào loại vật nuôi) và theo dõi mọi biểu hiện của dịch bệnh.

Cách ly khu vực khác là khoảng cách cần thiết giữa cơ

sở chăn nuôi với khu dân cư, đường giao thông, chợ... Địa điểm chăn nuôi, cách khu dân cư tối thiểu 300 m, cách đường quốc lộ 100 m, cách chợ 300 m, diện tích xây dựng/tổng diện tích khu chăn nuôi là 1/10.

Vành đai thú y bao gồm: Hàng rào bao quanh khu chăn nuôi nhằm ngăn cách khu chăn nuôi với khu vực xung quanh, qua đó ngăn chặn sự xâm nhập của con người và động vật vào khu vực chăn nuôi.

Về nguồn gốc vật nuôi và kiểm tra thú y: Cần biết rõ lai lịch của lứa mới, tình trạng bệnh dịch nơi bán và các loại vắc-xin đã được tiêm cho vật nuôi. Đàn GS, GC phải được tiêm phòng đầy đủ các loại vắc-xin, tiêm phòng bệnh đúng lịch.

Kiểm tra sức khỏe định kỳ: Nhằm phát hiện, xác định mầm

Kiểm tra sức khỏe định kỳ là yêu cầu hết sức quan trọng trong chăn nuôi an toàn sinh học

bệnh hoặc phát hiện kháng thể do nhiễm bệnh tự nhiên đối với các bệnh thuộc diện phải kiểm tra định kỳ trong các cơ sở chăn nuôi.

Khi chọn nhập con giống, phải có nguồn gốc rõ ràng, mua tại địa chỉ tin cậy. Con giống phải khỏe mạnh, có đặc điểm phù hợp với tiêu chuẩn. Con giống mua về phải có giấy kiểm dịch của nơi xuất. Con giống mới mua về phải được nuôi ở một chuồng hoàn toàn riêng biệt, phải có chế độ chăm sóc, phòng bệnh hợp lý.

Nhiệt độ, ẩm độ và ánh sáng

Nhiệt độ là yếu tố rất quan trọng trong chăn nuôi, khi nhiệt độ, ẩm độ quá cao hay quá thấp đều gây bất lợi cho vật nuôi. Mùa đông cần che chắn gió lùa. Nếu nhiệt độ quá thấp vật nuôi sẽ tụ lại từng nhóm, có thể đè lên nhau và chết. Khi trời lạnh phải cho lớp đệm chuồng dày, vì lớp đệm chuồng sẽ giữ nhiệt tốt, làm cho chuồng nuôi luôn ấm.

Ánh sáng có tác dụng diệt khuẩn, tạo vitamin D, tăng cường hấp thu canxi, kích thích sinh trưởng cho vật nuôi. Vì vậy, chuồng nuôi, sân bãi chăn thả

cần có đủ ánh sáng chiếu vào. Đối với các loại gà công nghiệp cần chiếu sáng liên tục cả ngày đêm (tối thiểu 21 giờ/ngày).

Thức ăn, nước uống: Mua thức ăn có chất lượng bảo đảm và đã được kiểm tra. Tránh để thức ăn bị nhiễm hóa chất, thuốc bảo vệ thực vật và thuốc chữa bệnh trong quá trình bảo quản. Không để thức ăn bị nhiễm phân, sắp xếp các loại thức ăn cẩn thận để không cho vật nuôi ăn nhầm thức ăn, bảo quản thức ăn đúng quy cách.

Nước uống cho vật nuôi uống nước có chất lượng đảm bảo, đã được khử trùng và luôn làm sạch hệ thống cấp nước. Có thể sử dụng nước máy, nước giếng khoan, nước giếng khơi, không được sử dụng nước ao bị nhiễm khuẩn (ô nhiễm) hoặc nước thải.

Phòng bệnh: Để phòng tránh dịch bệnh cần tuân thủ nghiêm ngặt quy trình tiêm phòng vắc-xin. Vắc-xin cần được mua tại cơ sở có uy tín, có phương tiện bảo quản trong quá trình vận chuyển và lưu trữ. Vắc-xin phải được tiêm phòng theo đúng độ tuổi.

Chú ý các yếu tố trong xây dựng chuồng trại, kho bảo

quản thức ăn, thiết kế hệ thống xử lý chất thải, thiết kế hệ thống vệ sinh sát trùng tùy thuộc vào hệ thống chăn nuôi hiện có của trại để thiết kế một hệ thống vệ sinh sát trùng thích hợp nhằm làm giảm thiểu tối đa sự lây lan của mầm bệnh.

Nâng cao sức đề kháng: Chọn giống khỏe mạnh, không mang mầm bệnh, có sức đề kháng cao. Đảm bảo dinh dưỡng cho vật nuôi trong các giai đoạn khác nhau. Định kỳ bổ sung vitamin C để tăng sức đề kháng. Quản lý mật độ nuôi dưỡng, đảm bảo cho vật nuôi sinh trưởng tốt và khỏe mạnh...

Biện pháp ngăn ngừa

Đóng kín đàn vật nuôi, không cho vật nuôi tiếp xúc qua hàng rào với động vật bên ngoài. Không nuôi hỗn độn nhiều lứa. Cách ly vật nuôi mới nhập trại, kiểm tra dịch trước khi thả lứa mới vào chuồng. Biết rõ nguồn gốc của lứa mới và phải qua kiểm tra thú y và hạn chế dịch chuyển các vật chủ mang bệnh

Thực hiện vệ sinh chuồng trại, các đối tượng tiêu độc khử trùng như: Chuồng trại (nền, trần, tường, không gian trong chuồng nuôi và xung quanh khu vực chăn nuôi); dụng cụ chăn nuôi và các vật dụng, phương tiện vận chuyển và vào chuồng nuôi, khu vực chăn nuôi (xe, thùng chứa vật nuôi...).

Thời gian thực hiện khi không có dịch bệnh, định kỳ hàng tuần hoặc hàng tháng tiến hành phun thuốc sát trùng. Khi có dịch bệnh, thực hiện tiêu độc một tuần 2 lần, liên tục cho đến khi hết dịch. Sau mỗi khi xuất bán phải vệ sinh, sát trùng tiêu độc và để trống chuồng trong thời gian tối thiểu là 7 ngày trước khi nuôi mới...

MV (Nguồn: nongnghiep.vn)

* **Cắt tỉa cây có múi**

Cắt tỉa cho cây trồng nói chung, cây có múi nói riêng rất quan trọng. Cắt tỉa đúng kỹ thuật sẽ giúp cây trẻ hóa tuổi sinh lý, tăng cường khả năng chống chịu, giảm thiểu sâu bệnh hại và kéo dài thời gian khai thác kinh doanh.

Ngoài cắt tỉa sau thu hoạch hàng năm, cần cắt tỉa định kỳ hàng tháng, bao gồm cắt bỏ các cành tăm, cành vượt, cành già cỗi, cành sâu bệnh, cành mọc quá dày trong tán, cành lộc xuân hè. Tỉa bớt các quả quá nhỏ, quả bị sâu bệnh, quả phát triển không cân đối.

* **Cách chăm sóc cây có múi**

Sử dụng luân phiên NPK 13-13-13+TE, phân hữu cơ vi sinh và hạt đậu tương nghiền. Cắt tỉa và bón phân định kỳ cho cây 1 lần/tháng. Liều lượng bón mỗi gốc từ 0,2-0,4kg NPK 13-13-13+TE, hoặc 3-5kg hữu cơ vi sinh + 2kg hạt đậu tương nghiền, tùy theo tuổi cây và khối lượng quả trên cây. Bón vôi khi pH đất < 6,0 (pH đất thích hợp là 6,5-7,0).

Khi bón phân vi sinh phải đảm bảo đất vườn đủ ẩm. Phủ đất kín phân bón để tránh bị rửa trôi. Phun bón lá siêu kali từ 1-2 lần trước khi thu quả 20 ngày để tăng độ ngọt.

Tưới nước đảm bảo độ ẩm đất vườn thường xuyên ở mức 60-70% sức giữ ẩm đồng ruộng. Không dùng hóa chất trừ cỏ. Khi cần, cắt cỏ bằng máy, rồi thu gom cho tủ gốc giữ đất.

Phòng trừ một số sâu bệnh hại chính trên cây có múi

- *Nhện đỏ, nhện trắng và nhện vàng*: Chủ yếu phát sinh gây hại từ tháng 2 đến tháng 5 và gây hại nặng trong điều kiện thời

Chăm sóc cây có múi trong thời kỳ mang quả

Các loại cây có múi (Cam, Chanh, Quýt, Bưởi,...) hiện nay rất phổ biến và đều mang lại giá trị kinh tế cao. Để đạt được hiệu quả và năng suất cao trong canh tác loại cây này, Ban Biên tập xin giới thiệu đến bạn đọc cách chăm sóc cây có múi trong thời kỳ mang quả.

Cần cắt tỉa thường xuyên cho cây có múi trong thời gian mang quả

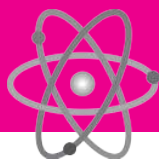
tiết khô, nóng. Phun trừ bằng một trong các loại thuốc, Ortus 55SC, Dandy 15EC, Comite 68EC, Pegasus 86EC, Tập kỳ 3,6EC.

- *Sâu vẽ bùa*: thường gây hại trên các chồi, lá non. Sâu non mới nở đục qua lớp biểu bì để ăn phần nhu mô của lá cây, tạo ra đường ngoằn ngoèo màu trắng. Lá và chồi non bị sâu hại, sẽ biến dạng, giảm khả năng sinh trưởng.

Thuốc phòng trừ sâu vẽ bùa trên cây có múi gồm: Confidor 100SL; Viserin 4.5EC; Vibamec 3.6EC; Selecron 500EC, Confidor 100SL... Phun khi chồi non mới nhú bằng hạt gạo.

- *Rệp cam (rầy mềm)*: Chích hút nhựa, làm cho các lá non bị biến dạng, ảnh hưởng tới khả năng quang hợp của cây. Rệp cam cũng làm cho trái cây bị nám, giảm chất lượng và giá trị thương phẩm. Phân của rầy mềm thải ra có chứa đường, hấp dẫn nấm đen đến bám trên lá, làm giảm quá trình quang hợp. Rầy mềm còn là tác nhân truyền bệnh Tristeza, rất giống triệu chứng cây bị thiếu dinh dưỡng, làm cho các cành non bị khô rồi chết.

Một số hoạt chất thường dùng trừ rầy mềm như: dầu khoáng DS 98,8EC; Vibamec

1.8EC; Trebon 10EC; Supracide 40EC; Suprathion 40EC.

- **Truyền trùng:** Hại phần rễ cây làm cho cây còi cọc, sinh trưởng, phát triển kém. Ban đầu lá cây xoắn lại, sau héo úa và rụng. Phòng trừ, xử lý đất vườn bằng các thuốc bảo vệ thực vật có chứa hoạt chất Emamectin benzoate hoặc Mancozeb; bón phân vi sinh có chứa nấm Trichoderma cũng có tác dụng phòng ngừa truyền trùng.

- **Bệnh Thán thư:** Cơ bản gây hại trên lá và quả. Vết bệnh có màu vàng nâu hơi tròn, xung quanh có viền nâu đậm. Bệnh nặng, lá cây bị cháy từng mảng, cành non bị héo khô. Nấm gây bệnh chủ yếu phát sinh trong điều kiện thời tiết có mưa, độ ẩm không khí cao. Khi phát hiện cây bị thán thư, cần phun trừ ngay bằng một trong các thuốc như, Rhidomil, Mancozel, Aliette, Boocđô 12%.

- **Bệnh Greening:** Là bệnh đặc biệt nguy hiểm, hiện chưa có thuốc trừ đặc hiệu. Biểu hiện đặc trưng của bệnh là phiến lá hẹp, khoảng cách giữa các lá ngắn lại, có màu vàng, nhưng gân chính và gân phụ vẫn còn xanh, nên thường gọi là bệnh vàng lá gân xanh.

Cây có mùi bị nhiễm bệnh vàng lá gân xanh, phải đốn bỏ triệt để cả cây và rễ, rồi mang thiêu hủy. Biện pháp phòng ngừa gồm: sử dụng giống sạch bệnh, dùng bẫy màu vàng hoặc màu nâu để bẫy rầy chống cánh, bảo vệ các loài thiên địch (bọ rùa đỏ, kiến 3 khoang, ong ký sinh), trồng cây nguyệt quế thu hút rầy chống cánh, sau dùng thuốc tiêu diệt, khi mật độ rầy cao dùng thuốc Confidor hoặc Admire để phun trừ.

LH (Nguồn: nongnghiep.vn)

Thống nhất danh mục sản phẩm Cuộc thi “thiết kế nhãn hiệu, kiểu dáng công nghiệp cho các sản phẩm chương trình mỗi xã một sản phẩm”

Ban Tổ chức Cuộc thi “Thiết kế nhãn hiệu, kiểu dáng công nghiệp cho các sản phẩm chương trình mỗi xã một sản phẩm” tỉnh Đồng Nai vừa tổ chức họp thống nhất thông qua danh mục sản phẩm dự thi năm 2021.

Theo đó, đối với nội dung Sản phẩm thiết kế Nhãn hiệu có 4 sản phẩm bao gồm: Trái sầu riêng (HTX sầu riêng Lò Than, Xã Bảo Bình, H. Cẩm Mỹ); Hạt điều rang muối (Cơ sở Hoàng Linh Linh, Xã Long Giao, H. Cẩm Mỹ); Mật ong (THT ong mật Phú Lợi, Xã Phú Lợi, H. Định Quán); Yến thô, yến tinh chế, yến hũ, yến lon (Yến sào Định Quán, Xã Phú Vinh, H. Định Quán);

Đối với nội dung Sản phẩm thiết kế Kiểu dáng công nghiệp có 4 sản phẩm bao gồm: Cá lóc bông sạch (Công ty cổ phần TOH fish; Xã Phú Ngọc, H. Định Quán); Xoài sấy dẻo (Công ty TNHH SXTM Phú Lộc Thành; Khu công nghiệp Định Quán - La Ngà); Giò chả (Cơ sở An Phát; Xã Nhân Nghĩa, H. Cẩm Mỹ); Bưởi đường lá cam (Công ty TNHH Cô Ba Chuyên; Xã Thạnh Phú, H. Vĩnh Cửu).

Cuộc thi thiết kế nhãn hiệu, kiểu dáng công nghiệp cho các sản phẩm Chương trình mỗi xã một sản phẩm (Chương trình OCOP) tỉnh Đồng Nai được tổ chức nhằm lựa chọn được những nhãn hiệu, kiểu dáng công nghiệp có những thiết kế đẹp, tiêu biểu cho các sản phẩm thuộc Chương trình OCOP tỉnh Đồng Nai. Sản phẩm dự thi là bản vẽ, mẫu thiết kế nhãn hiệu sản phẩm tham dự cuộc thi thể hiện được những nét đặc trưng chung của sản phẩm Chương trình OCOP tỉnh Đồng Nai; Mẫu thiết kế thể hiện trên 1 trang giấy khổ A4.

Đối với thiết kế kiểu dáng công nghiệp, sản phẩm dự thi có thể là bản vẽ, thiết kế hoặc mẫu sản phẩm đã hoàn chỉnh; thiết kế đơn giản, dễ nhận biết ở cỡ nhỏ cũng như phóng to; có khả năng dùng làm mẫu để chế tạo hàng loạt sản phẩm có hình dáng bên ngoài là kiểu dáng công nghiệp đó; có tính mới, tính sáng tạo, có khả năng áp dụng sản xuất công nghiệp.

Dự kiến, thời gian phát động và nhận hồ sơ dự thi từ 1/4 đến ngày 31/8 hàng năm; công bố kết quả vào tháng 11 hàng năm và trao giải vào tháng 12 hàng năm.

Cơ cấu giải thưởng: mỗi loại sản phẩm, dịch vụ được trao 1 giải nhất trị giá 20 triệu đồng và Bằng khen của Chủ tịch UBND tỉnh; 1 giải nhì trị giá 10 triệu đồng; 3 giải ba trị giá mỗi giải 5 triệu đồng.

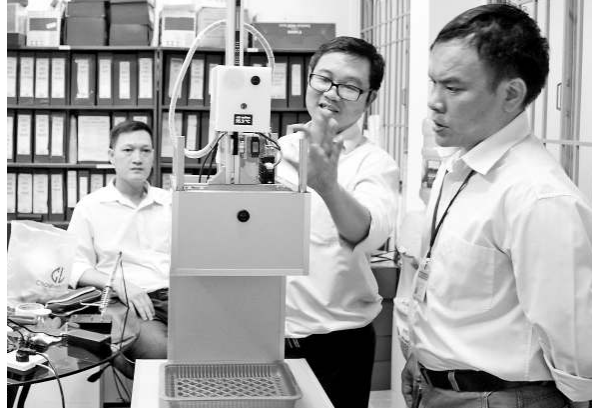
Diệu Linh

Công đoàn cơ sở Sở Khoa học và Công nghệ:

CÓ 38 SÁNG KIẾN THAM GIA CHƯƠNG TRÌNH “75 NGHÌN SÁNG KIẾN, VƯỢT KHÓ, PHÁT TRIỂN”

Thực hiện Chương trình “75 nghìn sáng kiến, vượt khó, phát triển” của Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam, Công đoàn cơ sở Sở Khoa học và Công nghệ Đồng Nai có 38 sáng kiến tham gia Chương trình.

Theo Ban chấp hành Công đoàn cơ sở Sở Khoa học và Công nghệ, sau khi triển khai Chương trình “75 nghìn sáng kiến, vượt khó, phát triển” đã có 100% các tổ công đoàn, công đoàn bộ phận tổ chức tuyên truyền, phổ biến cho đoàn viên công đoàn, công chức, viên chức và người lao động hiểu về mục đích, ý nghĩa của Chương trình; tích cực học tập, nâng cao trình độ chuyên môn, kỹ năng làm việc, đổi mới tác phong, chấp hành pháp luật và kỷ luật, kỷ cương hành chính công vụ. Qua phát động, đã có 38 sáng kiến

Sáng kiến “Nghiên cứu, thiết kế, chế tạo hệ thống đo thân nhiệt tự động và rửa tay sát khuẩn góp phần phòng chống lây lan dịch bệnh COVID-19” là một trong 13 sáng kiến xuất sắc, tiêu biểu

đủ điều kiện tham gia Chương trình. Hiện Ban chấp hành Công đoàn cơ sở Sở Khoa học và Công nghệ đã cập nhật 38 sáng kiến vào phần mềm tại địa chỉ <https://congdoanvietnam.org/75nghin-sangkien-vuotkho-phattrien/>.

Ngoài ra, Ban chấp hành Công đoàn cơ sở Sở Khoa học và Công

nghệ cũng đã lựa chọn 13 sáng kiến xuất sắc, tiêu biểu để phối hợp với chính quyền thẩm định và tổ chức tuyên dương tại đơn vị; đồng thời giới thiệu về Công đoàn viên chức tỉnh để nghị Ban Thường vụ Liên đoàn Lao động tỉnh biểu dương.

Thanh Cảnh

Đánh giá công nghệ dự án Hệ thống thoát nước và xử lý nước thải thành phố Biên Hòa

Ngày 27/4/2021, Sở Khoa học và Công nghệ tỉnh Đồng Nai đã tổ chức hội thảo đánh giá công nghệ dự án Hệ thống thoát nước và xử lý nước thải thành phố Biên Hòa, giai đoạn 1 do Ban Quản lý dự án Đầu tư Xây dựng tỉnh Đồng Nai làm chủ đầu tư. Dự án đã được ký hiệp định về vốn vay năm 2017 giữa Việt Nam và Nhật Bản.

Mục tiêu mà dự án đề ra là xây dựng hệ thống thoát nước và xử lý nước thải thành phố Biên Hòa nhằm giải quyết tiêu thoát nước mưa và xử lý nước thải trên địa bàn thành phố đạt các yêu cầu: giảm tỷ lệ ngập úng vào mùa mưa; ngăn ngừa ô nhiễm nguồn nước mặt và nước ngầm do nước thải sinh hoạt;

cải thiện sức khỏe cộng đồng; góp phần bảo vệ môi trường nước lưu vực hệ thống sông Đồng Nai; xử lý nước thải đạt Quy chuẩn quốc gia về nước thải sinh hoạt; đóng góp vào tăng trưởng kinh tế, xã hội.

Theo đó, bên cạnh việc đầu tư xây dựng hệ thống thoát nước mưa bằng cách cải tạo rạch, suối hiện hữu; xây dựng hệ thống thu gom và xử lý nước thải, dự án sẽ đầu tư xây dựng nhà máy xử lý nước thải số 2 công suất 39.000 m³/ngày đặt cạnh suối Linh tại phường Tam Hiệp với diện tích 8,99ha.

Công nghệ được lựa chọn sử dụng cho nhà máy xử lý nước thải số 2 là công nghệ CAS kết hợp với

bể Anoxic. Đây là công nghệ bùn hoạt tính truyền thống cải tiến để tăng hiệu quả xử lý Ni tơ, Photpho.

Sau khi nghe đại diện Ban Quản lý dự án Đầu tư Xây dựng thuyết minh về dây chuyền công nghệ, các nhà khoa học cho rằng, công nghệ CAS kết hợp với bể Anoxic là công nghệ truyền thống vẫn đang xử lý nước thải hiệu quả. Tuy nhiên, hiện nay trên thế giới đã có nhiều công nghệ mới trong xử lý nước thải, vì thế, chủ đầu tư cần đề xuất từ 2 đến 3 giải pháp công nghệ và phân tích cụ thể tính ưu việt của từng công nghệ đó để tỉnh có cơ sở lựa chọn công nghệ phù hợp nhất với dự án.

L.Hương